НОВА ШКОЛА

ПРОСТІР ОСВІТИ ДЛЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНЦІВ

STEM

Інтегрований день у початковій школі на основі використання STEM-технологій

МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Суми-2024

Рекомендовано до друку та практичного використання
вченою радою комунального закладу Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
28.06.2024 р., протокол № 10

Рецензенти:

О. В. Гузенко канд. пед.наук, дрцент, доцент кафедри педагогіки,спеціальної освіти та менеджменту комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;

Л. В. Шрамко, заступник директора з навчально-виховної роботи Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 13 Сумської області.

Укладачі:

С. І. Войтенко, вчитель початкових класів комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №27, м. Суми, Сумської області;

З. В. Декунова, старший викладач кафедри теорії і методики змісту освіти комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;

А. М. Лавська, старший викладач кафедри теорії і методики змісту освіти комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;

І. Д. Ягупа, вчитель початкових класів комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №27, м. Суми, Сумської області.

Інтегрований день у початковій школі на основі STEM-технологій. Методичний посібник. Укл.: С.І. Войтенко, З.В. Декунова, А.М. Лавська, І.Д. Ягупа. Суми, НВВ КЗ СОІППО. 124 С.

Зміст методичного посібника відповідає вимогам Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна.

Посібник містить розробки тематичних днів спрямованих на реалізацію міжпредметної інтеграції та демонструє досвід застосування STEM -технологій в освітньому процесі початкової школи.

Запропонований у методичному посібнику практичний матеріал сприятиме як позитивній динаміці збільшення у вчителів компетенцій у STEM-галузі, так і зацікавленню та навчанню дітей природничих наук.

ЗМІСТ

Передмова …… 3
Інтегрований день «Горіх» (1 клас)……. 4
Інтегрований день «Журавель» (4 клас)…….. 17
Інтегрований день «Мандарин» (3 клас)…….. 33
Інтегрований день «Молоко» (2 клас)…….. 47
Інтегрований день «Сонце» (3 клас)……. 58
Інтегрований день «Чай» (3 клас)……. 74
Інтегрований день «Шоколад» (2 клас)…… 86
Інтегрований день «Чупа чупс» (4 клас)…….. 100
Інтегрований день «Яблуко» (4 клас)……... 113

ПЕРЕДМОВА

STEM-освіта набуває все більшої популярності у світі та в Україні. STEM… STEAM… STREAM… Новий виклик для освітянської спільноти.

Теорія й практика навчання доводить, що основним фактором розвитку дитини є її практична діяльність.

НУШ передбачає, що діти вчаться через практичні дії, а не теорію, і розвивають навички замість того, щоб заучувати інформацію.

Якщо ми навчаємо учнів, заохочуючи їх задавати питання й шукати відповіді, застосовувати отримані знання для розв’язання завдань і проблем, а також слухати один одного й обговорювати ідеї чемно й конструктивно, то навички, що вони отримають у такому навчанні знадобляться їм у житті.

STEM-освіта за допомогою практичних занять демонструє дітям можливість застосування науково-технічних знань в реальному житті. На уроках учні планують, створюють проєкти, аналізують, роблять висновки, пов’язують її з життєвими ситуаціями, з власним досвідом. Це дає їм можливість бути більш впевненими у власних можливостях, навчитися йти до власної мети, долати перешкоди.

Мета вчителя у STEM-освіті для молодшої школи – продемонструвати та максимально просто пояснити зв'язки між процесами, а також – сприяти самостійності у навчанні. Педагог має навчити учнів мислити, розмірковувати, досліджувати, робити висновки, обґрунтовувати свої думки.

Під час вибору STEM-активностей варто керуватися наступними принципами: простота, доступність, зв'язок із життям, екологічне спрямування, DIY-підхід.

Особливою формою наскрізного STEM-навчання є інтегровані уроки, які спрямовані на встановлення міжпредметних зв’язків, що сприяють формуванню в учнів цілісного, системного світогляду, актуалізації особистісного ставлення до питань, що розглядаються на уроці. Гарним прикладом використання STEM-активностей є проведення тематичних днів, тижнів.

У методичному посібнику «Інтегрований день у початковій школі на основі використання STEM-технологій» ви знайдете матеріали, які можна адаптувати до потреб конкретного класу та навчальної програми в контексті STEM-освіти. Матеріали посібника допоможуть учителю розвивати в учнів навички спостереження, дослідження та творчого мислення. Уметодичному посібнику пропонуються практичні поради та ідеї для проведення цікавих STEM-уроків, враховуючи різноманітність класу і доступні ресурси.

Людмила ЛОПАТІНА,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «старший учитель»

Інтегрований день
Горіх
1 клас

Тема: Міцний горішок.

Мета:

- поглибити знання учнів про горіхи, їхні властивості, користь для організму людини і їх використання людиною в повсякденному житті;
- познайомити з найпоширенішими видами горіхів в Україні;
- дослідити, чому дерево волоського горіха називають охоронцем саду;
- провести дослід на виявлення олії в ядрі горіха;
- навчити робити поробки з природного матеріалу – шкаралупи горіха;
- повторити круглі числа;
- збагачувати словниковий запас учнів відповідно до тематики тижня;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам'ять, увагу, фантазію, дрібну моторику рук, критичне мислення; естетичні смаки, навички вільного спілкування;
- розвивати вміння робити висновки, інтерес до дослідницької діяльності;
- виховувати взаємоповагу, бережне ставлення до природи, бажання турбуватися про власне здоров’я.

Очікувані результати навчання:

- звертається, вітається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- з увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі;
- сприймає монологічне висловлення;
- читає правильно та виразно вголос різні тексти;
- розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного;
- знаходить у тексті незнайомі слова, робить спроби пояснити їхнє значення, виходячи з контексту;
- записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення речення на письмі, а також слів, які пишуться так, як вимовляються;
- обговорює зміст і форму простого медіатексту, виявляє очевидні ідеї в простих медіатекстах;
- висловлює власні думки й почуття з приводу переглянутих простих медіатекстів;
- аналізує звуковий склад слова;
- обирає букви на позначення звуків на письмі;

- творить нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів, замінює або об’єднує частини слова);
- лічить за правилами лічби об’єкти навколишнього світу;
- відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об’єктів, що їх оточують;
- читає й записує натуральні числа та нуль словами й цифрами;
- співвідносить кількість об’єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом і навпаки;
- описує (коментує) послідовність дій стосовно розв’язання проблемного завдання (у тому числі сюжетної задачі) за допомогою дорослого або самостійно;
- оперує числами в межах 100, розв’язуючи різні життєві проблеми;
- знаходить значення математичних виразів;
- розв’язує проблемні ситуації зі свого життя, що містять групи пов’язаних між собою величин (довжини, маси, температури, часу, місткості (об’єму);
- вирізняє істотну інформацію про природу;
- розпізнає об’єкти довкілля;
- добирає конструкційні матеріали для виготовлення виробу з готових елементів;
- створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих з використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці орігамі, макети виробів зі штучних матеріалів та картону, вироби об’ємної форми з паперу);
- дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань;
- самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності;
- розрізняє корисні та шкідливі продукти харчування;
- визначає, що дає природа людині.

Обладнання: презентація, індивідуальні картки з текстами для читання, математичними завданнями, світлини дерев; горіхи - волоський, ліщина; білий аркуш паперу та листя волоського горіха для проведення дослідів, скринька, іграшка білочка, цеглинки LEGO, пластилін, стеки, дощечка для пластиліну, пензлик, фарба, склянка.

Перебіг інтегрованого дня

Ранкова зустріч.

1. Привітання.

Діти стають у коло. Учитель вітається з дітьми.

Разом із сонечком встаємо ми.
На ранкову зустріч у школу поспішаємо.
Поділившись настроєм своїм,
Ми частинку серця друзям залишаємо.
Другу руку простягни

І міцніше обніми,
Подаруй йому тепло своїх долонь.
З добрим ранком привітай,
Добра й щастя побажай.
Щоб міцнішим стало
Наше дружне коло.

Рис. 1. Ранкова зустріч

2. Вправа «Побажання»

Розпочнемо сьогоднішній ранок із побажань: «Доброго ранку, Іванко, я бажаю тобі веселого дня!». Іванко передає наступному учню: «Доброго ранку, Софійко, я бажаю тобі веселого настрою!» і т.д.

3. Гра «Так – ні»

– Чи веселі йшли до школи? (Так)
– Лінь-дрімоту побороли? (Так)
– Чи готові ви дружити, в колективі дружно жити? (Так)
– Чи, може, хочеться поспати? (Ні)
– Чи, може, з друзями пограти? (Так)
– То ви прийшли сюди навчатись? (Так)
– А може труднощів боятись? (Ні)

4. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Щоб дізнатися, чому ми сьогодні присвятимо свій навчальний день, відгадайте, що заховалося в чарівній скриньці, яку принесла із собою нам білочка. (Діти передають скриньку по колу, намагаються відгадати, що в ній знаходиться. Можуть задавати уточнюючі запитання, на які вчитель відповідає: «Так» або «Ні». Якщо дітям не вдається відгадати, то загадується загадка:

Як лісовий плід зветься,
Що на дереві росте,
Міцну шкаралупу має,
Білочка ним ласувати полюбляє?)

Рис. 2. Чарівна скринька

5. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

На всіх уроках ми будемо досліджувати горішок. Адже саме сьогодні (17 травня кожного року) відзначається подія, присвячена корисному та смачному харчовому продукту – горіху, – День горіха. Дізнаємося багато цікавого про нього.

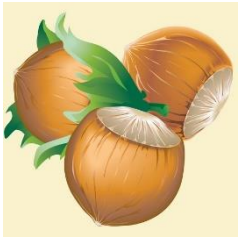

Рис. 3. Горіх

6. Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Від кого залежить те, чи справдяться ваші очікування?
- Як ви маєте діяти, щоб заняття пройшло якнайкраще?
- Отже, нам сьогодні потрібно:

Не просто слухати, а чути.
Не просто дивитися, а бачити.
Не просто відповідати, а міркувати.
Дружно і плідно працювати.

7. Заповнення щоденних новин.

- Яка зараз пора року?
- Який місяць, число, день тижня?
- Який день тижня за порядком?
- Що ви можете сказати про стан неба?
- Сьогодні тепло чи холодно?
- Чи були сьогодні опади? Які саме?
- Помічники дня …

Особливе – горіх.

Рис. 4. Щоденні новини

Мовно-літературна освітня галузь

1. Розв'язання проблемного запитання.

- Чому горіх називають «щедрим годувальником та справжнім цілителем»?

2. Вправа «Асоціативний кущ».

- Які асоціації виникають, коли чуєте слово «горіх»?

(Діти називають слова-асоціації, учитель фіксує їх на дошці).

3. Вправа «Розкажи».

- Що ви вже знаєте про горішки?

(Діти розповідають факти, які їм відомі)

4. Словникова робота.

- Що ж таке горіх?

Горі́х - плід, що складається з неїстівної твердої шкаралупи (лушпиння) і насіння, яке їстівне.

Природнича освітня галузь

Практична робота

1.Вправа «Поміркуй!».

Учні об'єднуються в групи за будовою стебла рослин («Дерева». «Кущі». «Трави»). У кожної групи в кошиках плоди. Учитель пропонує розглянути їх. Орієнтовні питання до дітей:

- Чи схожі плоди?
- Чим відрізняються?
- Чи однакову назву вони мають, на вашу думку? Обґрунтуйте свою відповідь.

Проведення власного дослідження.

Тема дослідження «Горіхи»

- Назви поширених видів горіхів в Україні
- Практична робота

Поставлені задачі: послухати описи горіхів, розподілити плоди в кошику відповідно до цих описів, презентувати свою відповідь.

Хід дослідження

Які поширені види горіхів в Україні?

Волоський (грецький) горіх

Плід — несправжня кістянка, дуже різноманітної форми: від округлої до яйцеподібної (до 5 см завдовжки, до 3 см завширшки). Зовнішня оболонка плода спочатку зелена, але з часом чорніє; м'ясиста. Шкаралупа сірувато-коричнева, дерев'яниста, з горбкуватою поверхнею та двома добре розвинутими ребрами.

Рис.5. Плід грецького горіху

Рис.6. Горіх в зовнішній оболонці

Ліщина

Ядра горіхів мають здебільшого сферичну форму з тонкою коричневою шкіркою. За формою плодів також бувають округлі, видовжені, конічні та ін. Колір ядра цих горіхів білий, із жовтуватим , часто з кремовим відтінком.

Рис. 7. Плоди ліщини

Діти після прослуховування описів розподіляють плоди за назвами, презентують свої відповіді.

Висновок. Одними з найпопулярніших видів горіхів, що ростуть в Україні, є грецький горіх та ліщина (фундук).

2. Вправа «Поміркуй!»

У кожної групи світлини. Учитель пропонує розглянути їх.

Проведення власного дослідження.

Тема дослідження «Горіхи»

- На деревах чи кущах ростуть горіхи?
- Практична робота

Поставлені задачі: розглянути світлини в групах, дослідити, до якої групи рослин за будовою стебла відносяться ліщина та грецький горіх, презентувати свою відповідь.

Рис.8. Волоський горіх

Рис. 9. Ліщина

Хід дослідження

Діти розглядають світлини, радяться, після чого презентують відповіді: до якої групи рослин за будовою стебла належать плоди грецького горіха та ліщини.

Висновок. Горіх волоський - високе дерево (до 25 м і вище) з кулеподібною розлогою кроною.

Ліщина звичайна — кущ 2-7 м заввишки. Кора — темно-сіра. Гілки дугоподібно розходяться в різні боки, утворюючи оберненоконусоподібну крону. Пагони й молоді листки опушені.

Математична освітня галузь

1. **Завдання**

   У кошиках зникли записи зібраних білочкою горішків. Поміркуйте та відновіть їх. Поясніть свою думку.

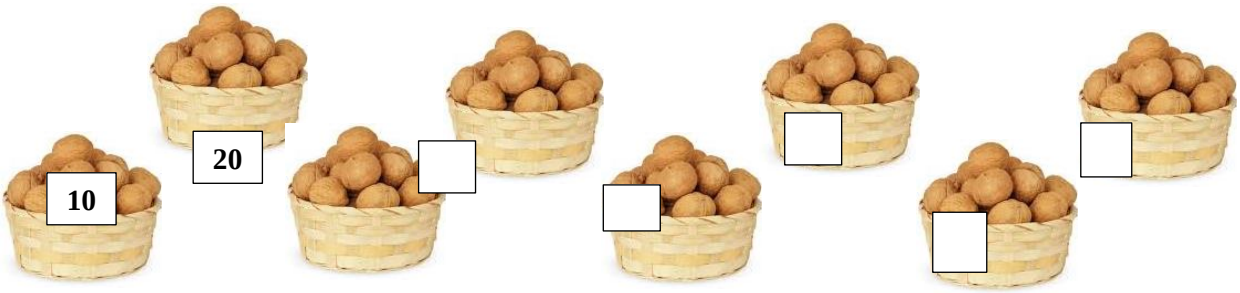

Рис. 10. Кошик з горіхами

- У якому кошику найбільше горішків і скільки їх? (В останньому; 80)
- А в якому кошику найменше? (У першому)
- На скільки менше горішків у першому кошику, ніж в останньому? (на 70)
- Як ви дізналися?

2. **Завдання** **30**

   Розв’яжіть ланцюжок прикладів, а результат викладіть горішками.

   23+2-4-1-10-8+4-5=

Руханка

https://www.youtube.com/watch?v=MJUfa3HlCuY

Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь

1. **Вправа «Займи позицію».**

   Учитель пропонує дискусійне питання:

- Як ви вважаєте, чи корисні горіхи?

Так **Не знаю** **Ні**

- Визначте власну позицію щодо цього запитання. (У різних частинах класу розміщуються плакати з написами «Так», «Не знаю», «Ні». Діти стають біля того плакату, що відображає їхню думку).

Учитель просить дітей обґрунтувати свою позицію, пояснити її. Можна запропонувати такий початок відповіді: «Я вважаю…, тому що…»

2. **Робота в групах. Дослідження корисних властивостей ліщини та волоських горіхів.**

Для того, щоб розв'язати питання «Чи корисні горіхи?», учитель пропонує ознайомитися з текстом.

Групи отримують картку з матеріалом, опрацьовують її. Після виконання даного задання одна дитина зачитує факти, які допомагають розв'язати проблемне запитання.

Приблизно десять століть тому ці плоди привозили до нас волоські (тобто грецькі) купці. Тож і закріпилася за ними назва «волоські горіхи».
Вони – справжня комора потрібних нашому організмові елементів: фосфору, калію, магнію, а також вітаміну молодості – Е, який сповільнює старіння, покращує роботу серця, підтримує здоров'я нервів.
Цікаво, що в їжу можна вживати не тільки тверді горіхи, а й зелені, м'які.
У народній медицині використовують і листя волоського горіха.

З історії відомо: ліщину додавали до їжі для римських легіонерів (професійний піхотинець римської армії), бо цей горіх відновлює сили.
Адже ліщина у 2-3 рази поживніша за хліб й у 8 разів – за молоко та шоколад!
При авітамінозі (коли людині дуже бракує вітамінів) немає нічого кращого, ніж споживати ліщину з медом.
Вона також очищає організм та зміцнює нашу імунну (захисну) систему.

Після проведення цієї вправи вчитель ще раз просить дітей визначити власну позицію щодо питання:

- Як ви вважаєте, чи корисні горіхи?

3. Бесіда

-А хто з вас полюбляє горіхи?

- Чи зустрічали ви їх в інших стравах? У яких?
- Ваша сім'я використовує горіхи? Як саме?

Як бачите, горіхи споживають не лише сирими, а й використовують під час випікання тортів, печива, тістечок; виготовлення цукерок, халви, морозива, шоколаду; додають у салати.
Через це горіх справедливо називають щедрим годувальником.

Рис. 11. Солодощі з горіхом

4. Робота над задачею.

Для приготування тістечок з горіхами кондитер узяв 90 горіхів. Із них 60 горіхів – волоські, а решта – ліщина. Скільки горіхів ліщини використав кондитер?

- Чим особливі були тістечка, які хотів готувати кондитер?
- Які горіхи він узяв?

- Скільки всього горіхів було взято?
- Скільки було волоських?
- А що говориться про ліщину?
- Як знайти решту? Чому?
- Запишіть розв’язання задачі в зошити.

Рис.12. Тістечко з горіхами

Природнича освітня галузь

Дослідницька лабораторія

1. Розв’язання проблемного запитання.

- Чи дійсно мають велику кількість жирів волоські горіхи?

2. Проведення досліду.

Дослід 1.

Матеріали: волоський горіх, білий аркуш паперу.

Опис досліду:

1. *Д*істаньте з волоського горіха насіння.
2. Покладіть його на підготовлений аркуш паперу.
3. Розітріть насіння.

– Що ви бачите на аркуші? (Жирна пляма)

Висновок. Це з горіха виділилася олія. Вона дуже смачна й корисна. Використовують її не лише для харчування, вона є чудовим засобом для лікування опіків і ран, які довго не загоюються.

3. Розв’язання проблемного запитання.

- Дерево горіха називають охоронцем саду. Чому ж?

4. Проведення досліду.

Дослід 2.

Матеріали: листя волоського горіху.

Опис досліду:

1. Візьміть листочки горіха в руки.

*2.Р*озімніть його.

*3. Що ви в*ідчуєте? (Його запах)

Висновок.

Цього запаху не переносять шкідливі комахи. Тому горіх – охоронець саду від шкідників

- Пригадайте з прочитаного тексту, як ще використовують листя горіха. (Застосовують для лікування).

Так. Його висушують й перетирають на порошок і ним засипають рани.

Ось який цілющий плід і листя!

5. Рубрика «У світі цікавого»

Жителі села Волоського, що на Дніпропетровщині, де горіхових дерев – цілі сади , відкрили пам’ятник заввишки 3 м волоському горіху. Кажуть, волоський горіх нагадує людський мозок. І це не випадково. Китайські вчені впевнені: ці горіхи поліпшують пам’ять й активують роботу мозку. Також є історичні свідчення про те, що мудреці вживали в їжу горіхи, щоб поліпшити пам'ять й активізувати роботу мозку. А

наукові дослідження показали: у волоських горіхах міститься багато елементів, які, дійсно, поліпшують кровообіг і запобігають старінню мозку.

Рис. 13. Пам’ятник волоському горіху

Мовно-літературна освітня галузь

1. **Робота над віршем Х. Дорожовець**

- Прочитайте вірш .
- Які слова трапилися незнайомі?

Білка, білочка, стрибунка
Лускає горіхи лунко.
Чує цілий ліс і бір,
Що у білочки обід.
В білки хатка невеличка,
Тепла, наче рукавичка.
На полицях аж до стріхи
Там насипані горіхи.

Рис.14. Білка

Словникова робота

Бір – сосновий ліс.
Стріха – солом'яна або очеретяна покрівля.
Лунко – гучно.

- Про кого у віршику йде мова?
- Чим обідає білка?
- Викладіть першу літеру слова **горіх** за допомогою плодів. Який звук позначає ця буква?
- Знайдіть звукову модель , що відповідає слову горіхи. Покажіть відповідь цеглинкою LEGO.

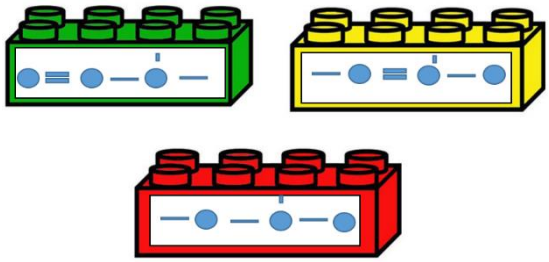

Рис.15. Звукові моделі на цеглинках LEGO

- Запишіть якомога більше слів з буквою «Гг» за 1 хвилину. Зачитайте їх один одному. Найдовше слово поділіть на склади для переносу різними способами.

2. **Вправа «Дотепник»**

Білочка принесла склади.
Швидше слово з них склади!

- Прочитайте слова й дізнаєтесь, які тварини полюбляють ласувати горішками, окрім білочки.

бакани суборки
ніоле медівед

- До якої групи тварин вони належать? Чому? (Кабани, борсуки, олені, ведмеді – це звірі).

3. Опис горішка

- Розгляньте горішок. Опишіть, який він?

Рис.16. Опис горішка

4. Робота з фразеологізмами

- Чи легко видобути плід зі шкаралупи?

Образний вираз «міцний горішок» виник у зв'язку з труднощами розколювання деяких видів горіхів і складністю добування їх їстівної частини.

В українській мові існує й такий фразеологізм. Що він означає?

Міцний горішок – *сильний, упертий.*

1. Людина зі складним характером.

2. Складний, важкий (для вивчення, виготовлення і т. ін.)

3. Те, що складно, важко здійснити

Складіть усно речення з цим висловом.

4. Побудуй речення з цеглинок

Білки – це тварини, які люблять запасатися різною їжею, у тому числі – горіхами. Ось тільки ці тварини дуже часто забувають, куди вони заховали свої горіхи. Через це у всьому світі щороку зростають понад 10 тисяч нових дерев. Так білки «саджають» дерева.

Допоможіть трудівниці білочці скласти речення із цеглинок.

збирала	**лісі**	**Білка**	**горіхи**	**у**

https://www.youtube.com/watch?v=8kWLH_JAing

5. Групова робота. Складання сенкану зі словом «горіх»

Діти в групі усно складають сенкан про горіх. Кожна група презентує свою роботу.

Мистецька освітня галузь

Назва поробки. Мишеня зі шкаралупи горіха

Матеріали: шкаралупа волоського горіху; фарби, пензлик, склянка, килимок для малювання; пластилін, вовняна нитка сірого кольору;

Інструктаж

Білочка хоче мати багато друзів. Тож давайте зі шкаралупи волоського горіха виготовимо для неї приятеля – мишеня.

1. Покладіть шкаралупу волоського горіха на килимок для малювання.
2. Розфарбуйте її в сірий колір. Дайте час для висихання.
3. Зліпіть з пластиліну оченята, вушка.
4. Для хвостика підготуйте нитку сірого кольору завдовжки 4-5 см

5. Прикріпіть оченята, вушка, хвостик до розфарбованої шкаралупи.
6. Виріб готовий!

Білочка дякує за величезну кількість друзів-мишенят!

Рис. 17. Виріб зі шкаралупи грецького горіха

Руханка

https://www.youtube.com/watch?v=3PaLLyuLnEg

Рефлексія

1. **Кубування**

Для проведення цієї стратегії вчителю знадобиться кубик, на кожній грані якого написано запитання стосовно теми. Можливі такі надписи на гранях:

1. Опиши (Яка форма, колір, розмір?)
2. Порівняй (На що схоже? Які має особливості?)
3. Встанови асоціацію (З якими спогадами, фантазіями? Що спадає на думку?)
4. Проаналізуй (З яких частин складається? З чого зроблено?)
5. Використай (Як це може бути використано в житті?)
6. Оціни, визнач «За» і «Проти» (Які позитивні і негативні сторони характерні для цього об’єкта).

Учитель повертає кубик в руках різними гранями, учні описують або розповідають про горіх.

1.Опиши. Коричневий, округлої чи сферичної форми, невеликий за розміром.
2. Порівняй. Схожий на маленьке яйце…
3. Встанови асоціації. Поживні речовини, їжа, білочка, солодощі….
4. Проаналізуй. Для того, щоб виріс горіх, потрібні світло, вода, ґрунт….
5. Знайди застосування. Споживають дикі звірі, люди використовують для зміцнення здоров'я, для приготування тістечок, солодощів, у медицині.
6. Оціни. Це – здоров'я, краса, ….

Рис.18. Кубик

2. **Самооцінювання «Смайлик».**

Оберіть відповідну цеглинку LEGO, яка вказує на вашу діяльність сьогодні.

Рис.19. Самооцінювання «Смайлик»

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

Список використаних джерел

1. Білка. Картинка: веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/embed/01001kg1-bf39.docx.html (дата звернення: 23.03.2024).
2. Весела рухлива вправа для учнів: веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3PaLLyuLnEg (дата звернення: 25.03.2024).
3. Горіх волоський. Матеріали з Вікіпедії: веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%85_%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9 (дата звернення: 21.03.2024).
4. Горішок. Картинка: веб-сайт. URL: https://golden-nuts.com.ua/latest-news/news--22.html (дата звернення: 23.03.2024).
5. Екскурсія до саду «Цілющий горіх». На Урок: веб-сайт. URL: https://naurok.com.ua/ekskursiya-do-sadu-cilyuschiy-gorih-146757.html (дата звернення: 21.03.2024).
6. Загадки про горіх на українській мові для дітей: веб-сайт. URL: **http://korusno-znatu.in.ua/inshe/zagadky/pro-gorih/** (дата звернення: 21.03.2024).
7. Картинки. Горіхи: веб-сайт. URL: https://depositphotos.com/ua (дата звернення: 27.03.2024).
8. Ліщина (фундук) на дачі – особливості вирощування. Свій садок: веб-сайт. URL: https://sviisadok.com.ua/sadok/lishhyna-funduk-na-dachi-osoblyvosti-vyroshhuvannya (дата звернення: 21.03.2024).
9. Ліщинові горіхи. Матеріали з Вікіпедії: веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%96%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%85%D0%B8 (дата звернення: 21.03.2024).
10. Міцний горішок. Маленький читайлик : веб-сайт. URL: https://nbu4kids.wordpress.com/2012/12/12/ (дата звернення: 21.03.2024).
11. Пам’ятник волоському горіху. Волоське дивує: веб-сайт. URL: https://voloske.com.ua/places/303-voloskii-gorh.html (дата звернення: 21.03.2024).
12. Поробки з волоських горіхів. Пізнайки: веб-сайт. URL: https://piznayki.blogspot.com/2016/10/blog-post_7.html (дата звернення: 21.03.2024).

13. Про вирощування волоського горіха: веб-сайт. URL: https://plod.net.ua/ua/blog/sad/pro-vyrashchivanie-gretskogo-orekha/ (дата звернення: 21.03.2024).
14. Ранкова зустріч: веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/embed/0100a3sp-fb2a.docx.html (дата звернення: 23.03.2024).
15. Ранкові зустрічі «Пізнавальні та цікаві привітання». На Урок: веб-сайт. URL: https://naurok.com.ua/rankovi-zustrichi-piznavalni-ta-cikavi-privitannya-142546.html (дата звернення: 21.03.2024).
16. Руханка. Білочки: веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=MJUfa3HlCuY (дата звернення: 25.03.2024).
17. Руханка. Білочки. Розвиток і навчання дітей українською : веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8kwLh_JAing (дата звернення: 25.03.2024).
18. Скринька. Картинка: веб-сайт. URL: https://depositphotos.com/se/vector/treasure-chest-13452563.html (дата звернення: 23.03.2024).
19. Тістечко з горіхами: веб-сайт. URL: https://ye.ua/gurman/41205_Pisne_tistechko_z_gorihami_ta_dzhemom.html (дата звернення: 23.03.2024).
20. Українська казка: Віршики: веб-сайт. URL: **https://kazky.org.ua/zbirky/barvysta/chrystyna-dorozhovecj-virszyky** (дата звернення: 21.03.2024).
21. Фразеологічний словник : веб-сайт. URL: http://korusno-znatu.in.ua/frazeologizmy/mitsnyj-gorishok/ (дата звернення: 21.03.2024).
22. Цікаві факти про горіхи: веб-сайт. URL: **https://pro-cikave.com.ua/cikavi-fakty-pro-gorihy/** (дата звернення: 21.03.2024).
23. Щоденні новини. Всеосвіта: веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/rankova-zustric-komponent-sodenni-novini-278971.html (дата звернення: 23.03.2024).
24. Що приготувати з горіхами: перевірені рецепти десертів і солоних страв: веб-сайт. URL: https://simya.com.ua/shho-prygotuvaty-z-gorihamy-perevireni-reczepty-desertiv-i-solonyh-strav/(дата звернення: 23.03.2024).

Любов КОВАЛЬ,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «старший учитель»

Інтегрований день
Журавель
4 клас

Тема: День журавля.
Мета:

- поглибити знання учнів про журавлів, місця та спосіб проживання;
- дослідити причини виникнення дня журавля;
- збагачувати словниковий запас учнів відповідно до тематики тижня;
- повторити споріднені слова, частини мови;
- повторити особливості тексту-опису в художньому та науковому стилі;
- формувати вміння застосовувати засвоєні знання, висловлювати судження;
- активізувати пізнавальну діяльність дітей, розвивати самостійне мислення, уяву, доказове мовлення;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам'ять, увагу, фантазію, дрібну моторику руки, критичне мислення; естетичні смаки, навички вільного спілкування;
- виховувати інтерес до пізнання рідного краю.

Очікувані результати навчання:

- звертається, вітається дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- сприймає уважно усну інформацію; ставить уточнювальні запитання відповідно до мети слухання;
- виконує усні інструкції й настанови вчителя щодо навчальних завдань;
- ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших та дослухачись до спільних рішень;
- систематизує та узагальнює необхідну інформацію;
- розповідає (докладно, стисло або вибірково), про що йдеться в тексті;
- знаходить значення числового виразу;
- виконує усно та письмово обчислення в межах мільйона в навчальних і життєвих ситуаціях;
- аналізує проблемну ситуацію з огляду на можливість використання відомих засобів добору даних;
- використовує різні мірки для вимірювання величин довжини;
- розв’язує задачі вивчених видів;
- використовує різні стратегії розв’язування проблемної ситуації;

- читає подумки та виразно вголос тексти різних видів та з різною метою;
- пояснює значення прислів'їв, фразеологізмів;
- з'ясовує будову слова; утворює нові слова;
- працює у групі, розуміючи важливість досягнення спільного результату;
- аргументує послідовність та доцільність виготовленого виробу;
- аналізує моделі, подібні обраному об'єкту проектування;
- продукує і формулює ідеї під час моделювання обраного об'єкта проектування;
- вміє здійснювати простий пошук інформації в мережі Інтернет;
- виконує дитячі пісні; стежить за точністю і виразністю інтонування, чіткістю дикції (вимови), фразування;
- рухається під музику, використовуючи відомі танцювальні елементи (народні, сучасні, спортивнітощо) відповідно до стилю музики;
- емоційно сприймає твори різних видів мистецтва і виявляє враження у вербальний або невербальний спосіб;
- розпізнає і характеризує власні емоції, враження від сприймання мистецьких творів.

Обладнання: ґаджети учнів; малюнки із зображенням птахів; картки з QR кодами; індивідуальні картки з текстами для читання, задачами; картки з інформацією про журавлів; ментальні карти; конструктори LEGO, сантиметрова стрічка, глобуси, білий та кольоровий папір, кольорові стікери; презентація.

Перебіг заняття

Ранкова зустріч.

1. **Вітання.**

Діти разом промовляють вірш-вітання, виконують відповідні рухи.

Доброго ранку, ліси і поля,
Доброго ранку, Вкраїно моя!
Доброго ранку, рідна школо,
Доброго ранку, земле моя!
Доброго ранку! Всім миру й тепла!

2. **Вправа «Добре слово».**

Діти вітаються по колу, звертаючись один до одного на ім'я і торкаючись долоньками.

– Доброго ранку, Катрусю. Мені дуже приємно тебе бачити.

– Доброго ранку, Іванку. Я рада, що ти прийшов.

3. **Щоденні новини.**

- Дата …
- Місяць…
- Сьогодні…(день тижня).
- Який день тижня за порядком?
- Яка сьогодні погода?
- Опади…

Вчитель призначає помічників дня.

4. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Щоб дізнатися, чому ми сьогодні присвятимо свій навчальний день, відгадайте загадку.

Прилетіли гості,
Сіли на помості.
Без сокири, без лопати
збудували собі хати. (Птахи)

5. Гра в колі «Назви птаха» *(діти передають осінній листочок , називаючи птаха).* Гра закінчується, коли діти назвуть усіх птахів, які їм відомі.)

6. Відгадування загадок у групах. Малюнки із зображенням птахів прикріплюємо на дошку.

● Довгі ноги, довгий хвіст, по болоті ходить скрізь. *(Лелека.)*

● Білий, як сніг, надутий, як міх, лопатами ходить, а рогом їсть. *(Гуска, лебідь.)*

● В'ється молоток, поправляє наш садок. *(Дятел.)*

● Має гребінь — не може ним причесатися. *(Півень.)*

● По дворах стрибає, крихти збирає,
Ростом він маленький, сірий, чепурненький.
Справжній молодець! Хто він?... (Горобець)

● Плавала, купалася, сухенька зосталася. *(Качка.)*

● Уночі гуляє, а вдень спочиває,
Має круглі очі, бачить серед ночі. *(Сова.)*

● Швидко скрізь цей птах літає, безліч мушок поїдає, за вікном гніздо будує, тільки в нас він не зимує. *(Ластівка.)*

●Не боїться ця пташка зими, сало любить вона так, як ми.
Жовта грудка та сивії крильця. Здогадалися, хто це? … (Синиця)

●Прохолоди чиста просинь — на поріг ступає осінь.
Вдаль від рідної землі линуть в вирій…*(Журавлі)*

7. **Вправа «Який це птах: осілий чи перелітній?»** (за малюнками попередньої вправи).

Якщо осілий – присісти, якщо перелітній – помахати руками.

- За якою ознакою можна згрупувати птахів? (перелітні, зимуючі, свійські, водоплавні, птахи, які не вміють літати…)

Природнича освітня галузь

1. Оголошення проблемного запитання.

- Перший місяць осені багатий на екологічні свята. Так, у **другу неділю вересня** наша планета відзначає **Всесвітній день журавля**.

- Як ви думаєте, з якою метою було започатковано День журавля? (Мета Дня журавля - привернути увагу міжнародної спільноти до проблеми збереження цих птахів).

- Що ви знаєте про журавлів?

2. Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Яким, на вашу думку, воно має бути?
- Щоб ви хотіли робити на уроці?
- Як для цього треба працювати?

3. Робота в групах «Цікаве про журавлів»

Завдання: Прочитати матеріал на картці. Розказати класові, що дізналися про журавлів. Коли учасники однієї групи представляють свій матеріал, учні інших груп заповнюють ментальні карти.

Група 1

Вперше День журавля відзначили у 2002 році в США. Обстоюючи порятунок зникаючого виду американського журавля, вчені-екологи підкладали його яйця до гнізд журавлів інших видів, які відправлялися на гніздування в безпечні місця. День, коли на гніздування відправився цілий виводок врятованих птахів, був оголошений новим екологічним святом, а журавель став символом організацій, які охороняють природу.

Група 2

Історичною батьківщиною журавлів вважається Північна Америка, звідки вони мігрували спочатку до Азії, а звідти до Африки та Австралії. На даний момент популяція журавлів широко поширена в усьому світі, виняток становлять лише Антарктида і Південна Америка. Головні місця зимівлі журавлів – Іран і захід Індії.

Група 3

Всього налічують близько 15 видів журавлів. Деякі види журавлів занесені до Червоної книги. Колись журавель був промисловий птахом, але зараз він знаходиться під охороною закону. Однак, незважаючи на протести міжнародної природоохоронної та орнітологічної громадськості, в деяких країнах (наприклад, в Афганістані і Пакистані) до сих пір збереглися традиції полювання на пролітних журавлів.

Група 4

В Україні гніздиться тільки два види – журавель сірий та степовий, які занесені до Червоної книги України. На жаль, в останні роки ми все рідше й рідше зустрічаємо цих великих та красивих птахів. Їх чисельність постійно знижувалась і тепер це рідкісні птахи в Україні, які охороняються законом.

Причинами скорочення чисельності журавлів є:

• зменшення площі боліт в результаті осушення;
• винищення птахів мисливцями;
• використання небезпечних хімікатів у сільському господарстві.

Група 5

Журавлі. Ці великі птахи селяться на водних, переважно на заболочених територіях. Поважно крокуючи луками або болотом, птахи підбирають молоді паростки трав, насіння та ягоди, а навесні на полях залюбки ласують проростками зернових культур та картоплі. Однак при можливості кормовий

склад доповнюють комахами, жуками, яйцями, молюсками, хробаками, дощовими черв'яками, равликами, слимаками тощо.

Група 6

Існує стародавня легенда, яка говорить, що одного разу журавлина пара, дуже втомлена дорогою, сіла на сухе дерево, а вночі в те дерево вдарила блискавка і воно загорілося. Журавлі міцно спали, і полум'я торкнулося їх лапок, сильно обпаливши їх. Птахи злетіли, але один не зміг вибратися з полум'я. З того часу жоден журавель *не сідає на дерево* і часто можна почути їх жалібний крик.

4. Обмін інформацією за ментальними картами.

1. Ментальна карта. Зразок

Громадянська та історична освітня галузь

1. Робота над змістом вірша Олександра Мачули «Легенда про криничного журавля».

- Прочитайте вірш. Зверніть увагу, як описує автор життя журавлів.

Давним-давно ця сталася пригода –
в село прибилась пара журавлів.
Веселиками пта́хів благородних
прозвали чемні мешканці полів.
Гніздо під лісом, на болоті, звили,
малечу сіру з часом привели
і не жаліли ні тепла, ні сили
батьки, щоб діти швидко підросли.
Невдовзі піднялися пташенята,
на ноги стали, потім на крило,
а восени із мамою і татом
полинули на південь – за теплом.
Так щовесни, впродовж десятка років,
сім'я вертала у село, під ліс,
та крапку в тій ідилії до строку
старий поставив якось хитрий лис.
Зробив на несподіванку він ставку
і раннім літом, у один із днів –

спіймав хижак біля гнізда журавку,
як журавель поїсти полетів.
Засумував веселик, зажурився –
однісінький лишився, без сім'ї…
Вже й осінь, але він не одружився
і теплі зачекалися краї.
Пливли клини по небу журавлині,
до одного з них спробував примкнуть,
та зрозумів уже в небесній сині,
що долю все одно не обману́ть…
Покинув він тоді пташину зграю,
не змігши подолати серця щем,
і назавжди лишився в ріднім краї –
криничним обернувшись журавлем.

- Який у вас настрій після читання вірша? Чому?
- Розкажіть, як жилося парі журавлів у селі?
- Чому журавель не полетів у теплі краї?
- На що перетворився журавель?
- Що вам відомо про колодязний журавель? Чи бачили ви такий пристрій?

2. **Дослідження «Як влаштований колодязний журавель».**

- Робота з вивчення інформації в групах.
- Занотовування основних моментів. Створення схематичного малюнка.
- Обмін інформацією. Обговорення.

Інформація

Колодязі-журавлі мають абсолютно особливий, неповторний зовнішній вигляд.

Переваги «журавля»:

Дуже легко і просто користуватися. Традиційний колодязний барабан з відром на ланцюгу потрібно довго і з зусиллям піднімати, накручуючи ручку, що непросто, враховуючи вагу відра з водою. А от користуватися журавлем можуть навіть діти, літні люди і всі, хто нічого важче склянки з водою в руках не тримав. Відро з водою піднімається завдяки важілю, противазі. Згадайте Архімеда: «Дай, де стати, і я поверну Землю». Йшлося саме про закон важеля. Завдяки журавлю відро з водою буквально вилітає з колодязя, головне — не перестаратися і не розлити.

З чого складається колодязний журавель:

- Товстої опорної стійки, яка вкопується в землю. Найміцніша частина конструкції, основа всього іншого;
- Коротке плече коромисла з противагою. Ним служить важкий вантаж. Допомагає швидше і простіше піднімати відро з водою, врівноважуючи силу людини і тяжкість вантажу;
- Стріла. Важіль, який кріпиться до опори куточками або шарнірами. Завдяки їм він опускається в колодязь і піднімається назад;

• На кінці стріли ланцюгом прикріплюється жердина, на якій і буде висіти відро з водою.

3. **Виготовлення моделі колодязного журавля з конструктора LEGO. Демонстрація робіт.**

Математична освітня галузь

1. **Обчислення значень виразів.**

- Розв'яжіть приклади та дізнайтеся більше про журавлів, які поширені в Україні. (На дошці розташовано картки з числами, що є відповідями прикладів. На звороті кожна картка містить інформацію про сірого журавля чи степового).

Інформація на картках із числами:

89 - Журавель степовий. Найменший вид журавлів, його висота становить близько 89 см**.**

3 - Журавель степовий важить близько 3 кг.

130 - Журавель сірий — великий птах, може досягати зросту 130 см.

6 - Журавель сірий важить до 6 кг.

2 - Журавель сірий. Розмах крил – близько 2 м.

319 – (204 + 115) + (299 – 210)=89

(899 + 101) – (545 + 325)=130

24 : 8 + 30 · 0 + 27 : 9=6

21- (24 + 48) : 4=3

(54 – 36) : 9=2

2. **Дослідження в групах.**

Повідомлення вчителя:

Журавлі – це прекрасні птахи, які відомі своїми великими розмахами крил та унікальними міграційними маршрутами.

Кожної осені та весни, мільйони журавлів здійснюють довгі польоти, пролітаючи над країнами, щоб знайти сприятливе середовище для гніздування та життя.

Відлітають журавлі з України до Китаю (озера Хунху та Далай-Нор).

Летять до таких країн як Казахстан, Монголія, Іран, Індія. У більшості цих країн є великі природні озера, які надають журавлям відмінні умови для годівлі та гніздування.

Матеріали: глобус, сантиметрова стрічка, паперові прапорці.

Хід роботи: Оберіть та позначте стікером-прапорцем на глобусі місце, до якого летять журавлі (оз. Балхаш, оз. Зайсан, південний берег Каспійського моря, північно-західна частина Індії). Визначте за допомогою стрічки відстань, яку долають птахи.

Порада: зверніть увагу на масштаб. Скільком кілометрам на місцевості відповідає 1 см на глобусі? (600 км). Запишіть відстань спочатку в сантиметрах, а потім визначте, скільки це кілометрів.

Висновок: Відстань, яку долають журавлі з України до Казахстану: до озера Балхаш – 5 см 5 мм - 3300 км, до озера Зайсан – 6 см 6 мм – 3960 км. До

північно-західної частина Індії – 7 см 6 мм – 4560 км, до Ірану (південний берег Каспійського моря) - 4 см 3 мм – 2580 км.

3. Розв'язування задачі

З України журавлі летіли до Ізраїлю 3305 км, потім перепочили певний час і знову подалися у мандри: одна група – на північ Африки, їх шлях - 2410 км, а інша – до Індії - 4532 км. Яку відстань подолали журавлі першої групи під час усього перельоту? Другої групи? На скільки більшою виявилася відстань, яку подолали журавлі другої групи?

Мовно-літературна освітня галузь

1. **Пошукова робота учнів з використанням ґаджетів «Як у народі називають журавля?»**

- Дізнайтеся, як українці називають журавля степового та журавля сірого.

(Журавель степовий – красавка, журавлик, журка. Журавель сірий – веселик, веселець, василець, віщун, клекотень, клек, жабоїд).

2. Як у народі називають журавлів

3. Народна назва степового журавля

2. Добір споріднених слів.

- Доберіть споріднені слова до слова журавель. Позначте корінь. Якими частинами мови є споріднені слова?

(Журавель – журавка, журавлик, журавлята, журавонька, журавлиний).

3. Складання сенкану.

- Складіть сенкан «Журавель»

Журавель.
Величний, красивий.
Походжає, літає, живиться.
Живе біля озера, болота.
Птах.

4. Робота з прислів'ями.

- Запишіть прислів'я, поясніть, як їх розумієте.

Ліпше горобець у жмені, як журавель у небі. (Журавель у небі – мрія, яка не може здійснитися; щось цінне, значне).

Журавель у небі, а ти йому вже ціну визначив. (Розподіляти те, чого ще немає; розпоряджатися ще не досягнутим).

Горобця не запрошують до танцю журавлів - у нього надто короткі ноги. (Про багатство та бідність)

5. Складання наукового та художнього опису журавля. Робота в групах.

- Прочитайте інформацію та складіть науковий або художній опис журавля.

Пригадайте!

Мета тексту-опису в художньому стилі — образне відтворення дійсності задля впливу на почуття, емоції, розум читача. У таких текстах не просто описують предмет, а діляться враженнями про нього.

У художньому описі використовуються:

- порівняння;
- слова в переносному значенні;
- пестливі слова, перебільшення.

Мета тексту-опису в науковому стилі — повідомлення інформації. Головна вимога до наукових описів: точність, стислість, лаконічність. У наукових описах використовуються:

- слова-терміни;
- числові дані.

Інформація

Журавель сірий — великий птах, що мешкає в Європі і Азії. Може досягати зросту 130 см. Важить до 6 кг. Розмах крил – близько 2 м. Тривалість життя – 12-15 років (найбільший зафіксований рекорд 50 років).

Струнке тіло вкрите темно-сірим оперенням. В області надхвістя ростуть довгі серповидно вигнуті пера, що утворюють густе опахало. Чорні махові пера різко контрастують з більш світлими покривними перами. Шия довга, спереду темна, а по верхньому боці тягнеться біла смуга. На тім'ячку є гола пляма неопереної шкіри червонуватого кольору. Райдужка ока має інтенсивне червоне забарвлення. Ноги довгі, чорні. Плавальні перетинки відсутні, але довгі, широко розставлені пальці рятують журавля від того, щоб не загрузнути в болоті.

Двічі на рік журавлі здійснюють міняють місце проживання. У польоті зграя вишиковується характерним ключем, даючи про себе знати голосним курликанням. Журавлі люблять «співати», роблять це зазвичай на світанку і обов'язково дуетом, закинувши дзьоби до неба. Журавлині танці допомагають птахам виплеснути надлишок енергії і відбуваються не тільки у шлюбний період. Журавель високо підстрибує, махає крилами, колотить дзьобом повітря, а іноді підкидає у повітря пучки трави або шматочки землі.

Журавель степовий. Найменший вид журавлів, його висота становить близько 90 см, розмах крил – 170 см, а вага 2-3 кг. Тривалість життя – до 27 років

Степовий журавель значно менший за інших журавлів, з відносно коротшими ногами і шиєю. Дорослий птах сірий, з чорними боками голови, передньою стороною шиї і волом з подовженим пір`ям. Від ока до потилиці помітно білі видовжені пера. Махові пера крил другого порядку виділяються своєю довжиною і попелясто-сірим кольором. Дзьоб оливковий, ноги чорні, райдужна оболонка ока червона. Голос – дзвінке курликання, більш високе за тональністю і мелодичніше ніж у сірого журавля. У молодого птаха чорний колір оперення замінений темно-сірим, а білий — світло-сірим, райдужна оболонка ока коричнева. Вушні пучки пер розвинені слабо, пера на шиї і волі майже не видовжені, так само як і махові пера третього порядку. Дзьоб жовтуватий при основі, на кінці оранжевий. Ноги сіро-бурі.

Прилетівши до місць гніздування, зграї збираються разом зранку і ввечері, особливо в сутінках, і розважаються стрибками і танцями. Для цього вони обирають плоский берег річки і, розташовуючись колами, танцюють і скачуть один навколо одного. Летять журавлі витягнувши голову і ноги. В польоті час від часу птахи міняються місцями і видають трубні звуки. Нерідко видають себе лише звуками, бо летять на недосяжній для ока висоті.

Зразок наукового та художнього тесту-опису

Журавель сірий — це великий птах зростом 130 см, вагою до 6 кг. Розмах крил журавля – близько 2 м. Тривалість життя – до15 років.

Цей птах стрункий, з темно-сірим оперенням. Махові пера чорного кольору. Шия довга, темна, з білою смугою. На тім’ячку є гола пляма неопереної шкіри червонуватого кольору. Ноги довгі, чорні.

У польоті зграя вишиковується ключем, даючи про себе знати голосним курликанням. Часто журавлі «танцюють», щоб виплеснути надлишок енергії.

Журавель сірий — великий та стрункий птах. Має довгу темну шию з білою смужкою на потилиці. Голівка з невеличкою лисиною на тім'ячку. Краєчки крил та хвоста чорного кольору. Очі яскраво-червоні. Ноги довгі, чорні.

Летять журавлі до теплого краю і прощаються з рідною землею тужливим голосним курликанням.

Журавель степовий – це найменший вид журавлів, його висота близько 90 см, розмах крил – 170 см, а вага 2-3 кг. Тривалість життя – до 27 років.

Дорослий птах сірий. з відносно короткими ногами. Махові пера крил довгі, попелясто-сірі. Передня частина шиї та боки голови чорного кольору. Від ока до потилиці ростуть білі видовжені пера. Дзьоб оливковий, райдужна оболонка ока червона.

Летять журавлі на недосяжній для ока висоті, витягнувши голову і ноги. В польоті час від часу птахи міняються місцями і видають трубні звуки.

Журавель степовий.

Степовий журавель найменший серед журавлів. Розміром хожий на звичайного півника. Це красивий птах сірого кольору. Шия та ноги в нього кроткуваті. Голівка маленька. А від очей до потилиці росте білосніжне

довгеньке пір'ячко. Крила та хвіст попелясто-сірі. Чорне пір'я спадає від підборіддя вниз довгим фартушком.

Впізнати степового журавля можна по голосу. Його курликання особливо дзвінке та мелодійне.

6. Поетична хвилинка. Робота в групах

- Підготуйтеся виразно прочитати вірш, який має ваша група. Що повідомляє поет про журавлів?

Марія Познанська
«Журавлі летять»

Журавлі летять, курличуть,
Шлють останнє «прощавай!»,
Літечко з собою кличуть,
Забирають в теплий край.
Ой, як жалко мені літа
І журавликів моїх.
Та не буду я тужити,
Бо весною стріну їх!

Г. Паламарчук
«Чому веселиками звуться журавлі»

Тому веселиками звуться журавлі,
Що прилітають до веселої землі,
Що теплий день приносять на крилі
І залишають в нашому селі?
Лиш навесні веселики вони,
А журавлями звуться восени,
Бо журяться, у вирій летючи,
Бо не заміниш рідний край нічим.

Яків Щоголів «Осінь»

Висне небо синє,
Синє, та не те;
Світить, та не гріє
Сонце золоте.
Оголилось поле
Од серпа й коси;
Ніде приліпитись
Крапельці роси.
Темная діброва
Стихла і мовчить;
Листя пожовтіле
З дерева летить.
Хоч би де замріла
Квіточка одна;
Тільки й червоніє,
Що горобина.
Здалека під небом,
В вирій летячи,
Голосно курличуть
Журавлів ключі.

Надія Красоткіна «Журавлі»

Під безхмарною синьою даллю,
Відірвавшись крилом від землі,
Закурликало небо печаллю —
Це у вирій летять журавлі.
Струни осені срібно заграли...
Віддалася у серці луна.
Журавлі в небесах відлітали
І звучала їх пісня сумна.
А навколо природа буяла,
Як у дивних казках мудреця...
І чарівні сонети писала,
Зігрівала красою серця.

М.Стельмах «Журавлик і рукавиці»

До журавлика під стіг
Баранець з села прибіг.
Він приніс в своїй торбині
Для журавлика хлібину,
Трохи ярої пшениці
І червоні рукавиці.
Та не знає птиця,
Нащо птиці рукавиці:
Чи на ноги їх надіти,
Чи на крила почепити,
Чи принести у хатину,
Де живе мала дитина?

Мистецька освітня галузь

1. Журавлі у творах митців.

- Продовжуємо розмову про головного героя нашого дня. Це розумний птах, який дуже любить землю, де народився й виріс і завжди повертається на свою Батьківщину. Коли журавлі збираються в зграї та готуються до відльоту у вирій, вони обирають розвідників і охоронців. А політ супроводжують тужливим курликанням.

- Журавлі є символом не тільки журби, а й символом любові до рідної землі, їх дуже шанують в Україні.

- Розгляньте картину Оксани Збруцької «Журавлиний дзвін. Осінь прийшла». Чи хотіли б ви опинитися на картині? Де саме?

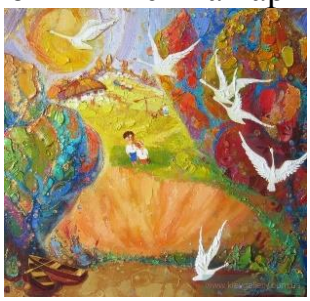

4. Оксана Збруцька «Журавлиний дзвін. Осінь прийшла»

- Яку кольорову гаму обрала Оксана Збруцька? Чому? Як ви вважаєте, що хотіла сказати художниця?

- Розгляньте картину Марії Приймаченко. Чому, на вашу думку, вона називається «Танцюристи»? Вигадайте рухи для танцю журавля. Потанцюйте його під музику української народної пісні «Унадився журавель».

5. Марія Приймаченко «Танцюристи»

2. Розучування та виконання пісні Наталії Май «Журавлята».

Сонце тихо заховалось за тумани сині-сині.
Журавлята відлітали в край далекий на чужину.

Приспів

Журавлята, журавлята, не летіть благаєм,
Повертайтесь, журавлята, ми на вас чекаєм!
Журавлята, журавлята, не летіть благаєм,
Повертайтесь, ми на вас чекаєм!

А чужина, то не мати, не пригорне, не зустріне.

Повертайтесь, журавлята, на Вкраїну, на Вкраїну!

Приспів

Технологічна освітня галузь

Виготовлення журавлика в техніці оригамі.

- Давня японська легенда розповідає, що якщо скласти з паперу 1000 журавликів, здійсниться будь-яке бажання. Класичні японські журавлики, виготовляють з паперу білого кольору. Це символізує чистоту та добрі думки. Однак, якщо вам хочеться, можна використовувати будь-який вподобаний вами колір. Тому беріть папір будь-якого відтінку та майструйте свого журавлика.

Матеріали: квадратний аркуш паперу (білого або кольорового) зі стороною 21см.

Послідовність виконання роботи.

1. Розглядання зразка готового виробу.

6. Журавлик. Оригамі

2. Перегляд відеоінструкції.

https://www.youtube.com/watch?v=RxXuT4MRBbU

3. Робота за інструкційною карткою.

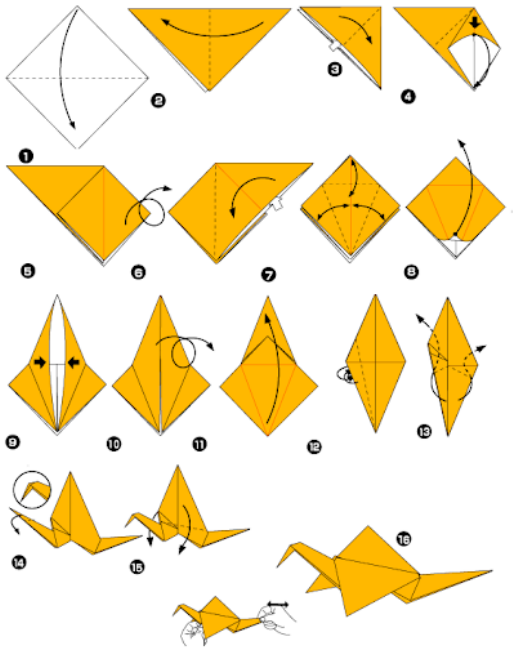

7. Журавлик. Оригамі. Інструкційна картка

4. **Самостійна робота учнів.**
5. **Виставка робіт.**

Рефлексія

1. ***«Рефлексивний екран»***.

Учні почергово висловлюються одним реченням. Початки речень записано на дошці, плакаті.

Сьогодні я дізнався/дізналася.... Мені було корисно дізнатися... .

Я виконував/виконувала завдання... . Мене здивувало, що... .

Я навчився/навчилася... . Я розповім батькам... .

Я зміг/змогла... .

2. ***«Смайлики».*** Учням пропонується намалювати на смайлику свої емоції, відтворивши риси людини, усмішку, здивування тощо та показати, з яким настроєм закінчують заняття?

8. Журавель. Презентація.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біологія сірого журавля. *Українська природоохоронна група*: веб-сайт. URL: https://uncg.org.ua/projects/zaluchennya-gromadskosti/zhuravel/biologiya-sirogo-zhuravlya-grus-grus-linneus-1758-2/ (дата звернення: 27.03.2024).
2. Вірші українських поетів. *Шкільні твори з української та зарубіжної літератури*: веб-сайт. URL: https://tvory.net.ua/(дата звернення: 21.03.2024).
3. Всесвітній день журавля. *Миколаївський зоопарк*: веб-сайт. URL: https://zoo.nikolaev.ua/ru/news/vsesvitnij_den_zhuravlja (дата звернення: 21.03.2024).
4. Всесвітній день журавля. *Факультет економіки та бізнесу Таврійського університету*: веб-сайт. URL: http://feb.tsatu.edu.ua/vsesvitnij-den-zhuravlya/ (дата звернення: 21.03.2024).
5. В які країни відлітають журавлі з України. *Information Portal REPORTER*: веб-сайт. URL: https://reporter.zp.ua/v-yaki-krayiny-vidlitayut-zhuravli-z-ukrayiny.html (дата звернення: 21.03.2024).
6. Журавель сірий. *Discover. Пізнавальний інтернет-журнал*: веб-сайт. URL: https://discover.in.ua/animals/zhuravel-sirij-grus-grus.html#google_vignette (дата звернення: 28.03.2024).

7. Журавель сірий. *Пернаті друзі – Птахи України*: веб-сайт. URL: https://pernatidruzi.org.ua/zhuravel_siryj_grus_grus.html (дата звернення: 29.03.2024).
8. Журавлеві. *Вікіпедія*: веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%96%D1%83%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D1%96 (дата звернення: 21.03.2024).
9. Журавлі – найцікавіші факти. *Про цікаве*: веб-сайт. URL: https://pro-cikave.com.ua/zhuravli-cikavi-fakty/#google_vignette (дата звернення: 19.03.2024).
10. Загадки про птахів, з відповідями. *Дитячий портал «Пустунчик»*: веб-сайт. URL: https://pustunchik.ua/ua/checkyourself/zagadki/zagadki-o-ptitsakh-na-ukrainskom-yazyke (дата звернення: 19.03.2024).
11. Збруцька Оксана. *KYIV GALLERY*: веб-сайт. URL: https://kyiv.gallery/zbrutska-oksana (дата звернення: 26.03.2024).
12. Колодязний журавель. *Добрий господар*: веб-сайт. URL: https://isu.org.ua/kolodyaz-zhuravel-plyusy-minusy-osoblyvosti/ (дата звернення: 21.03.2024).
13. Легенда про криничного журавля. *Клуб поезії*: веб-сайт. URL: https://www.poetryclub.com.ua/getpoem.php?id=843422 (дата звернення: 19.03.2024).
14. Наталія Май «Журавлята»: *You Tube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=jvMd4bR6P6U&t=123s (дата звернення: 25.03.2024).
15. Оригамі «Журавель». *You Tube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=RxXuT4MRBbU (дата звернення: 26.03.2024).
16. Поведінка птахів у різні пори року: *Нова українська школа*: веб-сайт. https://nuschool.eu/textbook/world/1klas_9/27.html#google_vignette (дата звернення: 28.03.2024).
17. Прислів'я про журавлів. *Українські прислів'я, приказки, фразеологізми*: веб-сайт. URL: http://igra1.com/ua/pryslivya-pro/pryslivya-pro-zhuravliv.htm (дата звернення: 26.03.2024).
18. 50 цікавих фактів про журавлів. *Цікаві факти*: веб-сайт. URL: https://tsikavi-fakty.com.ua/50-tsikavyh-faktiv-pro-zhuravliv/ (дата звернення: 19.03.2024).
19. Стенд «Фізична карта півкуль». *Стенди для ДНЗ та школи від виробника*: веб-сайт. URL: https://stend.in.ua/shop/stend-fizichna-karta-pivkul-270302-3/ (дата звернення: 10.04.2024).
20. Українська народна пісня «Унадився журавель» Ютуб канал «З любов'ю до дітей»: веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=fj5SUwITlg4 (дата звернення: 26.03.2024).

Ірина ЯГУПА,
вчитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної
категорії, учитель – методист

Інтегрований день
МАНДАРИН
3 клас

Тема: Мандаринку люблять всі: і дорослі і малі.

Мета:

- поглибити знання учнів про мандарин, його властивості, користь для організму людини;
- пояснити дітям чому предмети не тонуть у воді;
- дослідити чому мандарин не тоне у воді;
- навчити готувати фруктовий салат самостійно;
- повторити частини мови, правило написання власних назв іменників;
- формувати вміння застосовувати засвоєні знання, висловлювати судження;
- збагачувати словниковий запас учнів відповідно до тематики тижня;
- активізувати пізнавальну діяльність дітей, розвивати самостійне мислення, уяву, доказове мовлення;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам'ять, увагу, фантазію, дрібну моторику руки, критичне мислення; естетичні смаки, навички вільного спілкування;
- виховувати взаємоповагу, бажання турбуватися про власне здоров’я.

Очікувані результати навчання:

- звертається, вітається дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- з увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі;
- сприймає монологічне висловлення;
- ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання;
- ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого висловлення;
- розповідає про те, що його вразило;
- об’єднується з іншими дітьми у групу, в пари для спільної діяльності;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших та дослухачись до спільних рішень;
- вступає і підтримує діалог на теми, пов’язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом;
- ставить запитання дорослим і одноліткам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;
- систематизує та узагальнює необхідну інформацію;

- розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію;
- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- досліджує та розуміє чому одні предмети тонуть у воді, а інші – не тонуть;
- вміє власноруч готувати страву – фруктовий салат;
- розуміє, чому мандарин не тоне у воді;
- виконує дії з числами;
- складає і розв'язує задачі вивчених видів;
- розрізняє частини мови;
- знає правило написання власних назв іменників.

Обладнання: гаджети учнів, картки з QR кодами, індивідуальні картки з текстами для читання, логічними задачами, мандарини, фрукти, ємності для води, приладдя для проведення дослідів, кухонне приладдя, одноразовий посуд, м'ячик, цеглинки ЛЕГО, презентація.

Перебіг інтегрованого дня

Ранкова зустріч

1. Привітання.

Діти стають у коло. Вчитель вітається з дітьми.

Ви сьогодні вже проснулись?
Мамі зранку посміхнулись?
Клас наш радо вас вітає!
Настрій кожен гарний має?
Станьмо разом в дружне коло!
Привітай нас, рідна школо!
Доброго ранку, доброго дня,
Бажаєте ви і бажаю вам я.
Хай плещуть долоньки,
Хай тупають ніжки,
Кивають голівки,
І сяють усмішки.
Доброго ранку, доброго дня
Даруємо серця вам і добрі слова!

Діти, давайте спочатку посміхнемось та привітаємо один одного і побажаємо «Доброго здоров'я! Доброго дня!».

2. Психогімнастика. Гра «Маска».

- Візьміть люстерка, подивіться на своє обличчя, відтворіть свій настрій.
- Я бачу настрій кожного із вас. Але для того, щоб у всі дітей був гарний настрій, потрібно (посміхнутися, торкнутися носика…).
- А тепер покажіть свій настрій.

3. Вправа «Побажання».

Учні кидають м'ячик один одному, висловлюючи добрі побажання (Бажаю щастя, бажаю добра…)

4. Гра «Що корисне для здоров'я».
Вчитель звертається до дітей:

- Почувши слово або фразу, яка приносить користь здоров'ю, ви маєте поплескати в долоні, а якщо шкодить здоров'ю – потупати ніжками.

Орієнтовний перелік слів/ фраз для гри:

- Каша
- Сир
- Цукерки
- Кока-кола
- Чищення зубів
- Гра у футбол
- Ранкова зарядка…..
- Чіпси
- Молоко
- Шоколад
- Фрукти
- Прогулянки під дощем
- Гра на комп'ютері

4. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Щоб дізнатися, чому ми сьогодні присвятимо свій навчальний день, відгадайте загадку.

Схожі, та не апельсини.
Мають золотисті спини.
Під ялиночку кладуть,
Влітку їх не продають. (Мандарини)

5. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

На всіх уроках сьогодні ми будемо досліджувати екзотичний фрукт – мандарин. Дізнаємося багато цікавого про нього. Проведемо досліди. Ну і обов'язково посмакуємо цим чудовим фруктом.

6. Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Яким, на вашу думку, воно має бути?
- Щоб ви хотіли робити на уроці? (Мислити, шукати відповіді, спостерігати, робити висновки)
- Як для цього треба працювати? (Творчо, дружно, уважно, швидко)
- Отже, сподіваюся, ми разом проведемо цікаве, творче, корисне заняття, на якому кожен з вас відкриє для себе багато нового.

7. Заповнення щоденних новин.

- Дата …
- Місяць…
- Сьогодні…(день тижня).
- Який день тижня за порядком?
- Яка сьогодні погода?
- Опади…

Вчитель назначає помічників дня.

Особливе – мандарин.

Мовно-літературна галузь

1. Розв'язання проблемного запитання.

- Чому мандарин називають «помаранчевим чудом»?

2. Вправа «Асоціативний кущ».
- Які асоціації виникають, коли чуєте слово «мандарин»?
(Діти називають слова-асоціації, вчитель фіксує їх на дошці або фліпчарті).
3. Вправа «Розкажи».
- Розкажіть, що ви знаєте про мандарин?
Вчитель може задати дітям запитання:

- Якої форми мандарин? (Круглий, злегка приплюснутий.).
- Якого кольору мандарин? (Оранжевого, золотистого, променистого, сонячного.)
- Як називається сік мандарина? (Мандариновий.)
- А що можна приготувати з цього чудесного цитрусового фрукта? (Джем, варення, мармелад, сік, цукати.)
- А можна просто так кусати мандарини? (Ні, треба зняти шкірку.).
- А знаєте, як називається помаранчева частина шкірки? (Цедра).
- Що ж під шкіркою? (М'якоть, яку легко можна розділити на часточки.).
- А які інші цитрусові фрукти ви знаєте? (Лимон, апельсин, памело, грейпфрут.).

4. Словникова робота.
Вчитель просить учнів скористатися QR кодом і прочитати визначення слова МАНДАРИН у Вікіпедії.

Мандари́н (Citrus reticulata) — багаторічна рослина родини рутових. Поширена цитрусова культура, що також використовується як лікарська, ефіроолійна та декоративна. Набула значної популярності завдяки своїм плодам, які також називають мандаринами.

5. Вправа «Поміркуй!».
- Поміркуйте, мандарин – це дерево чи кущ?
Учитель пропонує учням скористатися своїми гаджетами і відшукати відповідь на дане запитання.
Мандарин – це невеличке вічнозелене дерево з розлогою кроною, висота якого зазвичай не перевищує 2-3 м, старі особини можуть сягати 5 м заввишки. Стовбур прямий, вкритий сірою корою, молоді пагони зелені.
6. Довідкове бюро. Самостійна робота.
Завдання. Прочитайте опис мандарина. Підкресліть слова-опори, які допоможуть вам самостійно на основі прочитаного описати мандарин.

Текст-опис.

Плід мандарина завширшки 5-6 см. Зовні він вкритий відносно тонкою, гладкою, лискучою шкірочкою, колір якої у недозрілих плодів спочатку темно-зелений, а потім у різних сортів може набувати відтінків від жовто- до червоно-помаранчевого.

Внутрішній бік шкірки вкритий тонкими, м'якими, мнучкими, білими волокнами. Всередині плід розділений на соковиті гнізда (близько 10-12 штук), відділені одне від одного тонкими напівпрозорими плівками. Кожне гніздо містить дуже соковитий помаранчевий м'якуш та 1-2 насінини. М'якуш

складається з сокових мішечків — видозмінених волосків, наповнених соком помаранчевого кольору. Насінини з одного боку заокруглені, з іншого загострені, всередині — зелені.

7. Дослідницьке завдання. Групова робота.

Завдання. Скористайтеся своїми гаджетами. Відшукайте, де може рости мандарин. Зафіксуйте знайдені факти декількома реченнями у зошити.

Зразок запису у зошит.

Промислові плантації мандаринів зосереджені в Китаї, Японії, Південній Кореї, Індії, Іспанії, Алжирі, Бразилії, Туреччині, Грузії, південних регіонах Франції.

8 . Розв'язання проблемного запитання.

- Чи може мандарин рости в Україні? Обґрунтуйте свої думки.

9. Робота над медіатекстом «Мандарини вирощують в Україні» (2 хв 04 с).

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=Er1KI98203g

- Уважно перегляньте відео сюжет. Зафіксуйте цікаві факти, які вас вразили.
- Після перегляду обміняйтеся своїми записами. Поцікавтеся, що вразило ваших однокласників. Чи співпали ваші записи?

Дітям також можна запропонувати оформити бланк кінокритика.

Кінокритика

Назва відео: _____

Наскільки тобі сподобалося це відео?

Які слова були для тебе новими? _____

Напиши три речі, які ти дізнався/дізналася, подивившись це відео.

1. _____

2. _____

3. _____

Чи порекомендуєш ти це відео своїм знайомим?

Моє ім'я _____

Дата _____

Рис. 1. Бланк кінокритика

Математична освітня галузь
Мандаринова математика

1. Розв'язання логічних задач.

Білосніжка дала гномам по 5 мандаринок. Скільки кожен з'їв?
Скільки вони з'їли мандаринок разом?

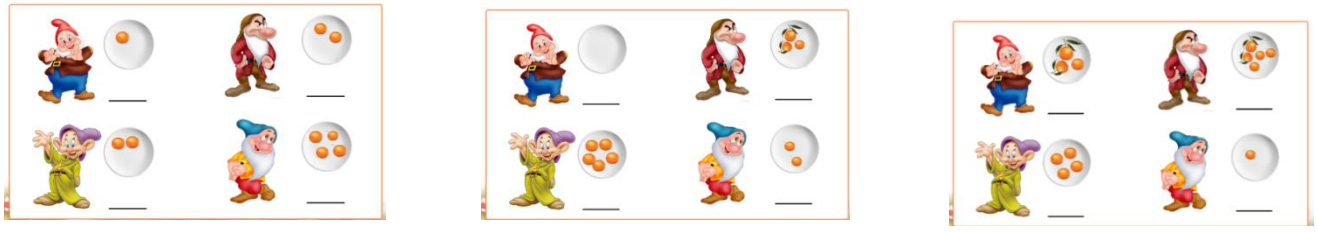

Рис. 2. Логічні задачі

2. Робота в парах.
Завдання. Поміркуйте, які значення мають відповідні зображення фруктів.

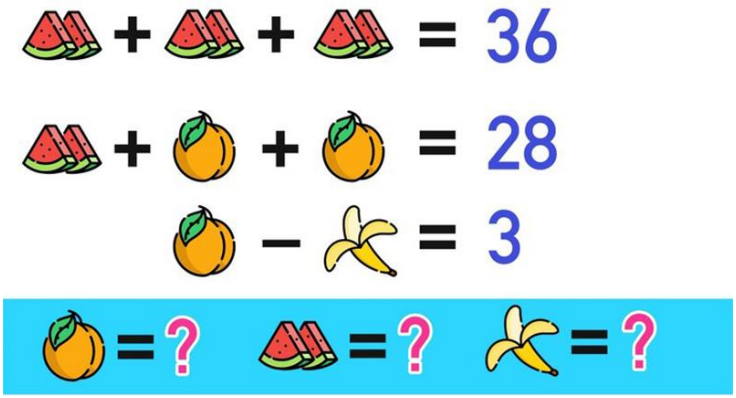

Рис. 3. Логічна задача

3. Практична індивідуальна робота.
Учитель просить дітей взяти мандарин в руки і виконати певні дії з ним.
Вправа «Передбачення».
Завдання. Передбач і виконай дії з мандарином. Запиши утворені числа.

- Передбач, на скільки частинок ти можеш поділити шкірку мандарина, коли будеш його чистити. Запиши відповідне число.
- Передбач, скільки дольок буде у твоєму мандарині? Запиши відповідне число.
- Передбач, чи будуть кісточки у твоєму мандарині і скільки їх буде? Запиши відповідне число.
- З'їж свій мандарин і перевір свої передбачення. Запиши відповідні числа: на скільки частинок ти поділив/поділили свій мандарин, скіки в ньому дольок і скільки кісточок.
- Чи справдилися твої передбачення? Прочитай записані числа.

Дії з числами.
1) Із записаних цифр утвори і запиши двоцифрові числа. Прочитай.
2) Із записаних цифр утвори і запиши трицифрові числа. Прочитай.
3) Запиши всі числа у порядку зростання.
4) Запиши трицифрові числа у вигляді суми розрядних доданків.
5) Утвори і запиши 5 нерівностей із числами. Прочитай.

4. Склади і розв'яжи задачу. Робота в парах.
Завдання. За малюнком складіть і розв'яжіть задачу.

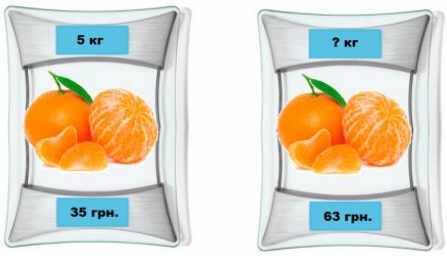

Рис. 4. Малюнок задачі

Мама купила 5 кг мандаринів заплативши за них 35 грн.
Скільки можна було б купити мандаринів за тією ж ціною на 63 грн?

Громадянська та історична освітня галузь
Практична робота

Учитель просить дітей взяти ще один мандарин і виконати певні дії з ним.

- Покажіть свій мандарин один одному. Чи схожі вони?
- Чим відрізняються?
- Чи одного сорту у вас мандарини?
- Як думаєте чи багато існує сортів мандаринів?
- Чому так думаєте?

Проведення власного дослідження.

Завдання. Послухай уважно описи різних сортів мандаринів. Визнач, мандарин якого сорту ти маєш? Доведи.

Опис мандаринів.

Мандарин Сацума — досить велика група сортів японської селекції, назва яких походить від провінції Сацума, звідки їх спочатку експортували до Європи. Холодостійкі, мають солодкі плоди без насіння з особливо ніжним м'якушем.

Грузинські (абхазькі) мандарини — група холодостійких сортів радянської селекції, що традиційно вирощуються в Грузії. В порівнянні з мандаринами іспанської, американської, японської селекції вони дрібніші, кисліші, але значно ароматніші, мають тонку шкірку, яка не завжди легко чиститься, в стиглому вигляді можуть бути зеленкувато-жовтими або жовто-помаранчевими.

Мандарин сантра — вирізняється дуже товстою і грубою шкіркою.

Танжело — гібрид мандарина з грейпфрутом. Має яскраво-помаранчеві плоди зі смаком, схожим одночасно на обидві батьківські форми.

Тангор — гібрид мандарину з апельсином.

Клементин — гібрид мандарину з одним із різновидів апельсина, названий на честь селекціонера Клемента Род'є, який його вивів. Як правило, клементини розглядаються як окремий вид, тому що в межах цієї форми виведено декілька сортів з відмінними смаковими якостями. Загалом плоди клементинів солодші за звичайні мандарини та не мають насіння.

Мандарин Клеопатра — потужний гібрид, який плодоносить цілорічно. Плоди дрібні, червоно-помаранчеві, з вдавленою серединою. Шкірка тонка, але груба. М'якуш ніжний, соковитий, кислуватий.

Результати дослідження.

- Мандарин, якого сорту ти маєш? Чому так думаєш? Доведи.

Мовно-літературна освітня галузь

1. Мовні вправи.

Завдання 1.

Пригадай кількість дольок твого мандарина. Відшукай відповідну літеру алфавіту.

- Покажи цю літеру носиком/плечиком/коліном…, не називаючи її так, щоб інші діти відгадали.
- Зобразьте літеру цеглинками ЛЕГО.

Завдання 2.

- Спробуйте із зображених літер у групах утворити слово. Назвіть утворене слово.

Завдання 3.

- На першу літеру свого імені запиши декілька прикметників, якими можна описати мандарин.
- На першу літеру свого імені запиши дієслово, що можна робити з мандарином.

Завдання 4.

- Склади і запиши речення про мандарин, використовуючи записані прикметними і дієслова.

Завдання 5.

- Уяви себе мандаринкою. Про що б ти хотів/хотіла запитати дітей?
- Запиши питання і відповідь на нього.

Завдання 6. Групова робота.

- Складіть і запишіть сенкан про мандарин.

2. Колективна творча робота. Складання казки про мандарин.

Для складання казки можна використати інтернет ресурс https://kazka.fun/

Тема: мандри.

Хто головний герой казки: мандарин.

Які події мають статися у казці? Як мандарин потрапив до магазину?

Читання з передбаченням.

Учитель ділить казку на логічно завершені частини. Діти колективно читають утворену казку, передбачаючи події у ній.

Текст казки можна завантажити за посиланням: https://kazka.fun/story_page/%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD-%D1%96-%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D0%BD-%D1%87%D1%83%D0%B4%D0%B5%D1%81

Або QR кодом.

Мандарин і магазин чудес

Одного разу, в маленькому містечку, жив собі Мандарин - маленький апельсин, який мріяв про великі пригоди. Він був особливий, адже знаходився у власному світі, де все було чудовим і незвичайним. Мандарин вірив, що кожен день може стати незабутнім, якщо тільки вірити у себе і не боятися нових викликів.

Одного разу, коли Мандарин прогулювався по місту, він помітив величезний магазин з написом "Магазин чудес". Він був зачарований і вирішив зайти, щоб дізнатися, що там такого особливого. Як тільки він переступив поріг магазину, він опинився в іншому світі - світі, де кожна полиця була наповнена неймовірними речами.

Мандарин подивився на першу полицю і побачив чарівну книгу, яка могла виконати будь-яке бажання.

- Як думаєте, що буде далі?

Він взяв її в руки і сказав: "Я бажаю мати найцікавіші пригоди у своєму житті!" І ось він опинився на пустелі, де зустрів веселого кенгуру, який вчив його стрибати високо і далеко.

- Чи справдилися передбачення?

Потім Мандарин перейшов до наступної полиці і побачив магічну скриньку, яка могла здійснювати будь-які бажання.

- Як думаєте, що буде далі?

Він відкрив її і сказав: "Я бажаю бути найсильнішим футболістом у світі!" І ось він опинився на футбольному полі, де грав у команді з найвідомішими гравцями і забивав неймовірні голи.

- Чи справдилися передбачення?

Потім Мандарин побачив наступну полицю з чарівним дзеркалом, яке могло показати майбутнє.

- Як думаєте, що буде далі?

Він подивився в дзеркало і побачив себе як відомого письменника, який пише найкращі казки для дітей. Він сказав: "Я бажаю стати найталановитішим казкарем у світі!" І ось він опинився в своїй кімнаті, оточений стекляними полицями з усіма його книжками, які підкорювали серця дітей по всьому світу.

- Чи справдилися ваші очікування?

Мандарин зрозумів, що кожна пригода, кожне бажання, кожна мрія - це шанс розкрити свій потенціал і зрости. Він зрозумів, що найважливіше - це вірити у себе і не боятися нових викликів. І він почав писати найцікавіші казки, які навчали дітей вірити у себе і пізнавати світ.

Так Мандарин став найвідомішим казкарем у світі, а його казки навчали дітей бути сміливими, вірити у себе і завжди знаходити чудові пригоди у кожному дні. І хоча Мандарин був маленьким апельсином, він довів, що немає меж для тих, хто вірить у себе і мріє про незвичайні пригоди.

Тому, дорогі діти, не бійтеся мріяти і вірити у себе, адже кожен день може стати незабутнім, якщо тільки ви вірите у свої сили і не боїтеся нових викликів. І хто знає, можливо, саме ви станете головними героями своїх власних чарівних казок!

- Чому вчить ця казка?
- А про що мрієте ви?
- Що треба робити, щоб мрії збувалися?

Мистецька освітня галузь

Учитель може запропонувати дітям намалювати ілюстрацію або комікс за текстом казки.

1. Створення коміксу на основі прочитаного твору.

- Давайте створимо комікс до цієї історії, уявивши думки мандарина. Комікси можуть створювати всі. От і ми з вами зараз створимо власний комікс.

Важливо! **Комікс** — це послідовність малюнків, зазвичай із короткими текстами, які розповідають історію. Тексти в коміксах, зазвичай, мають специфічну форму «словесної бульбашки» або «хмаринки думок», яка передає мову чи думку персонаж і ніби видувається з вуст персонажу.

Три найбільш поширених виноски: мова, думки, крик.

- Ви сьогодні - автори коміксу і не маєте обмежень, тому можете фантазувати і від імені мандарина ділитися будь-якими думками, які відповідають події, описаній у казці.

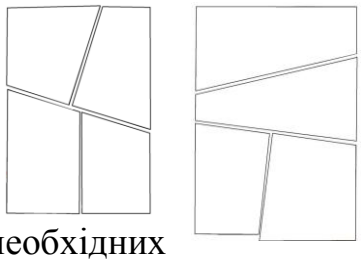

Важливо! У ході обговорення учні обирають відповідне висловлення й записують його на відведеному місці. Після обговорення та запису необхідних

висловлень учні самостійно додають малюнки.
Дітям можна роздати готові шаблони до коміксів.

2. Обмін та ознайомлення з коміксами однокласників.

3. Рефлексія. Вправа «Драбинка успіху».

- Оцініть свої вміння створювати комікси.

Вчитель пропонує дітям позначити свої успіхи на драбинці. Нижня сходинка - у мене нічого не вийшло; *середня сходинка* – у мене були складнощі; *верхня сходинка* – мені все вдалося.

Природнича освітня галузь
Дослідницька лабораторія

1. Розв'язання проблемного запитання.

- Чи потоне мандарин у воді?

Дослід 1.

1. Налийте у склянку воду.
2. Помістіть мандарин у воду.
3. Що ви спостерігаєте?

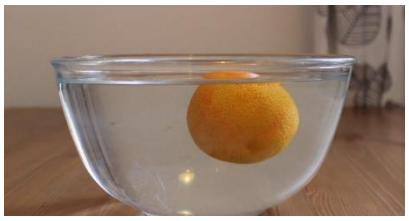

Рис. 5. Дослід 1

Висновок. Мандарин не опустився на дно, а плаває у воді. Повітря, яке є під шкіркою мандарина тримає його на поверхні.

2. Розв'язання проблемного запитання.

- Чи потоне у воді мандарин без шкірки?

Дослід 2.

1.Налийте у склянку воду.
2.Очистіть мандарин від шкірки.
3.Зробити припущення, що станеться з очищеним мандарином у воді.
4. Від ломіть дольку мандаринки .
5. Помістіть очищену дольку мандарину у воду.
6. Що ви спостерігаєте? Чи виправдалися ваші припущення?

Рис. 6. Дослід 2

Висновок. Мандарин опустився на дно тому, що м'якуш мандарина наповнюється водою.

3. Розв'язання проблемного запитання.

- Чи потоне у воді наполовину очищений мандарин?

Дослід 3.

1.Налийте у склянку воду.
2.Очистіть мандарин від шкірки на половину.
3.Зробити припущення, що станеться з очищеним на половину мандарином у воді.
5. Помістіть очищену наполовину мандарину у воду.

6. Що ви спостерігаєте? Чи виправдалися ваші припущення?

Висновок. Мандарин не опустився на дно тому, що залишена шкірка тримає його. Це говорить, що у цій частині шкірки є повітря, що тримає мандаринку на воді.

Рис. 7. Дослід 3

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Вправа «Поміркуй!».

- Чи корисний мандарин?
- Чим корисний цей фрукт?

2. Робота в групах. Дослідження корисних властивостей мандарину.

Учитель пропонує дітям скористатися QR кодом та зафіксувати 3 цікавих факти про користь мандарину. Після виконання даного задання спікер групи зачитує цікаві факти.

Матеріал для вчителя.

https://medfond.com/korysni-produkty/chi-korisni-mandarini.html

Мандарин — не тільки смачний, а й дуже корисний фрукт. Мандарини містять кислоти, вітаміни С, Р, В1, В2, А, D, К та інші, а також мінерали: калій, магній, залізо, фосфор, натрій, кальцій, цинк, мідь, марганець, селен. Ці фрукти у великих кількостях містять фітонциди — природні антисептики.

У шкірці міститься 1−2% ефірної олії, а також корисні пігменти, наприклад, каротин. У зимовий час цей цитрус є прекрасним джерелом вітамінів і аскорбінової кислоти.

Мандарини також містять речовину, що має протизастійну та протинабрякову властивість. Тому склянка мандаринового соку вранці — смачні ліки для очищення легенів і бронхів від слизу.

Мандарини треба їсти разом з білою сіточкою, яка містить глікозиди — речовини, що зміцнюють судини. Використовують і шкірку, яка теж дуже корисна. У ній містяться ефірні олії, органічні кислоти, флавоноїди, вітамін С, каротин, які покращують вироблення шлункового секрету і стимулюють засвоєння їжі.

Технологічна освітня галузь

Мандаринове кафе

1. Бесіда.

- Діти , а ви знаєте, що можна ще приготувати з фруктів?

(відповіді дітей).

- Із фруктів роблять напої – сік, компот, лимонад. із фруктів роблять начинку для тортів, пирогів, тістечок. Ще можна приготувати фруктовий салат, фруктовий йогурт, фруктове желе, морозиво. У магазинах можна купити цукерки із фруктовою начинкою, фруктовий мармелад.

2. Вправа «Крісло автора».

- Які страви з мандарином готують у вашій родині?
- Які смакові якості цієї страви?
- Поділися рецептом.

3. Цікава економіка.

- Давайте порахуємо вартість салату, який ми будемо готувати.

1 кг мандарин коштує 70 грн.

1 кг бананів – 45 грн.

1 кг яблук – 25 грн.

Скільки коштують всі фрукти разом? (70+45+25=140 грн)

Ми маємо поділити приготовлений салат на всіх учнів класу (20 дітей).

Яка вартість однієї порції такого салату?

140:20=7 грн

По скільки грамів такого салату отримає кожна дитина, якщо поділимо порівну?

3 кг – 3000 г

3000 г : 20 = 150 г

Отже вага однієї порції салату – 150 г, вартість однієї порції такого салату - 7 грн.

Тепер ви зможете приблизно розрахувати кількість фруктів на вашу родину і обрахувати вартість такого салату.

4. Практична робота «Ми – маленькі кухарі».

Вчитель запрошує дітей вимити руки та надіти фартухи, шапочки . Діти проходять за робочі столи.

Повторення правили безпечної роботи.

- Діти, як потрібно вести себе під час роботи? **(***Відповідь дітей)*
- Ножем різати тільки на кухонній дошці, за лезо ножа не братись, бо можна поранитись, не гратись ножем. Коли користуватимемось ножем, тримати його треба за ручку, а металевим лезом різати фрукт.

Обговорення етапів роботи.

- Що потрібно зробити спочатку? (Помити фрукти. Почистити фрукти.)
- За тим? (Нарізати їх.)
- Потім? (Скласти в миску.)

Після того, як діти приготують фруктовий салат, смакують його і діляться своїми враженнями.

В умовах онлайн навчання вчитель може попросити дітей зробити фруктовий салат вдома під керівництвом батьків і надіслати фото. А на наступному уроці всі будуть мати змогу переглянути світлини.

Рефлексія

1. Вправа «Поміркуй!».

- Чи може мандаринка підняти настрій?

Запахи, які нас оточують впливають на психоемоційний стан. Дослідження довело, якщо аромат приємний, то він може підняти настрій

та підбадьорити. Мандарини мають інтенсивний запах після їх очищення. Залиште їх в кімнаті, де часто буваєте, щоб зрозуміти, чи впливають вони на вас позитивно.

2. Вправа «Який у мене настрій?».

- З яким настроєм закінчуєте заняття? Покажи відповідною цеглинкою ЛЕГО.

Червоний – чудовий.
Синій – сумний.
Зелений - мрійливий.
Помаранчевий – загадковий.
Жовтий – радісний.
Голубий – байдужий.

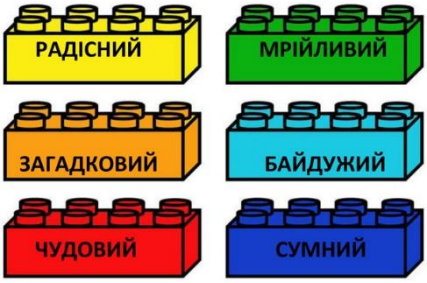

3. Метод формувального оцінювання.

Оціни наскільки ти сьогодні задоволений/на своєю роботою.

0 1 2 3 4 5 6 7 8

4. Робота зі щоденником вражень. Вправа «Допиши речення».

Сьогодні я дізнався/дізналась про…
сьогодні я навчився/навчилася …
Найбільше мене вразило…
Мені сподобалося…
Хочу більше дізнатися про…

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

Використані джерела та інтернет ресурси

1. Вікіпедія. Головна сторінка. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/
3. Матеріали газети «Високий замок». URL: https://wz.lviv.ua/health/479155-mandarynovyi-nastrii
4. Матеріали каналу youtube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Er1KI98203g
5. Освітній портал «На урок». URL: https://naurok.com.ua/urok-matematiki-v-6-klasi-rozv-yazuvannya-rivnyan-i-zadach-na-vikoristannya-ponyattya-i-vlastivostey-proporci-19942.html
6. Сторінка каналу MEDFOND.COM. URL: https://medfond.com/korysni-produkty/chi-korisni-mandarini.html

Надія АЗАРОВА,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель

Інтегрований день
МОЛОКО
2 клас

Тема: Пийте, діти, молоко і будете здорові!

Мета:

- поглиблювати знання учнів про корисні властивості молока;
- поглибити знання учнів про основні молочні продукти;
- довести велике значення молока і молочних продуктів для нормального фізичного і розумового розвитку дітей;
- розвивати уміння швидкого читання, швидкого обчислення,
- розширювати кругозір;
- працювати над розвитком критичного мислення;
- збагачувати словниковий запас учнів відповідно до тематики тижня;
- розвивати пізнавальний інтерес до продуктів харчування і здорового способу життя,
- виховувати, дбайливе ставлення до природи і бажання піклуватися про своє здоров'я;
- виховувати цікавість до навколишнього світу, любові до тварин.

Очікувані результати навчання:

- звертається, вітається дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- з увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі;
- сприймає монологічне висловлення;
- ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання;
- ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого висловлення;
- розповідає про те, що його вразило;
- об'єднується з іншими дітьми у групу, в пари для спільної діяльності;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших та дослухаючись до спільних рішень;
- вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом;
- ставить запитання дорослим і одноліткам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;
- систематизує та узагальнює необхідну інформацію;
- розрізняє факти й судження в простому медіатексті,
- виокремлює цікаву для себе інформацію;
- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- вміє власноруч готувати молочні страви;
- виконує дії з числами;
- складає і розв'язує задачі вивчених видів;
- розрізняє частини мови;

- вміє добирати спільнокореневі слова;
- знає правило написання власних назв іменників.

Обладнання: гаджети учнів, картки з QR кодами, індивідуальні картки з текстами для читання, задачами, молоко, молочні продукти, ємності для молока, приладдя для проведення дослідів, цеглинки ЛЕГО, презентація.

Перебіг інтегрованого дня

Ранкова зустріч

1. **Привітання.**

- Доброго здоров'я, доброго вам дня!

Хай вам ясно сонце світить у вікно щодня!

- Хай сміється мирне небо і дивує світ.

А земля нехай дарує вам барвистий цвіт.
Бо здоров'я – в світі головне.
А здоровий і веселий – щастя не мине.

2. Психогімнастика. Гра «Усмішка».

Хай для вас весь день сміється
Добре вчитися вдається
Хай живуть між нас забави
Гарні вчинки, добрі справи

Вчитель передає усмішку дітям, а вони передають іншим)

3. Заповнення щоденних новин.

- Дата …
- Місяць…
- Сьогодні…(день тижня).
- Який день тижня за порядком?
- Яка сьогодні погода?
- Опади…
- Вчитель назначає помічників дня.

4. Вправа «Збери вислів».

Вчитель пропонує учням зібрати вислів, який належить давньогрецькому філософу Сократу. (Ми живемо не для того, щоб їсти, але їмо для того, щоб жити)

1.Ми	**11. для**	**4. не**	**6. того,**	**14. жити**	**3. вемо**	**8. їсти,**
2.жи	**10. їмо**	**5. для**	**12. того,**	**7. щоб**	**9. але**	**13. щоб**

- Як ви розумієте цей вислів?
- Для чого людина їсть?
- Що ми отримуємо з їжею?
- Чому корисно їсти регулярно, у певні години?
- Який режим харчування є найкориснішим?

5. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Відгадавши загадку, ви дізнаєтесь чому буде присвячений навчальний день.

Загадка:

І поживне, і смачне,
Біле, пінне, запашне.
Залюбки малята п’ють,
Здоровенькими ростуть. (Молоко)

6. Асоціативний кущ

Що уявляєте, коли чуєте слово молоко?

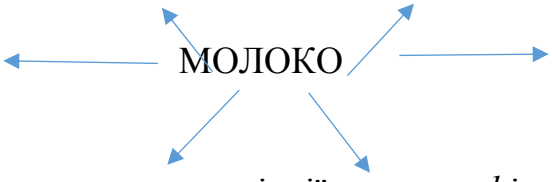

(Діти називають слова-асоціації, вчитель фіксує їх на дошці або фліпчарті)

7.Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися

На усіх уроках сьогодні ми будемо досліджувати молоко і молочні продукти , дізнаємося про їх користь для організму людини, згадаємо правила здорового харчування, розширимо знання про продукти необхідні організму дитини.

- Нові знання використовуватимемо для того, щоб не хворіти, відчувати себе бадьорими, сильними, стрункими і красивими.

8. Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Яким, на вашу думку, воно має бути?
- Щоб ви хотіли робити на уроці? (Мислити, шукати відповіді, спостерігати, робити висновки)
- Як для цього треба працювати? (Творчо, дружно, уважно, швидко)
- Отже, сподіваюся, ми разом проведемо цікаве, творче, корисне заняття, на якому кожен з вас відкриє для себе багато нового.

Громадянська та історична освітня галузь

1. Вправа «Розкажи»

-Розкажіть, що ви знаєте про молоко?

Вчитель може задати дітям запитання:

- А звідки береться молоко?
- Якого кольору молоко?
- Чи є у молока смак?
- Чи має власну форму?
- Що виготовляють з молока?
- Які різновиди молока ви знаєте?(свіже, кисле, парне, топлене, грудне, кип’ячене).

2. Стратегія розвитку критичного мислення. Дискусійне питання

- Чи є користь від молока ?*(Діти поділяються на групи за власними переконаннями і пояснюють свою думку)*

(вчитель акцентує увагу на тому, що всі думки важливі)

3. Розв’язання проблемного запитання.

- Чому молоко називають «еліксир життя» (лікарською речовиною)?

(Молоко – це водний розчин, який містить близько 200 різноманітних органічних та мінеральних речовин. Молоко – рідкісний, створений самою природою харчовий продукт. Цей "еліксир життя" має високу біологічну цінність і протягом багатьох тисячоліть використовується людиною. Саме тому молоко так часто згадується як в казках і віршах, так і в міфах багатьох народів світу, де йому надають чудодійних властивостей).

4. Вправа зі світлинами тварин.

Вчитель пропонує дітям серед світлин тварин, обрати тих, які дають людям молоко.

5. Повідомлення вчителя «Історія молока».

Людина відкрила для себе молоко приблизно 7–8 тисяч років тому, про що свідчать розкопки археологів, перекази, легенд та міфи. При вивченні доісторичних поселень Трипілля археологи знайшли дійники, відстійники для приготування сиру. Тож можна судити, що на території України молоко відоме вже понад 5 тисячоліть.

Майже кожен народ світу склав про молоко власну історію. Стародавні римляни, наприклад, вважали, що Юпітер був вигодуваний молоком божественної кози Амалфєї і тому як жертву підносили грізному богу саме молоко. «Пригощали» ним не тільки Юпітера, але й інших богів і богинь.

Людина давно пізнала цілющу силу молока. Гіппократ, наприклад, призначав молоко хворим на туберкульоз, вважав, що воно надзвичайне корисне при нервових розладах. Аристотель найціннішим вважав молоко кобили, потім осляче, коров’яче і, нарешті, козяче. Пліній Старший виділяв коров’яче молоко.

Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь

1. **Виступи підготовлених груп**

Група дітей читає відомості про молоко і молочні продукти, всі інші слухають і записують три факти, які їх вразили.

Молоко — це прекрасне джерело кальцію та безлічі інших корисних вітамінів і мікроелементів. Молоко — це смачний напій, який чудово доповнює інші продукти. Молоко доступне за ціною та добре зберігається.

Молоко корисне для здоров'я кісток

Всі чули про таке неприємне захворювання як остеопороз. Всі знають, що для здоров'я кісток необхідний кальцій, фосфор і вітамін D — і все це є в молоці. Щоб отримати середню добову норму кальцію, достатньо трьох склянок молока в день. Крім того, багато кальцію міститься в інших молочних продуктах: кефірі, йогурті, деяких видах сиру (наприклад, в кисломолочному сирі, чеддері, моцарелі).

Молоко допомагає боротися зі стресом

Наприкінці насиченого або навіть напруженого дня, склянка теплого молока допоможе заспокоїтися, зняти стрес і втому.

Молоко корисне для здоров'я в цілому
Завдяки вмісту кальцію, фосфору, магнію, калію, вітамінів A, D, вітамінів групи B та інших корисних мікроелементів, молоко — просто незамінний продукт для того, щоб отримувати з їжею всі необхідні поживні речовини та добре себе почувати.
Висновок: Для того, щоб бути здоровим, потрібно пити молоко! **Дослідницька лабораторія**
2. Розв'язання проблемного запитання.
- Як перевірити якість молока?

Дослід

4. Вчитель бере різні види молока, налитих у ємкості.
5. Додає в молоко кілька капель йоду.
6. Що ви спостерігаєте?

Висновок:
Якщо молоко при взаємодії з йодом почне набувати блакитний відтінок, то у молоці є крохмаль, який часто додають в напій, щоб зробити його більш густим. Жовтий відтінок вказує на натуральність продукту.

Мовно-літературна освітня галузь

1. **Робота над медіатекстом «Ферма».** (3 хв 35 с)

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=WwtBllmM2ac
або «Молоко. Звідки прийшло?» (6хв 11 с)
Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=-5JApwIYvHk
Завдання:
Перегляньте медіотекст і дайте відповідь на запитання:
- Люди яких професій беруть участь у тому, щоб молоко з'явилося на нашому столі?

2. Вправа «Розташуй за абеткою».
Вчитель пропонує дітям записати слова – професії за абеткою. (Тракторист, оператор, фермер, водій, лаборант, ветеринар, зоотехнік.)
Після виконання завдання можна поставити запитання:
-До якої частини мови відносяться записані слова?
Які професії вас зацікавили? Чому?
3. Вправа «Добери спільнокореневі слова».
Доберіть і запишіть спорідненні слова. Дівчатка до слова «молоко» (молочний, молоковоз, молокозавод, молокопродукт), хлопчики — до слова «ферма» (фермер, фермерський, фермерша, фермерство).
4. Розвиток зв'язного мовлення.
Вчитель пропонує дітям розташувати речення у певній послідовності, щоб зрозуміти, який шлях проходить молоко, перш ніж з'явиться у нас на столі.

- Корова пасеться на луках, їсть траву.
- У неї у вимені з'явилося молоко. Її треба здоїти.
- Молоковоз забирає його із ферми і везе на молокозавод.

- Там його переробляють і розливають в красиві упаковки : пляшечки, коробочки, пакетики. Роблять із нього різні молочні продукти (сир, сирок, масло, сметану, ряжанку, вершки).
- З молокозаводу машина розвозить молоко і молочні продукти по магазинах нашого міста.
- У магазинах ми купуємо молоко і молокопродукти, приносимо додому або привозять його в школу. Так молоко з'являється на нашому столі.

5.Вправа «Знайди слово за допомогою цеглинок лего».

Вчитель пропонує відгадати загадки і знайти слово за допомогою цеглинок лего

Зелену травичку корівка жує та біле мене воно людям дає. (молоко)

Здогадайтеся, хто така? Білосніжна, густа.
Вершки збили вранці рано, щоб була у нас. (сметана)

Що за білі крупинки? Чи не зерно і не сніжинки.
Скисло молоко - і в строк. Отримали ми…(сирок)

Зроблений він з молока, проте тверді його боки.
У ньому так багато різних дірок. Здогадалися? Це. (сир)

Ми на хліб його намажемо і додамо до різних каш. (масло)

Солоденьке, як медок, холодненьке, як льодок.
Наша мама з магазину принесла в обгортці зиму. (морозиво)

6.Вправа «Спиши слова».

Вчитель пропонує списати слова, вставити пропущені букви.

См…тана, р…жанка, м…л…ко, м…сло, с…р, к…ф…р, йог…рт.

7. Робота в парах.

Вправа «Поясни вирази».

Завдання: *Пояснити словесні вирази і скласти речення з ними.*

1. Існує вираз «Молоко втекло». А куди втікає молоко, у нього що є ноги?

Відповідь: *Молоко втікає при кипінні, воно піднімається наверх и вибігає з каструлі.*
2.Що таке «парне молоко»?
Відповідь : *це молоко, яке щойно дала нам корова*
2. Чому кажуть, що «молоко у корові на язиці»?
Відповідь: *Від якості та кількості кормів залежать надої молока. Однак корову потрібно не лише годувати соковитою і смачною травичкою, а й напувати чистою водою. За добу корови повинні випивати 60-80 літрів води. Тож, якщо тварин гарно годувати, то й молока вони дадуть багато*.

8. Вправа ″ Продовж речення ″.

На дошці чотири зображення ємкостей з молоком.
Під кожним зображенням записано речення , яке учням необхідно закінчити.
1. ″ Якщо молоко залишити на одну добу в теплі , воно скисне і утвориться…..″.
2. ″ Якщо молоко , яке скисло , злегка підігріти , з нього утвориться маса білого кольору , яку називають …..″.
3. ″ Якщо молоко поставити в гарячу духовку і потримати його там декілька годин , то утвориться ……″ .
4. ″ Якщо в гарячу духовку на декілька годин поставити молоко , яке скисло , то утвориться …….″ .

9. Дидактична гра «Відгадай твір».

Вчитель зачитує уривки дитячих творів, учні відгадують назву.

- «Що робить? Побігла вона до молочної ріки. Річка, Річечка, -попросилда Маша, - сховай мене!» *(«Гуси лебеді»)*
- «Я би Дядьку Федору сорочку красиву купив. А тобі, Матроскин, - сепаратор для молока» *(«Пригоди у Простоквашино»)*
- «Козеняточка, маляточка, відчинитеся, відопритеся! Ваша мати прийшла, молочка принесла!» *(«Вовк та семеро козенят»)*

«Принесла сіно корівці – корова дала масла. Принесла курка масло півнику. Півник з'їв масло – та проковтнув бобове зернятко. Підстрибнув та заспівав: Ку-ку-рі-ку!» (*«Півник та бобове зернятко»)*

10. Колективна творча робота.

Складання казки про молоко.

Для складання казки можна використати інтернет ресурс https://kazka.fun/
Тема: молоко
Хто головний герой казки: корова
Які події мають статися у казці? Корова пригощає молоком
Текст казки можна завантажити за посиланням:
https://kazka.fun/story_page/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BA-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%97%D1%97-

«Корова Марта та її молочні пригоди»

Корова Марта жила на фермі разом з іншими тваринами. Вона була дуже доброю та щедрою коровою, яка завжди пригощала всіх своїх друзів смачним молоком. Одного разу, коли літо настало, Марта вирішила влаштувати велике свято для всіх тварин на фермі.

Вона запросила всіх на галявину під великим дубом, де вони могли весело провести час разом. Там було багато смачних молочних страв, але головною прикрасою було, звісно ж, молоко від самої Марти. Всі тварини на фермі були в захваті від такого свята і веселощів.

Проте раптово почався дощ, і всім довелося швидко шукати притулок. Корова Марта вирішила взяти на себе відповідальність і врятувати свято. Вона влаштувала концерт під дубом, де всі тварини співали та танцювали разом. Це було так весело, що навіть дощ не міг зіпсувати настрій.

Після того, як дощ припинився, всі тварини вирішили подякувати Корові Марті за таке чудове свято. Вони зібралися разом і віддячили їй за її доброту та щедрість. Корова Марта була дуже вдячна за такі слова та підтримку.

З того дня всі тварини на фермі стали ще ближче друзями, а Корову Марту стала ще більше поважати та любити.

- Чому корову Марту всі поважали?
- Чому вчить ця казка?
- Чому дружба і взаємопідтримка є важливими у житті?

Мистецька освітня галузь

Учитель може запропонувати дітям намалювати ілюстрацію за текстом казки .

Завдання. Намалюйте ілюстрацію або комікс до казки «Корова Марта та її молочні пригоди"

Математична освітня галузь

1. **Вправа «Побудуй молочну вежу» з лего «шість цеглинок».**

Вчитель загадує загадки, якщо слово-відгадка зроблена з молока діти складають башту, якщо ні, тоді це слово пропускаєте. В кінці перевіряється зі скількох цеглинок буде складатися ваша башта.

1. Холодок, холодок, дай лизну тебе разок! (Морозиво)
2.Здогадайтесь, хто така? Білосніжна і густа.
Вершки збили вранці-рано, щоб була у нас… (Сметана)
3.Що за білі крупинки? Не зерно і не сніжинки.
Скисло молоко і в строк ми отримали … (Сирок)
4. Зі мною кожен бутерброд, зазирає вам у рот. (Ковбаса)
5.Зроблений він з молока, проте тверді його боки.
У ньому так багато різних дір. Здогадалися? Це … (Сир)
6.Ми на хліб його намажемо і додамо до різних каш. (Масло)

(Зайве слово було «Ковбаса». Вийшла башта, яка складається з 5 цеглинок.)

Завдання: Покажи цю цифру носиком/плечиком/коліном…

- Зобразьте цифру цеглинками ЛЕГО. Пропишіть рядок цифри 5 у зошиті.

Пригадайте таблицю множення і ділення числа 5.

2. **Математичний диктант.**

Вчитель читає задачі, діти у зошити записують відповіді.

1. Корова Милка дала 18л молока вранці і 15л ввечері. Скільки всього літрів молока дала корова Милка?
2. Корова Милка дала вранці 18 л молока, а в обід в 2 рази менше. Скільки літрів молока дала корова Милка в обід?
3. В першому бідоні було 24 л молока, а в другому втричі менше. Скільки літрів молока в другому бідоні?
4. У бідоні 40 л молока. 9 л молока продали, 8 л розлили в пляшки, а решту молока відправили в шкільну їдальню. Скільки літрів молока одержала шкільна їдальня?
5. У бідоні 40 л молока. 9 л молока продали, 8 л розлили в пляшки, а решту молока відправили в шкільну їдальню. Скільки літрів молока одержала шкільна їдальня?
6. Скільки масла вийде з 33 л молока, якщо з 22 л молока виходить 2 кг масла?

3. **Розв'язування задач.**

Завдання: розв'язати задачі:

1. Привезли до шкільної їдальні 18 пляшок молока. Після обіду залишилася третина того, що привезли. Скільки пляшок молока використали у шкільній їдальні?
2. З 1 пляшки наливаємо 2 горнятка йогурту для двох учнів. Скільки нам потрібно пляшок йогурту для всіх учнів нашого класу?

3.В одному бідоні 30 л молока, а в другому –12 л. З 10 л молока зварили кашу на сніданок. Скільки літрів молока залишилось?

4. Для виготовлення 1 кг сиру потрібно 9 кг молока. Скільки молока потрібно для виготовлення 5 кг сиру?

4. **Обчислення виразів.**

Повідомлення вчителя. У світі налічується понад 500 видів, і цілих 2000 сортів цього продукту. Майже кожна країна і цивілізація подарувала нам свій сорт сиру.

Розв'язати вирази і дізнатися, який вид сиру популярний у різних країнах світу.

Кавказ 45+ 7 =	52 Сулугуні
Греція 78 - 24 =	54 Фета
Франція 47+4 =	51 Рокфор
Італія 59- 6 =	53 Моцарела

Мовно-літературна освітня галузь

1. Робота над медіатекстом «Від молока до сиру».

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=KMi39PqqQYU

Вчитель пропону переглянути медіотекст. Зафіксувати цікаві факти, які вразили.

Висновок: Сир — їжа, що виготовляється з молока різних тварин шляхом зброджування його сичугом або різними молочно-кислими бактеріями і відокремленні сироватки. Харчовий продукт виготовляють у вигляді напівтвердої чи твердої маси, яку одержують сквашуванням молока і подальшою обробкою згустку.

2. Вправа «Склади прислів'я»

Вчитель пропонує скласти народне прислів'я про сир за допомогою цеглинок

Безкоштовний сир буває тільки в мишоловці

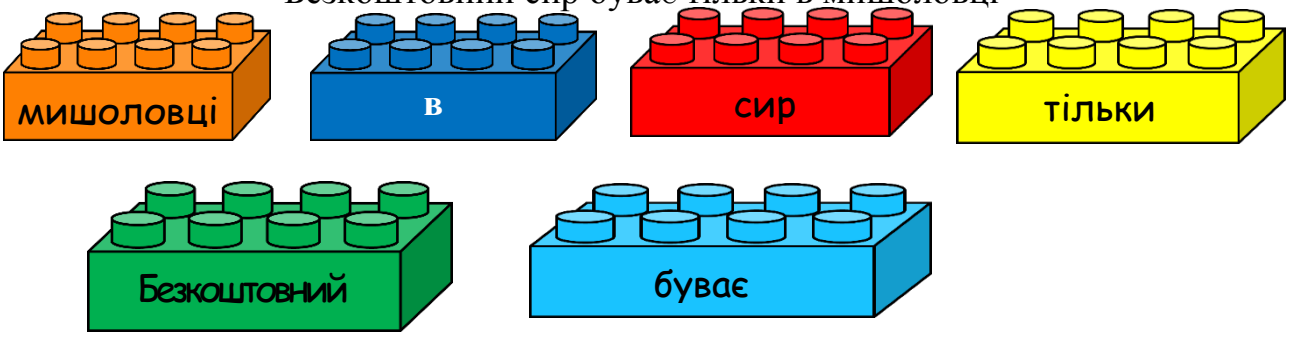

3. Дослідницьке завдання. Робота в парах.

Завдання. Скористайтеся своїми гаджетами. Відшукайте, кому належать слова прислів'я «Безкоштовний сир буває тільки в мишоловці» Зафіксуйте знайдені факти у зошити.

Розповідь вчителя: Відомий вислів про безкоштовний сир, який буває тільки в мишоловці, належить "залізній леді" колишньому прем'єр-міністру Великобританії **Маргарет Тетчер.**

Завдання: Скористайтеся своїми гаджетами. Відшукайте, що позначає цей вислів?

Розповідь вчителя : Цей вислів актуальний в усі часи, особливо застосовується він зараз щодо діяльності шахраїв самих різних напрямків, що пропонують що-небудь нібито безкоштовно або "за символічну плату".

Завдання: пригадайте правило написання власних іменників.

4. Робота в групах «Створення реклами сиру».

Вчитель пропонує учням створити на листках етикетки різних сирних товарів (наприклад: сирок в шоколаді, плавлений сирок, твердий сир та інші).

5.Робота в парах. Пояснити прислів'я.

Вчитель пропонує пояснити прислів'я

- Видоїти молоко - легко, назад влити спробуй.
- Від нього, як від козла, - ні вовни, ні молока.
- Молоко на губах не обсохло.
- Кашу маслом не зіпсуєш.
- Живе, як кіт у маслі.
- Живе , як вареник у сметані.

Технологічна освітня галузь

Молочне кафе.

1. Вправа «Крісло автора».

- Які страви з молоком готують у вашій родині?
- Поділися рецептом.

2. Практична робота «Ми – маленькі кухарі».

Вчитель пропонує дітям «розв'язати приклади» та придумують свої, використовуючи цеглинки LEGO.

Молоко +манка +масло = (каша)
Сир + яйця + масло +родзинки = (запіканка)
Сир +хліб + масло = (бутерброд)

3. Повідомлення вчителя. Цікаво знати:

- Люди, що захоплюються колекціонуванням сирних етикеток, називаються тиросемиофилистами.
- У Великобританії кожен рік проводять чемпіонат з катання сиру.
- Деякі сорти сиру фарбують. Сир Чеддер, наприклад, вже більше двохсот років фарбують насінням аннато. Для надання кольору більш дешевим сортам сиру використовують пелюстки календули або моркв'яний сік.

Рефлексія

1. **Робота в парах. Вправа «Сенкан»**

Складіть і запишіть сенкан про молоко

Молоко
Смачне,корисне.
П'ємо,ростемо,міцніємо.
Вживайте всі,будете здоровими!
Супер!

2. **Робота в щоденнику вражень**

Сьогодні я зрозумів...
Сьогодні я відчуваю...
Сьогодні мені цікаво...

Запитання:

- Чому потрібно вживати молоко і молочні продукти?(щоб бути здоровими)
- А що таке здоров'я?

Здоров'я – це сила!
Здоров'я – це клас!
хай буде здоров'я
у Вас і у нас!
Будьте всі здорові! До нових зустрічей.

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

Використані джерела та інтернет ресурси

1. Ilovemilk[Електронний ресурс].– Режим доступу: http://ilovemilk.info/articles/%D0%86nformatsiynikampaniyi-proty-moloka--

2. 20 цікавих фактів про молоко[Електронний ресурс].– Режим доступу: http://lads.com.ua/20-tsikavykh-faktiv-pro-moloko/
3. Молоко[Електронний ресурс].– Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BA%D0%BE
4. Ферма мультик для дітей [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=WwtBllmM2ac

Ірина СИТНИК
вчитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель

Інтегрований день
СОНЦЕ
3 клас

Тема: Сонце – джерело життя.

Мета:

- сформувати в учнів знання про Сонце як найближчу до нас зірку, про значення Сонця для життя на Землі;
- ознайомити учнів зі значенням сонячного тепла і світла;
- розвивати знання та уявлення учнів про Всесвіт;
- формувати наукову картину світу;
- пробуджувати інтерес до навколишнього світу;
- на основі практичної роботи переконати учнів у тому, що все живе тягнеться до сонця;
- формувати вміння застосовувати засвоєні знання, висловлювати судження;
- збагачувати словниковий запас учнів відповідно до тематики тижня;
- активізувати пізнавальну активність учнів, творчі здібності, доказове мовлення,логічне мислення;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам’ять, увагу, фантазію, критичне мислення,навички вільного спілкування;
- виховувати почуття любові до живого, доброту і людяність.

Очікувані результати навчання

- з увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уочнює з огляду на ситуацію спілкування;
- обговорює усне повідомлення в парі або групі для пошуку додаткових аргументів або спростування наведених;
- передає зміст усного повідомлення (наведені аргументи в міркуванні);

- передає зміст повідомлення за допомогою асоціативних схем, таблиць;
- систематизує та узагальнює необхідну інформацію;
- ініціює дискусію, висловлюючи власні погляди і слухаючи інших;
- висловлює доброзичливо своє ставлення до думок інших;
- дотримується правил літературної вимови у власному висловлюванні;
- ставить запитання різної спрямованості;
- добирає і впорядковує потрібну інформацію;
- формулює під час і після читання тексту запитання для можливої дискусії;
- удосконалює власний письмовий текст, знаходить і виправляє помилки, редагує зміст тексту;
- удосконалює свою вимову;
- встановлює взаємозв'язки між арифметичними діями додавання і віднімання, множення і ділення;
- знаходить значення числового виразу;
- планує розв'язування проблемної ситуації;
- знаходить помилки в математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії;
- складає і розв'язує задачі вивчених видів;
- проводить дослідження за природним об'єктом;
- вміє розрізняти невичерпні і вичерпні джерела енергії;
- розуміє, чому Сонце –джерело енергії.

Обладнання: картки із зображенням рослин, тварин і людей, індивідуальні картки з текстами, математичними виразами, цеглинки ЛЕГО, приладдя для проведення дослідів, м'яч, кольоровий папір, фарби, одноразові тарілки, паперові сонечка, презентація.

Освітні галузі: мовно-літературна; математична; природнича; технологічна; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська; інформатична; мистецька

Перебіг інтегрованого дня
Ранкова зустріч

1. Привітання.

Грає музична мелодія, яка повідомляє дітям, що вже час збиратися у коло.

Колом сонечко іде,
За собою день веде.
Станьмо разом , станьмо в колі –
Станем сонечком у школі!
Прийшов час ранкової зустрічі, займіть свої місця у колі друзів.
(Діти стають у коло, спочатку дівчатка, а потім між ними хлопчики)

Доброго ранку,
Доброго дня!
Хай плещуть долоньки,
Хай тупають ніжки,
Працюють голівки
Та сяють усмішки,
Доброго ранку,
Доброго дня!
Бажаєте ви,
І бажаю вам я!

2. Вправа «Одне до одного».

— Давайте з вами об'єднаємось в пари і привітаємось: рука до руки, вухо до вуха, спина до спини, плече до плеча, віч-на-віч тощо.

За командою «Одне до одного!» діти змінюють пари.

3. Вправа «Подаруй тепле слово».

— А зараз погляньте у вікно! З-за обрію випливло яскраве сонечко! Воно заглянуло до нас у клас і щиро усміхнулося.

— Усміхніться і ви йому, діти. (Діти усміхаються.) Як приємно, коли настає такий гарний і сонячний ранок. А сонце піднімається все вище і освітлює наш клас, дошку, стіни і наші зошити. Воно несе кожному з нас промінці світла, тепла, доброти, краси, дарує щастя і радість, посилає цих променів багато-пребагато, щоб усім вистачило.

— То ж давайте з вами візьмемо в свої долоньки ці промінчики (Діти простягають до сонця долоньки.) А тепер притуліть їх до своїх грудей, щоб вони зайшли до вас у саме серце і стали там світити маленькими сонечками. Щоб ви, так як і сонце, йшли до людей з добром, несли тепло, світло, радість, любов, гарний настрій, щастя. (Діти притуляють долоньки до грудей.) Ось погляньте на дошку, скільки там сонячних і теплих слів, прочитайте і виберіть одне з них, щоб подарувати його своєму товаришеві

Діти читають про себе слова з дошки.

Це можуть бути такі слова: доброта, любов, тепло, світло, радість, чарівність, щирість, щедрість, краса, диво, казка, сонце, ласка, турбота, настрій, лагідність, людяність…

— А тепер подаруйте один одному одне сонячне слово, яке йде від душі. То ж я почну, а ви продовжите. Я дарую вам, діти ціле море любові, доброти і тепла. А тепер починайте ви ділитись словами-подарунками.

Діти по колу, говорять один одному слова.

— Молодці, ви обмінялись гарними словами-подарунками, і настрій у всіх став сонячним. То ж давайте поспіваємо (або потанцюємо під музику), щоб увесь день став для нас радісним.

Діти танцюють або співають пісеньку про сонечко. **https://www.youtube.com/watch?v=27eIT2lk9jk**

4. Заповнення щоденних новин.

- Дата …

- Місяць
- Сьогодні … (день тижня)
- Який день тижня за порядком?
- Яка сьогодні погода?
- Опади …

5. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Зараз вам потрібно відгадати загадку, щоб дізнатися, яка тема буде нашого сьогоднішнього навчального дня.

Дивиться здалека
Вогняне око,
Усюди, де буває,
Поглядом зігріває.
(Сонце)

— Який настрій у вас виникає, коли ви чуєте слово сонечко?

— Я хочу, щоб з таким настроєм ви отримували знання на сьогоднішньому уроці!

6. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

— Уявіть, що Сонце зникло. Що станеться на Землі? (відповіді дітей)

— Так, стане темно, загинуть без тепла і світла рослини і тварини, не стане людей, їм нічим буде харчуватися.

— На всіх уроках сьогодні ми будемо досліджувати і доводити те, що Сонце –це джерело життя. Дізнаємося багато цікавого про нього. Проведемо досліди.

7. Вправа «Очікування».

— Про що ви хочете дізнатися?

— Чого хочете навчитися?

— Що хочете отримати? Побачити? Зрозуміти?

— Чого ви очікуєте від сьогоднішнього дня?

— А я, своєю чергою, сподіваюся, що ви будете правильно й чітко висловлювати та обґрунтовувати свої думки, злагоджено працювати, робити висновки. Які риси характеру для цього вам потрібні? (Спостережливість, наполегливість, віра у свої сили та можливості).

***8.* Вправа «Скринька бажань».**

— У мене є скринька бажань. Пропоную кожному із вас записати на папері у вигляді сонечок те, чого ви очікуєте від сьогоднішнього уроку. Наприкінці уроку ми ці бажання зачитаємо і дізнаємося, чи вони здійснилися.

Вчитель назначає помічників дня.

Особливе – сонце.

РОБОТА НАД ТЕМОЮ ДНЯ

Мовно-літературна освітня галузь

1. Вправа «Розсипанка».

— Складіть гасло уроку.

в політ, щоб більше нас, весь знати Сонечко, веди про світ.

***Відповідь*:**

Щоб більше знати про весь світ, веди нас, Сонечко, в політ.

2. Вправа «Асоціативний кущ».

— Назвіть усе, з чим асоціюєте слово «сонце».

(Світло, вітаміни, життя, енергія, настрій, тепло, радість)

3. Вправа «Утвори текст».

Робота в парах.

— Пригадайте! Що ви знаєте про Сонце?

Опис вправи: вчитель роздає картки з частинами речення (початок/кінцівка). Діти з'єднують частини в одне речення, читають і перевіряють текст.

(Завдання на картках)

- З'єднайте праву частину речення з лівою. Прочитайте утворений текст.

Сонце – величезна розпечена	Землі
Воно в багато разів більше від	маленьким
Із Землі Сонце здається нам дуже	куля
Це тому, що Сонце знаходиться дуже	світло і тепло
Сонячні промені несуть на Землю	далеко
Від Сонця залежить	погода й життя рослин, тварин людей.

4. Вправа «Крісло автора».

Опис вправи: дитина, у ролі автора, читає всьому класу цікавинки про Сонце. Після прослуховування автор задає питання слухачам.

Цікавинки про Сонце.

Поверхня Сонця схожа на кашу, що весь час кипить, фиркає, булькає. Але цю кашу не можна куштувати, бо вона газова й дуже гаряча. Навіть наблизитися нікому до Сонця неможливо — відразу можна згоріти.

А ще люди навчилися накопичувати й використовувати сонячну енергію: споруджують сонячні електростанції, будинки, електроенергія до яких надходить із сонячних батарей, конструюють автомобілі із сонячними панелями (*щоправда, вони поки що їздять не дуже швидко*)...

— На що схожа поверхня Сонця?
— Що відбувається на поверхні Сонця?
— Як люди використовують сонячну енергію?
— Чим корисна сонячна енергія?

Технологічна освітня галузь

1. **Робота з ЛЕГО** *(в групах)*.

— Яким ви уявляєте автомобіль майбутнього?
— За допомогою конструктора ЛЕГО ми спробуємо створити автомобіль майбутнього, який буде працювати завдяки сонячним панелям.
Опис роботи: кожна група працює 2 хвилини і передає свою конструкцію іншій групі, яка буде його вдосконалювати. Презентувати автомобіль буде четверта група, яка закінчить роботу над автомобілем.
Питання класу після презентації:
— Чи вдалося нам створити автомобіль майбутнього?
— Що було найцікавішим, коли ви працювали?
— Яка назву ми дамо нашому авто?
— В чому його переваги перед автомобілями сучасності?

2. Стратегія «Сенкан».

Автомобіль.
Швидкий, гарний.
Їде, стоїть ламається.
Червоний автомобіль їде дорогою.
Транспорт.
— Назвіть іменники, прикметники, дієслова.

Природнича освітня галузь

1. Гра «Впізнай мене».

Робота з моделлю «Сонячна система»

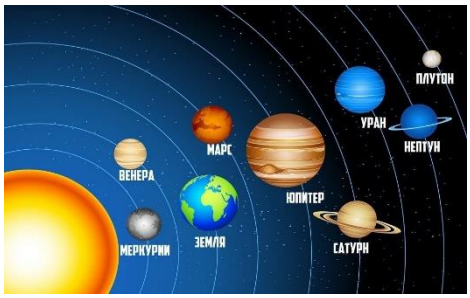

Рис. 1. Сонячна система

Опис гри: вчитель зачитує тезу, учнями піднімається відповідна картка з назвою планети

- Я – найближча планета до Сонця. У 18 разів менша за Землю.
- Я – планета, що названа на честь богині кохання.
- Я — єдина планета Сонячної системи, на якій є життя.
- Я – планета, що маю два супутники: Фобос і Деймос.
- Ми – планети земної групи.

7. Стратегія «Мозкова атака».

— Де живе Сонце? (*Наші предки вважали, що Сонце живе у морі.*)
— Що знаходиться у центрі Сонячної системи? (*Сонце.*)
— Яка планета є третьою за відстанню до Сонця? (*Земля.*)
— Що потрібно людині для життя? (*Повітря, вода, їжа, тепло.*)
— Що посилає нам тепло? (*Сонце.*)

8. Перегляд відео.

https://www.youtube.com/watch?v=G0CXNO2VU_Y

— Що нового ви дізналися?

— Що вас здивувало/зацікавило

9. Руханка

https://www.youtube.com/watch?v=nWK56OV5CBQ

10. Дослідницька робота в групах.

— Сонце від нас далеко. Щоб дістатися нього, забракне життя.

— Обчисліть ланцюжок прикладів і дізнайтеся, скільки хвилин потрібно сонячному промінчику, щоб спуститись на землю. (8хв)

86-70
+24
:8
+3

— І рухаються ці промінчики лише прямо. А якщо зустрічаються перешкоди, то вони їх не можуть обійти. Що ж тоді відбувається?

Працюйте за інструкцією. Зробіть висновок.

Завдання 1 (1 група)

1. Візьміть склянку з водою та посвітіть на неї.
2. Чи проходить світло?
3. Як ви це зрозуміли?

Рис. 2. Прозорі предмети і сонце

Висновок. Так, крізь прозорі предмети сонячні промені проходять.

Завдання 2 (2 група)

1. Візьміть дерев'яний кубик і поставте навпроти сонячного проміння.
2. Чи проходить воно крізь кубик?
3. Як ви це зрозуміли?

Висновок. Крізь непрозорі предмети сонячні промені не проходять.

Завдання 3 (3 група)

1. Візьміть м'ячик і направте на нього світло.
2. Що відбулося?

Висновок. На стелі (*на підлозі*) з'явилась чорна пляма — тінь.

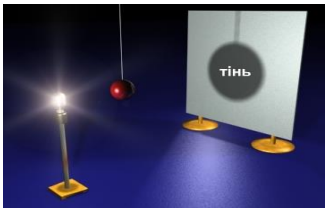

Рис.3. Тінь

Що ж таке тінь? (відповіді учнів).

— Тінь — це темна пляма, що утворюється від будь-якого непрозорого предмета, на який спрямоване світло.

— Від яких предметів ви бачили тінь?

— Якої форми набуває тінь?

— Скажіть,будь ласка, чи може тінь змінюватися протягом дня.

— Коли вона найдовша? Чому?

— А найкоротша? Чому?

Математична хвилинка.

— Першоговересня сонце сходить о 7 годині 12 хвилин. День триває 13 год 31 хв. О котрій годині заходить сонце цього дня?

— 22 грудня – найкоротший день. У Києві сонце зійшло о 8 годині 5 хвилин, а зайшло – о 16 годині 57 хвилин. Скільки часу тривав найкоротший день у Києві?

Завдання 4 (4 група)

1. Подивіться на квітку, що стоїть на підвіконні. У який бік спрямовані її стебла?

2. Про що це свідчить?

Рис. 4. Вплив Сонця на усе живе на Землі.

Висновок. Усе живе тягнеться до Сонця, до його світла і тепла.

Інформатична освітня галузь

1. Робота з гаджетами.

Робота в парах

— Знайдіть, за допомогою своїх телефонів, цікаві факти про сонце. Прочитайте один факт і розкажіть всьому класу.(*Робота в парах)*

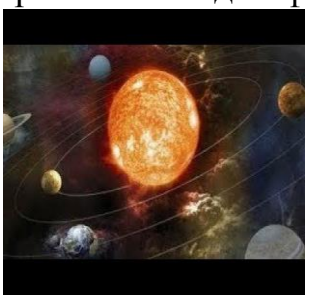

Рис. 5. Сонце – найбільший об’єкт в Сонячній системі

1. Сонце є найбільшим об’єктом в нашій Сонячній системі. Але зараз наведемо приклад, для кращого розуміння його розміру. Наприклад, якби ми заповнили його простір планетами Земля, то в ньому помістилося б їх близько 960 тисяч. Це з розрахунку, що ми б розміщували в ньому сферичні Землі. Якщо ж їх сплюснути, щоб повністю заповнити простір зірки, то в ньому

помістилося б близько 1 300 000 планет Земля. Площа поверхні Сонця в 11 990 разів більше, ніж площа поверхні нашої планети.

Рис. 6. Ядро Сонця

2. Сонце насправді не жовтого кольору, а білого. Жовтим воно нам здається із поверхні землі, тому що його промені заломлюються, проходячи крізь атмосферу. Але якщо вам пощастить стати космонавтом, ви побачите, що з космосу всі зірки, включаючи наше власне світило, виглядають білими.

3. Вихід енергії від ядра Сонця до його поверхні триває мільйони років. Сонце — одна з понад 100 млрд зірок Чумацького Шляху. Воно робить один повний оберт за 250 млн років, обертаючись на відстані 25 тис. світлових років від центру Галактики. Сонце обертається у зворотному напрямку від Землі, тобто з заходу на схід, а не зі сходу на захід, як Земля.

- Яка інформація була для вас відомою?
- Які факти були для вас новими?
- Що для вас було цікавим і несподіваним?
- Про що захотілося дізнатися більше?
-

Мовно-літературна освітня галузь

1. Вправа «Що дає Сонце?».

- Що дає Сонце?
- Навіщо воно потрібно на Землі?

***Опис вправи*:** учні в масках (соняшника, комахи сонечка і Сонця) розігрують перед класом діалог про важливість Сонця на Землі.

Засперечались якось між собою Сонечко семикрапкове та Соняшник: хто головніший — рослини чи тварини.

Соняшник. Без нас як їжі ви не змогли б прожити жодного дня. І житло ви будуєте на деревах чи кущах. Ми і повітря для вас очищаємо від пилу і бруду. І що б ви, тварини, без нас робили? Нічого. Навіть дихати не змогли б.

Сонечко. А без нас ваші квітки ніколи не давали б плодів. І хто вам допомагає розселитися світом, як не ми? А ще ми поліпшуємо ґрунт, де ви ростете. А ще... а ще... а ще...

Сонце. Годі сперечатися! У кожного з вас — своя роль на цій планеті. У матінки-Землі немає хороших чи поганих, корисних чи непотрібних дітей — рослин чи тварин. Проте без мене, Сонця, неможливе ваше життя. Я не просто розганяю темряву ночі, а зігріваю вас. Моя енергія розподіляється між усіма живими організмами.

- Заповніть схему «Що дає Сонце?»

2. Музична перерва.

Слухання пісеньки «Сонячний промінчик».

https://www.youtube.com/watch?v=9i8hQbGhMKY

— Який настрій викликала у вас пісенька? Чому?

3. Вправа «Поясни приказку».

(Робота в групах)

Опис вправи: потрібно як найшвидше в своїх групах скласти з розсипаних слів приказку і пояснити її.

сонце, навідується, Куди, лікар, не, туди, загладає.

Відповідь. Куди навідується сонце, туди не заглядає лікар.

- Отже, якби не Сонце, то на Землі не було б кисню. Не було б тепла. Усе живе загинуло б. Окрім того Сонце допомагає людському організму виробляти необхідний для нього вітамін *D*.

4. Вправа «Інтелектуальна розминка».

— Запишіть назви зображених предметів. Що у них спільного? (*Сонце, соняшник, сонечко.*)

Рис.7. Природні об’єкти

Відповідь: корінь слова *сон-*.

— Чи можна назвати ці слова спільнокореневими? Чому?

(Робота в парах)

— Складіть 3 розповідних речення про сонце з використанням м’якого знака.

(Сонечко світить яскравими промінцями. Сонце сходить на обрії. Сонечко виходить з обрію)

— Утворіть з розповідних речень питальні.

— Знайдіть в реченнях слова, в яких букв менше, ніж звуків. Поясніть чому? Запишіть їх, наведіть свої приклади, по 3 слова, і запишіть їх.

5. Вправа «Сонячна поетична скарбничка».

(робота в групах)

Опис вправи: учні в групах вправляються у виразному читанні і досліджують спільнокореневі слова.

І група

Сонце

Заглядає сонце у моє віконце.
Кидає промінчик на низенький стільчик.
Зазирає в очі, мов сказати хоче,
Що воно вже сяє і мене вітає.
Тож пора вставати, з сонечком гуляти.

М. Маркова

— Що робить сонце?
— Доберіть споріднені слова до слова сонце.
(Сонце, сонечко, сонячне)
— Які слова називаються спільнокореневими?
— Розберіть ці слова за будовою.

ІІ група

Сонечко і Сонечка

Билось вранці у віконечко
Червоненьке в крапку сонечко.
Як же вирватись на воленьку,
Чи така його вже доленька?
Підійшла маленька Сонечка.
Усміхнулася до сонечка.
На подвір'я йде тихесенько:
У руках жучок малесенький.
Розтулила дві долонечки:
— Ти лети до сонця, сонечко!

І. Переломов

— Про кого йде мова у вірші?
— Подумайте, чи будуть спільнокореневими слова сонечко і Сонечка? Чому?
Доберіть до слова Сонечка спільнокореневі слова.
(Сонечка, Соня?)
— Розберіть їх за будовою.
— Що таке закінчення?

ІІІ група

А до мене сонечко йшло.
А до мене сонечко в гості йшло.
Зупинилось й соняхом розцвіло.
Золотистий соняшник під вікном
Розцвітає сонячним та й вінком.
Ой ти, сонце-соняшник, у дворі,
Як від тебе радісно дітворі.

О. Довгань

— Як іще називають соняшник?
— Доберіть спільнокореневі слова до слова соняшник.

(Соняшник, сонях, соняшникова)

— Що таке суфікс?

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Вправа «Додай словечко».

— Запишіть текст у зошит, вставляючи пропущені слова.

Сонце — це велика розжарена... Воно дає нам... і... Улітку сонце на небі стоїть..., а взимку — ... Завдяки сонячному світлу рослини виділяють... На сонці людський організм отримує...

Слова для довідок: вітамін *D*, високо, куля, тепло і світло, низько, кисень.

2. Вправа «Знайди вітамін D».

(Робота в групах)

Опис вправи: у кожній групі, на партах, лежать малюнки, на яких зображено різні продукти. Потрібно вибрати тільки ті, в яких міститься вітамін D.

Рис. 8. Продукти харчування

— Виберіть тільки ті продукти, в яких є вітамін D.

— Що ви вибрали?

(Молоко, червона риба, твердий сир, вершкове масло).

— Навіщо потрібен нам цей вітамін? (Вітамін D важливий для здоров'я кісток, зубів і м'язів. Він допомагає захистити нас від розвитку остеопорозу – хвороби, яка робить наші кістки тоншими і слабшими й підвищує ризик їх руйнування).

3. Вправа «Що мені дає сонечко?».

Опис вправи: учні отримують картки із зображенням тварин, рослин, людей. По черзі підводяться і розказують, яку користь для них приносить сонце.

Наприклад:

«Я — берізка. Завдяки сонячному світлу з моїх листочків виділяється кисень».

«Я — людина. Від сонця я отримую вітамін *D*» (*тощо*).

4. Поради доктора Пігулкіна.

— Яка користь людині від сонця*? (Додає здоров'я, поліпшує настрій).*

— А чи може сонце приносити шкоду? Як сонце може зашкодити? *(Може статися сонячний удар від тривалого перебування на гарячому сонці)*

(*Заходить учень в одязі лікаря.*)

— А чи знаєте ви, як правильно поводитися на сонці?

— Помірні дози сонячних променів за відсутності індивідуальних протипоказань корисні для здоров'я. Найкращий час для приймання сонячних ванн — зранку до 11:00 та після 16:00 увечері.

— На сонці варто перебувати не більше 1,5-2 годин на день. Використовуйте сонцезахисні креми, окуляри.

— Які є ознаки сонячного удару*? (Підвищується температура тіла, болить голова, нудить, шумить у вухах*)

— Яку першу допомогу слід надати? *(Слід негайно заховатися у затінку, обпечене місце змастити кремом, при потребі звернутися до лікаря)*

— Отже: треба пам’ятати, що сонце, коли воно дуже палюче, може зашкодити здоров’ю.

— А чому слід обов’язково прикривати голову від сонця*? (Може статися сонячний удар)*

— Тому всі, а особливо діти, повинні завжди ходити влітку у головному уборі.

5. Руханка «Сонечко»

https://www.youtube.com/watch?v=8vVpG7C8OJw

Математична освітня галузь

— Ось визирнуло сонечко із-за хмар і кинуло свої сонце-зайчики і надіслало нам цікаві математичні завдання.

1. Гра «Математичний промінчик».

(*На картці записано приклад, а на звороті — слово.*)

— Розв'яжіть приклади і прочитайте отримане гасло про економію енергії.

6*5+7*4=58(Щоб) (6+36):6=7(біди) 63:7+49=58(енергію)

54:9+36=42(не) 80-8*7=24(-) 51- (6*8+2)=1 (треба)

24:3-(14-72:8)=3 (трапилось) 56:8+27:3=16(природну) 100-9*6=46(берегти)

Відповідь:

58 42 3 7 24 16 58 1 46

Щоб не трапилось біди - природну енергію треба берегти!

— А яка це природна енергія? Чому вона має таку назву. Поясніть.

— До якої енергії належить сонячна енергія? (Невичерпна енергія)

— Давайте зараз з вами, за допомогою танграмів, створимо сонячні батареї.

2. Робота з танграмом.

(Робота в групах)

— Яку геометрічну фігуру нагадує сонячна батарея? (Квадрат)

— Відтворіть квадрат, комбінуючи 7 танів різними способами.

— Обчисліть периметр і площу своєї батареї.

— Чим квадрат відрізняється від інших геометричних фігур?

— Які кути має квадрат?

— Які геометричні фігури (тани) ви задіяли, щоб сконструювати квадрат?

— Які кути мають ці трикутники?

3. Корисна задачка.

Термін служби сонячної батареї — 30 років, а енергозбережу-вальної лампи — в 6 разів менше. На скільки більше термін служби сонячної батареї?

Відповідь. На 25 років.

9. Математична цікавинка.

Енергію Сонця використовують для перетворення її на електричну. Світло і тепло від Сонця абсолютно безкоштовні. Сонячна енергія не забруднює навколишнє середовище.

1 кВт зекономленої електроенергії дасть змогу виготовити: 100 зошитів по 12 аркушів або 18 підручників «Я досліджую світ».

Сонячні батареї уперше почали застосовувати для роботи космічних станцій понад 40 років тому. Сьогодні вони міцно ввійшли у побут як джерело екологічно чистої й безкоштовної енергії.

Завдяки дослідженням в Арктиці учені зробили висновок, що біле хутро північних тварин, особливо ведмедів, уловлює до 95 відсотків сонячного тепла. Особливості будови волосини цих тварин беруть до уваги під час виробництва сонячних батарей.

— **Що нового для себе дізнались?**

— **Що вам запам'яталось?**

— **Які факти вразили/здивували?**

Мистецька освітня галузь

1. Аплікація «Кольорові долоньки».

— Ми сьогодні говорили про сонячну енергію, але й наші долоньки теж випромінюють енергію. Нумо поповнимо сонячну енергію, виготовивши аплікацію сонечка з власних долоньок.

Щоб змайструвати таку саморобку, працюйте так.

□ Візьміть одноразову тарілку *(пластикову або паперову)* і пофарбуйте її в жовтий колір.

□ Намалюйте або приклейте зроблені з кольорового паперу очі, посмішку, ніс.

□ Візьміть папір жовтого та помаранчевого кольору та обведіть на ньому долоньки (*по 5 штук на кожному аркуші*).

□ Виріжте заготовки.

□ Нанесіть клей на внутрішній контур тарілки і приклейте долоньки, рівномірно розподіливши їх по периметру кола.

□ До такої витівки добре прикріпити петельку-підвіску, приклеївши зі зворотного боку або крізь отвір у матеріалі тарілки.

Рис. 9. Кольорові долоньки

РЕФЛЕКСІЯ

1. Гра «Хрестики-нулики».

- Я пропоную вам пограти в улюблену гру багатьох дітей «Хрестики-нулики» та перевірити наші знання. Ваше завдання якщо вии почули правильне твердження – піднімаєте хрестик, неправильне – нулик.

X Уранці та ввечері Сонце стоїть низько над землею і дає мало тепла.
O Сонце завжди гріє однаково.
X Хмари затримують тепло сонячних променів.
O Без тепла проростає насіння, квітують рослини, достигають плоди.
X У полудень сонце піднімається високо і дає більше тепла.
O Сонце – це планета.
O Сонце менше, ніж Земля.
O Вночі, якщо добре придивитися, можна побачити сонце.
X Сонце потрібно всьому живому.
— Молодчики! Тепер я бачу, що наш день пройшов недаремно.

2. Робота в Щоденнику вражень.

▼ Рекомендовані теми

1. Для мене Сонце відкрило свої таємниці.
2. Я радію сонечку!
3. Сонечко і мій настрій.

· **3. Вправа «Сонячний настрій».**

— Візьміть паперові сонечка, прочитайте на звороті побажання. (*На звороті «сонечок» написано: «Посилаю вам свої промені з теплом і любов'ю, щоб усі діти були здоровими, сильними, розумними, слухняними!».*)

— Домалюйте сонечко так, щоб показати свій настрій на уроці.

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вірші про сонечко. Вірші in.ua веб-сайт. URL: https://virshi.in.ua/virshi-pro-sonechko (дата звернення 22.03.2024).
2. Загадки про Сонце на українській мові. KORUSNO-ZNATU.IN.UA веб-сайт. . URL: http://korusno-znatu.in.ua/inshe/zagadky/zagadky-pro-sontse-na-ukrayinskij-movi/ (дата звернення 22.03.2024)
3. Красиві аплікації з долоньок. Веб-сайт. URL: https://howtoukr.ru/duhovnij-rozvitok/130953-krasivi-aplikacii-z-dolonok.html (дата звернення 22.03.2024).
4. Найбільша і найгарячіша зірка. YjuTube веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=G0CXNO2VU_Y (дата звернення 22.03.2024).
5. Найкращі поради щодо захисту від сонця. Веб-сайт. URL: https://www.bezzia.com/uk/%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%89%D1%96-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D1%81%D0%BE%D0%BD%D1%86%D1%8F/ (дата звернення 22.03.2024).
6. Нейропсихологічна гра «Роби як Лорі». YjuTube веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=nWK56OV5CBQ (дата звернення 22.03.2024).
7. Розробки Ранкові зустрічі. Всеосвіта веб-сайт: URL: https://vseosvita.ua/library/rozrobki-zanat-rankovi-zustrici-541302.html (дата звернення 22.03.2024).
8. Планети Сонячної системи по порядку. Всесвіт і наука веб-сайт. : URL: https://futurenow.com.ua/planety-sonyachnoyi-systemy-po-poryadku (дата звернення 22.03.2024).
9. Прислів’я та приказки про Сонце. dovidka.biz.ua/ Веб-сайт. : URL: https://dovidka.biz.ua/prisliv-ya-ta-prikazki-pro-sontse/ (дата звернення 22.03.2024).
10 . Сонце, літо. Руханка для дітей. YjuTube веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=27eIT2lk9jk (дата звернення 22.03.2024).
11 .Сонячна система. Матеріали з Вікіпедії веб-сайт. : URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0 (дата звернення 22.03.2024).
12. Цікаві факти про Сонце для дітей. Дитячий портал Пустунчик веб-сайт. : URL: https://pustunchik.ua/ua/online-school/astronomy/nauka-pro-kosmos/sonyachni-taemnyci (дата звернення 22.03.2024).
13. Цікаві факти про Сонце.Тут цікаво веб-сайт. : URL: https://tut-cikavo.com/tse-tsikavo/kosmos-vsesvit/596-tsikavi-fakti-pro-sontse (дата звернення 22.03.2024).

Світлана СКИБА,
учитель початкових класів, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії

Інтегрований день
Чай
3 клас

Тема: І солодкий, і гіркий - чай духмяний, запашний.

Мета: розширити, уточнити знання дітей про чай; вчити використовувати фактичний зміст для перетворення усної інформації;

розвивати логічне мислення, уміння досліджувати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, заносити дані спостережень у таблицю;

формувати вміння «читати» інформацію на упаковці, розрізняти найважливіші попереджувальні знаки та символи; формувати пізнавальний інтерес учнів, спонукати дослідженню навколишнього світу.

Освітні галузі: мовно – літературна; природнича; інформатична; математична; здоров'язбережувальна та соціальна.

Очікувані результати:

- дитина вітається та звертається до інших, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- об'єднується з іншими дітьми у групи, пари для спільної діяльності;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших і дослухаючись до спільних рішень;
- підтримує діалоги з тем, пов'язаних із важливими життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом, висуває власні гіпотези;
- ставить запитання дорослим і одноліткам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;
- систематизує та узагальнює інформацію;
- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію;
- знає про користь і шкоду чаю;
- уміє правильно заварювати чай.

РАНКОВА ЗУСТРІЧ

1.Вітання (ранкове коло).

-Доброго вам ранку, мої любі діти!
Час прийшов учитись, час прийшов радіти.
Бо знання у світі — це велика сила!
Лиш знання і мудрість надають нам крила!

2.Щоденні новини.

-Який зараз рік?
Дата, день тижня?

Чи всміхається на сонечко за вікном?
Мороз чи тепло?
Чи є опади?

3.Обмін інформацією.

- Яку тваринку ви зустріли сьогодні, ідучи до школи?
-Яка тваринка є символом 2024 року? (дракон)
-Що це за істота?-Чи можна її зустріти у реальному житті?
-Які казки, мультфільми ви знаєте, де б зустрічалися дракони?

-Якому народові належить календар, де символом кожного року є якась тварина?(Китай)

-Для китайців дракон — священна істота, він також є символом Китаю. Як не дивно дракон в китайській міфології символізує добрий початок «янь» та асоціюється зі стихією води.

-Ще дракон як символ асоціюється з мудрістю, силою, багатством та процвітанням.

-Давайте спробуємо привітатися китайською і скажемо « Добрий день»!

- Для цього потрібно прикласти долоньки одна до одної, посміхнутися, та, трохи нахиливши голову вперед, промовити: «Ні хао!» (你好！ [nǐ hǎo]).

-Привітайтеся китайською з тим, хто праворуч, з тим, хто ліворуч, а тепер зі мною.

-Це вміння вам стане у пригоді, адже кожна п’ята людина у світі вітається саме так!

-Як думаєте, чому?

4.Вправа «Мій настрій».

-Як вплинуло це вітання на ваш вранішній настрій?

-Покажіть за допомогою смайликів (або цеглинок Leqo Duplo відповідного кольору)

Орігамі-іграшка «Смайлики»

https://www.youtube.com/watch?v=LVpBZKQdcoI

Громадянська та історична освітня галузь

1.Гра «Загадкова скринька». (У ній пачка чаю).

Діти відгадують, що у торбинці. Можна задавати по одному запитанню вчителю та робити одне припущення.

Педагог відповідає на питання: «Так», «Ні».

2.Робота з картою світу.

-Європейська назва Китаю- німецькою Хіна, французькою Шин, англійською Чайна, виникло від слова «чін»-індійської назви династії Цинь, що правила тогочасною країною. Звідси і назва продукту, що прославив Китай на весь світ-чай.

-Знайдіть Китай на Карті світу.

-Що ви дізналися про цю країну з Карти світу?(де знаходиться, які моря,ріки…)

-У Китаї чай почали вирощувати 5500 років назад!

3.Перегляд відео «Китайська Народна Республіка»

https://www.youtube.com/watch?v=iM5k8UsTBOg&t=26s

4.Вправа «Асоціативний кущ» (створення хмари слів на Wordart, або Mentimeter).

https://wordart.com/cccbwu4ewdr5/untitled-5

-Які асоціації виникають у вас при слові «чай»?(заварник, цукор, печиво, солодощі, кухня, стіл, пахощі, родина, друзі)

5.**Вправа «Роз'єднай слова».**

-Прочитайте загадку і відгадайте її.

П'ютьйоговсізалюбкиідорослійімалюкиВлютухолоднечувінзавждидоречнийЗцукромзтеплиммолокомтаздухмянимпирогом.(чай)

6. Вивчення загадки напам'ять.

П'ють його всі залюбки
І дорослі й малюки
В люту холоднечу
Він завжди доречний
З цукром, з теплим молоком
Та з духмяним пирогом.

7.Вправа «ЗХД»(картка із зображенням 3 рюкзачків).

-Пропоную заповнити табличку під зображеннями.

-Запишіть, що ви знаєте та хотіли б дізнатися на уроці про чай.

Знаю. Хочу дізнатися. Дізнався.

8.Емоційне налаштування. Вправа «Продовжи речення».

Щоб дізнатися багато нового,корисного і цікавого,нам необхідно діяти надзвиЧАЙно:згуртовано,дружньо,уважно,…..(продовжують діти).

На уроці ми надзвиЧАЙно:

Ч-чемні,чесні,чуйні
А-активні,акуратні
Й-серЙозні,дбаЙливі

Мовно-літературна освітня галузь

1.Каліграфічна хвилинка.

Чч,чай,чайник,чайний,чашка,чаювати.

-Розберіть слова за будовою.

-Чи можна їх назвати спорідненими? Які?Чому?

2.Складання сенкану зі словом «чай» (у робочому зошиті).

Рис.1 Сенкан

3.Вправляння у виразному читанні вірша. Робота над змістом вірша.

ВЕЧІРНІЙ ЧАЙ

На буфеті у пакеті
проживає чай.
Він до півнів аж до третіх
булька, як ручай.

І лепече, і лопоче,
заваритись дуже хоче,
і пахтить, як мед.
А як півень відспіває,
чай ображено зітхає
і верта в пакет.

А на ранок він лукаво
на усіх бурчав:
– Пийте каву, пийте каву,
я вечірній чай!

-Що означає вираз «Аж до третіх півнів»?
-Де чай «лепече і лопоче»?Чому?
-Іще з чим порівнює автор чай?(булька,як ручай,пахтить,як мед)
-Чому він «лукаво бурчав»?
-Хто, на вашу думку, може пити чай ввечері?

4.Вправа «Продовж історію».

-Вигадайте щасливе продовження цієї історії…

5.Складання казки про чай на платформі kazka.fun.

Читання і робота над змістом казки.

https://kazka.fun/profile_settings/1710262647422x217047613938181200

Принцеса Чаїнка та зачаровані принцеси

У далекій країні, де росли найкращі трав'яні чаї, жила принцеса Чаїнка. Вона була відома своїм вмінням готувати найсмачніші чаї із цілющими травами. Одного разу, у країну Чаїнки прилетіли три зачаровані принцеси - Ромашка, Меліса та Калина. Вони були зачаровані злісним чаклуном і шукали допомоги.

Принцеса Чаїнка вирішила допомогти новим подругам. Вони разом вирушили у подорож, щоб знайти ліки від чаклунства та врятувати зачарованих принцес. Під час подорожі вони зустріли багато цікавих персонажів, які допомагали їм у їхніх пригодах.

Після довгої подорожі, коли принцеси знайшли чаклуна, їм вдалося врятувати зачарованих принцес. Вони також вилікували мешканців країни цілющими трав'яними чаями, які готувала принцеса Чаїнка.

Після цієї подорожі, принцеса Чаїнка та зачаровані принцеси стали найкращими подругами. Вони зрозуміли важливость дружби, взаємодопомоги та віри у себе. Їхня історія стала відома усім у країні, як приклад справжньої дружби та магії.

Отже, принцеса Чаїнка та зачаровані принцеси жили довго і щасливо, допомагаючи іншим та роблячи світ кращим місцем для всіх.

-Хто є головними героями казки?

-Як вони зустрілися?

-З яким проханням зачаровані принцеси звернулися до Чаїнки?

-Чи вдалося їй допомогти усім звільнитися від злих чарів?

-Завдяки чому? Яким чеснотам?

-Чому навчає нас ця казка?

6.Вправа «Доповни казку».

-Які епізоди у казці, на вашу думку, пропустив автор?

-Спробуйте їх дофантазувати.

7.Відновлення тексту «Надзвичайні факти про чай» (картки у вигляді заварничків).

-Списати, вставляючи пропущені букви.

Н.. п..вн..ч.. ..фр..к.., в Єг..пт.., п'ють м..цн..й ч..рн..й ч..й, .. д.. нь..г.. п..д..ють ст..к..н в..д.. .

-Списати, вставляючи слова з довідки.

- Наливши у _____чай, англієць спочатку додасть цукор і тільки потім ____. Але чай з ____ п'ють без лимона. Справжній англійський чай п'ють з коне (традиційні булочки) і _____.
- Слова для довідки:чашку,лимон,молоком,тістечками.

-Виписати з тексту іменники з прикметниками, визначити число і рід(в однині).

- Чайна церемонія у Китаї- це урочиста церемонія. Порожній чайник спочатку нагрівається гарячою водою, потім очищується. Чайне листя бамбуковим совком поміщують у чайник, в який потім додають гарячу воду, щоб розкрилися скручені чайні листки. Менше, ніж через хвилину, першу воду зливають і заливають вдруге. Китайці смакують напій, п'ють чай ковточками з мініатюрних чашок.

-Прочитайте своєму другу. Про що ви дізналися?

Руханка.

7.Ознайомлення з легендою про виникнення чаю та його корисні властивості. Театралізація легенди.

- Перегляньте інсценізацію.

Лунає китайська музика.

Сцена:китайський імператор та слуги, що розраджують його в спеку.

1 слуга:

- Це в Китаї було в давнину. Цілих 5 тисяч років тому.

2 слуга:

- Імператор Китаю сидів під деревом і млів від спеки.

Імператор:

- Вай, вай, вай, вай – хоч бери і вмирай від спеки!

Слуги:

- Вай, вай, вай, вай – Не вмирай, не вмирай, не вмирай!

3 слуга:

- Імператор за звичаєм пив окріп. Раптом впав у горнятко листок з куща, біля якого він сидів.

1 слуга:

- І раптом змінився і колір, і смак того окропу, а імператор став бадьорішим.

Імператор:

- Вай, вай, вай, вай – Цей напій ніби сон, ніби рай!

Слуги:

- Вай, вай, вай, вай – Народився отак перший чай.

1 слуга:

- З того часу пройшло стільки літ!

2 слуга:

- І той чай п'є тепер цілий світ!

8. Робота в парах.

<u>а)Читання для друга</u>

Рис. 2 Чайне листя

Слово «чай» прийшло до нас з китайської мови, від популярного напою, який стародавні китайці називали «Тей».

Але чай не завжди носив відому нам назву. Китайські філософи у своїх творах називали його «тоу», «чун», «тсе», «мінг».

Найчастіше використовували слово «ча», що має переклад «молодий листок».

Незважаючи на те, що «найбільш чайною» країною вважається Англія, там чай не вирощують. В основному його вирощують в Індії, Шрі-Ланці (Цейлон), Китаї і Японії. Саме ці країни мають найбільші чайні плантації.

Рис. 3. Чайна плантація

Любитель чаю рідше стикається із карієсом, оскільки фтор, що міститься в напої, зміцнює зубну емаль, щоб чай допомагав вашим зубам, його треба пити без цукру і не заїдати нічим солодким. Чайний кущ - вічнозелена рослина. У висоту може досягати до 10 м, якщо буде рости в дикій місцевості. Тривалість життя чайного куща може становити 100 і більше років, але період його використання для збору листя не більше 50 років.

За допомогою чаю фарбують тканини та маринують м'ясо, чай

використовують в косметології, та як добрива в садівництві, також чай має лікувальні властивості.

-Які факти вас найбільш вразили?

б) Складання запитань до тексту.

-Складіть і запишіть три запитання до поданого тексту.

Математична освітня галузь

1.Виконання математичних завдань.

-Користуючись даними, поданими у тексті, обчисліть, на скільки більше років живе чайний кущ, ніж він може бути придатний для збору чайного листа?(100-50=50р.)

-Обчисліть, на скільки метрів чайний кущ виростає за рік?(1м=100см,10м=1000см,1000см:100р.=10см на рік)

-Чи швидко це для рослини,на вашу думку?

-Якої висоти може сягнути чайний кущ у віці 50років?(10см*50=500см)

-Скільки це метрів?(5м).

-Щоби було не обчислювати, то як можна було б міркувати?

Мистецька освітня галузь

1.Малювання чаєм.

а) Вступна бесіда:

-Чи подобаються вам ці малюнки?

-Чим, на вашу думку, їх намалювали? (звичайним чаєм)

Рис. 4, 5, 6, 7. Зразки малюнків чаєм

-Для чого можна використати такий малюнок?(обговорення практичної цінності художньої роботи)

Рис. 8. Зразок учнівської роботи

-Для створення роботи необхідно взяти шорсткий картон світлого кольору.
-Виконати начерк свого малюнку простим олівцем.
-Пропоную зробити начерк
чашечки або заварничка для чаювання, які ви вигадали.
- Яку геометричну фігуру вони нагадують? (круг)
-Яким предметом на столі можна скористатися для утворення круга більшого і меншого?(паперовими стаканчиками)
-Замість фарби використаємо міцно заварений чай з додаванням приправи куркуми, або міцної кави.
-Для створення фону можно скористатися технікою набризку, плямографії тощо.

б)Практичне виконання роботи учнями.

с)Виставка готових робіт дітей.

Рис. 9, 10. Роботи учнів

Фізкультпауза

Рухлива гра «Чай-чай-виручай».

Ведучий у грі доганяє гравця і торканням знедвижує його. Знедвижений гравець вигукує: «Чай-чай-виручай!». Задача інших гравців «розморозити» знедвиженого торканням, або іншим рухом за домовленістю ,і, одночасно не дозволити «заморозити» інших гравців. Виграє ведучий, якому це вдалося.

Математична освітня галузь

1. Групова робота. Традиції чаювання.

а)Поділ на групи. (5груп, на загальному столі лежить паперовий чайничок)

-Запрошую вас стати чаєзнавцем. Витягніть з коробки зображення чашечки, які вам більше до вподоби.

-Прошу вас об’єднатися у групи за кольором обраної чашечки і заварника того ж кольору.

-Повторіть правила роботи в групі(слайд 28,29)

-Домовтеся, хто буде спікером, дегустатором,… Напишіть це на вашій чашечці, прикріпіть її до одягу.

-За кожне виконане завдання група одержить приз-зображення чайного пакетика з назвою завдання(або справжній пакетик)

б)Математичне чаювання. Розв’язування прикладів.

-Визначте, з якого чайничка у яку чашку налили чай.(картки)

240+60 = 300
458-58 = 400
800-360 = 440
340+290 = 630

в) Розв'язування задач.

«Мукачевську чайну плантацію, що на Закарпатті, відвідало за травень-місяць 230 туристів з України, із Польщі- на 70 менше, ніж з України, а з Грузії- у 3 рази менше, ніж з України та Польщі разом. Скільки туристів з Грузії відвідало чайну плантацію?»

«Для чайної агросадиби виписали з Турції 600 насінин елітного сорту,а з американського розсадника «Камелія Форест»- у 2 рази менше. Проросла у нашому кліматі третина від посіяного чаю. Скільки паростків проросло?»

«Активісти-селекціонери зрізали по 50 гілочок з чайних кущів 5 різних сортів чаю для живцювання. У них прижилося 200 живців. На скільки більше гілочок зрізали,ніж прижилося?»

-Що нового про чай ви довідалися із розв'язаних задач?

-Де саме вирощують чай в Україні?

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Дослідницька діяльність. Чайна лабораторія.

-У кожної групи на столі лежить пачка з чаєм.*(білий, чорний, зелений, ароматизований фруктами, трав'яний) У склянках заварений напій. Стоять паперові стаканчики для дегустації.*

Завдання 1:

1. Знайдіть і прочитайте інформацію на упаковці, спираючись на опорну інструкцію.

- назву та колекцію;
- склад - якщо чай з добавками - пишеться повний перелік інгредієнтів;
- сорт;
- термін придатності;
- умови зберігання - короткі рекомендації по зберіганню відкритої пачки чаю;
- дата виготовлення та номер партії;
- виробник і місце фасування;
- маса нетто,вартість.

2.Презентуйте своє дослідження.

Завдання 2: Визначити вид чаю.

1. Дослідіть чаї за кольором, смаком, запахом, формою чаїнок. Свої дослідження занесіть до таблиці.

Колір сухої речовини	*Колір напою*	*Смак*	*Запах*	*Форма чаїнок*	*Наявність домішок*

2.Презентуйте результати дослідження.
3.Загальний висновок досліджень.
-Чим відрізняються чаї?
-Якого кольору бувають? Чому?
-Чи впливає це, на вашу думку, на їхні корисні властивості?

Рис. 11. Види чаю.

-Чай корисний для імунітету, так як містить у собі багато антиоксидантів та вітамінів. При вживанні у розумних межах він зміцнює імунну систему організму. Допомагає у профілактиці сердцево-судинних захворювань.

Рис. 12. Хімічний склад чаю.
-Погляньте, з яких речовин складається чай.
-Які з них, на вашу думку, можуть шкодити дитячому організму?
-Кофеїн та чайний танін збуджують нервову систему. Ароматизатори, які подекуди додають виробники, можуть викликати алергічну реакцію організму.
-Тож корисний чай, чи шкідливий. Зробіть висновок.
4. Розв’язування проблемного запитання.
-З чого заварювали чай прадавні українці?
-Наші предки також полюбляли ароматні рослинні напої,

але виготовляли їх із тих рослин, що росли на українській землі. Це чаї із трав, ягід, молодих пагінців дерев та кущів.

-Сьогодні трав'яні чаї також можна придбати у магазині, аптеці, або приготувати самому із зібраних трав та ягід.

-Складіть книжечку-складанку і дізнайтеся про корисні властивості лікувальних трав.

https://www.educ.com.ua/biblioteka/knizhka-malyutka-travyani-chai.html

Рис. 13. Книжка-складанка «Трав'яні чаї»

-Які 10 заповідей чаювання ви дізналися?

5. Створення об'ємної аплікації «Запрошення на чай».

-Пропоную вам створити власний рецепт ароматного і корисного напою.

-Як можна використати цю аплікацію у повсякденному житті?

а)інструктаж з техніки безпечної роботи ножицями та клеєм.

б)послідовність виконання:

1.Поділіть навпіл верхню частину стаканчика, приклавши лінійку та розріжте стаканчик навпіл.

2.З другої частини виріжте ручку з дінця ,або власним задумом.

3.Наклейте на внутрішню сторону тарілочки половинку стаканчика та ручку так, щоби вийшла чашка. Зачекайте поки вона приклеїться.

4.Насипте усередину засушені лікарські рослини.

5. Приклейте вату у вигляді пари.

6.Додайте оздоблення тарілочки і чашки за власним задумом.

-Чудовий подарунок, або запрошення на чай готове!

в)виставка готових робіт.

Рис. 14. Зразок об'ємної аплікації.

6. «Ввічливе чаювання».

1.Повторення правил сервирування столу.

https://www.youtube.com/watch?v=zboiALE58_w&t=35s

https://www.youtube.com/watch?v=ZHyEB7A7BrA&t=95s
https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=ibQ5rS_bnbE

2.Правила поведінки під час чаювання.

https://www.youtube.com/watch?v=s5M_NMQVjws&t=2s

7.Міні-чайна церемонія.

-На вашому столі лежать чайні пакетики, якими ми зараз заваримо ароматний чай….Але йому потрібно трохи охолонути, перш ніж його споживати.

РЕФЛЕКСІЯ

1.Вправа «ЗХД».

-Заповніть у таблиці графу « Дізнався».

2.Рефлексія.

Рис15.Самооцінювання.

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR-кодом.

Список використаних джерел:

1. Матеріали для тематичного дня На урок.веб-сайт.URL https://naurok.com.ua/tematichniy-den-den-chayu-282047.html (дата звернення 21.03)
2. Зразки творчих завдань https://www.educ.com.ua/prakt-zavdan/zavd-2-kl#google_vignette EDUK.com .ua. (дата звернення 19.03) https://www.educ.com.ua/prakt-zavdan/zavd-2-kl/spisuvannya-pro-chaj.htmlhttps://klopotenko.com/zigrivaye-dushu-chajna-ekspertka-pro-chaj-istoriyu-tradycziyi-ta-chajnu-terapiyu-dlya-ukrayincziv/
3. Орігамі-іграшка «Смайлики». Світдовкола веб-сайт.URL:

https://www.youtube.com/watch?v=LVpBZKQdcoI (дата звернення 20.03)
4. Роздатковий матеріал «Емоційний стан-смайлики». Всеосвіта веб-сайт.URL (дата звернення 20.03) https://vseosvita.ua/library/rozdatkovij-material-emocijnij-stan-sajliki-318917.htmlhttps://ppt-online.org/454128
5. Вірші для ранкового спілкування дітей. Надія Красоткіна веб-сайт.URL: https://krasotkina.com/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%88%D1%96/%D0%92%D1%96%D1%80%D1%88%D1%96%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9.html
6. Очікувані результати,вірш про чай. Світдовкола веб-сайт.URL: https://svitdovkola.org/metodic/ik3/tema5/lessons/18 (дата звернення 22.03)

Ірина ЛУГОВСЬКА,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
«старший учитель»
КУ СЗОШ І – ІІІ ст..№27, м.Суми,

ДЕНЬ ШОКОЛАДУ
2 клас
ТЕМА. День шоколаду.

Мета:

- дослідити властивості шоколаду, його значення для людини;
- познайомити учнів з лексичним значенням слова «шоколад»;
- вчити складати сенкан до слова «шоколад»;
- познайомити з торгівельними марками України, які виготовляють шоколад;
- дізнатися про професії людей, які створюють шоколадні вироби;
- закріпити кількісну лічбу в межах 100, додавання та віднімання в межах 100;
- закріпити вміння розв’язувати, записувати прості і складні задачі вивчених видів;
- закріпити уміння вимірювати довжину відрізків і знаходити периметр фігури;
- вчити порівнювати об’єкти навколишнього світу;
- закріплювати вміння ділити слова на склади, робити звуковий аналіз слів;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам'ять, увагу, фантазію, дрібну моторику руки;

- навчати висловлювати свою думку, активно слухати, взаємодіяти з однокласниками;
- розвивати читацькі навички учнів;
- дати уявлення дітям про власні загальні назви іменників;
- продовжувати вчити дітей працювати у парах, групах, колективно;
- формувати уміння встановлювати причино – наслідкові зв'язки, застосовувати набуті знання, розвивати мислення, спостереження за навколишнім світом;
- формувати навички дослідницької діяльності, використовувати їх у повсякденному житті;
- учні подовжують вчитися працювати з танграмом, цеглинками LEGO;
- виховувати повагу, ввічливість, доброзичливість, вдячність, тактовність, щирість у спілкуванні з іншими, естетичні смаки.

Очікуванні результати учіння:

- діти знають властивості шоколаду;
- учні знають торгівельні марки України, які виготовляють шоколад;
- діти вміють робити звуко-буквений аналіз слів;
- діти вміють складати сенкан;
- учні вміють розв'язувати, записувати задачі вивчених видів;
- діти спілкуються з однокласниками та з вчителем;
- учні об'єднуються з іншими дітьми у групу для спільної діяльності;
- учень бере на себе роль у сюжетно-рольових іграх;
- учень уміє встановлювати причино-наслідкові зв'язки, застосовувати набуті знання, розвивати мислення, спостереження за навколишнім світом;
- у учня сформовані навички дослідницької діяльності, використовувати їх у повсякденному житті;
- учень вміє висловлювати свою думку,взаємодіяти з однокласниками;
- учень вправляється в правильній вимові й наголошуванні слів, їх звуковому аналізі;
- учні працюють з танграмом, цеглинками LEGO;
- учень порівнює об'єкти навколишнього світу.

Обладнання:

- зразки різних упаковок шоколаду;
- чарівна скринька;
- обладнання для дослідів (стаканчики, вода,серветки);
- фото торгівельних брендів України («АВК» , «Світоч», «Рошен», «Домінік»);
- фото професій людей, які виготовляють шоколадні вироби (шоколадник, шоколадниця);
- адміністративна карта України;
- продукти для виготовлення шоколадного напою (какао, вода, цукор);
- презентація.

Перебіг інтегрованого дня
Ранкова зустріч

1. Привітання.

Уже дзвінок нам дав сигнал, працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо, роботу швидше починаємо.

2. Діагностична вправа «Кольоровий настрій зі смайликом».

- ✓ Прислухайтесь до себе.
- ✓ Що ви відчуваєте: радість чи сум, спокій чи тривогу?
- ✓ Чому? Якого кольору ви уявляєте свій настрій?
- ✓ Доторкніться до смайлика з відповідним настроєм.

3. Вправа «Чарівна скринька».

У скриньці знаходиться предмет, назву якого треба відгадати, не відкриваючи її, ставлячи питання, на котрі можна відповідати «Так» чи «Ні». Остаточною відгадкою буде слова «шоколад».

4. Гра «Доторкнись до кольору».

Учні можуть розпочати гру в колі, але потім їм потрібно мати можливість вільно пересуватися. Наприклад, ведучий розпочинає гру словами: «Доторкнись до коричневого!». Учні мають торкнутися коричневого кольору, де тільки його знайдуть. Кольори називає учитель.

5. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

✓ Щоб дізнатися, чому ми сьогодні присвятимо свій навчальний день, відгадайте загадку.

Чорний і хрусткий, здалеку вабливий.
Солодкий він, як мармелад.
Всім знайомий. (Шоколад)

Посилання:http://поради.pp.ua/dim/17162-zagadki-pro-shokolad-dlya-dtey.html

6. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

- ✓ Протягом дня сьогодні ми будемо досліджувати смачний продукт – шоколад. Дізнаємося про його види, смакові якості. Проведемо досліди з шоколадом. В кінці дня посмакуємо смачним напоєм.

7. Вправа «Очікування».

- ✓ Чого ви очікуєте від сьогоднішнього дня? (Дізнаємося багато цікавого про шоколад)
- ✓ Як ви будете працювати на уроці? (Старанно, дружно, активно, швидко)
- ✓ Тоді ми разом проведемо цікавий день, на якому ви дізнаєтеся для себе багато корисної інформації.

8. Щоденні новини:

- ✓ *Яка сьогодні пора року ?*
- ✓ *Який сьогодні місяць?*
- ✓ *Який сьогодні день тижня?*
- ✓ *Яке сьогодні число?*
- ✓ *Чи були сьогодні опади?*

Вчитель назначає помічників дня.

Особливе – шоколад.

Мовно-літературна освітня галузь

1. Розв'язання проблемного запитання.

- ✓ Чому про шоколад кажуть: «Я його вживаю і серце моє радіє»?

2. Вправа «Асоціативний кущ».

Учитель записує на дошці ключове слово «шоколад». Учні називають будь-які слова чи фрази, які спадають на думку з даної теми.

Таблиця 1

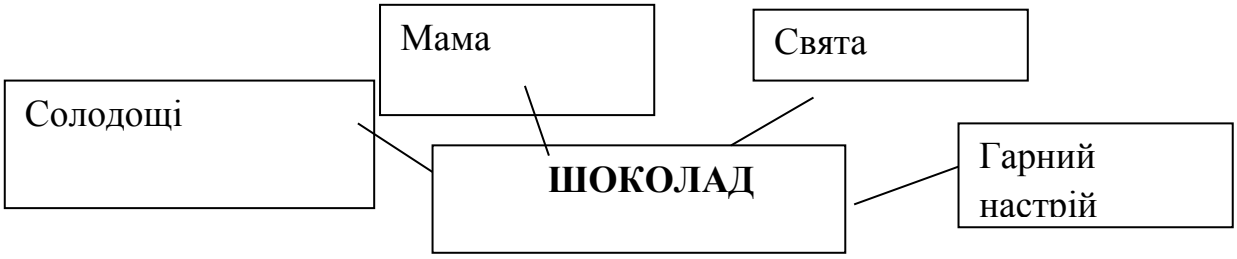

- ✓ Що ви уявляєте, коли чуєте слово «шоколад»?

3. Вправа «Довідкове бюро».

Вчитель просить учнів скористатися QR-кодом і прочитати визначення слова ШОКОЛАД у Вікіпедії.

4. Словникова робота:

- ✓ **Шоколáд** — це клас продуктів харчування, переважно кондитерських виробів, що виготовляються з використанням плодів какао**.**
- ✓ **Шоколад** — цукровий кондитерський виріб із шоколадної маси.

5. Аналітико-синтетичні вправи зі словом «шоколад»:

- ✓ Зробити звуко - буквений аналіз слова;
- ✓ Дібрати спільнокореневі слова, визначити корінь.

У зошит учні записують:

Шоколад - 3 склади, 7 букв, 7 звуків.

Шоколад, шоколадний, шоколадка.

Громадянська та історична освітня галузь

Знайомство із значенням і видами шоколаду:

1. Знайомство з різними видами шоколаду. Робота в групах.

Учні поділяються на 4 групи. Учитель кожній групі дітей роздає картки з короткою інформацією про різні види шоколаду. Діти читають текст. Потім представник кожної групи коротко розповідає цікаву інформацію про різні види шоколаду.

Таблиця 2

Назва шоколаду	**Властивості шоколаду**
Чорний шоколад (1 група)	У чорному міститься від половину тертого какао. Виробляють чорний шоколад при температурі +31 °С.

Молочний шоколад (2 група)	В цьому сорті менше какао бобів і більше цукру, ніж у чорному, а також містить молоко або молочний порошок. Виробляють молочний шоколад при температурі +28°C.
Білий шоколад (3 група)	. Він складається з какао олії, сухого молока і цукру. На відміну від інших сортів шоколаду, білий шоколад не містить какао порошку.
Пористий шоколад (4 група)	Пористий шоколад буває чорним, молочним або білим. У вакуумі завдяки розширенню бульбашок повітря утворюється пориста структура плитки.

Посилання:https://uk.wikipedia.org/wiki/Шоколад#Чорний_шоколад

У зошит учні записують:

Шоколад (який?) чорний, молочний, білий, пористий.

2. Вправа з LEGO «Який мій улюблений шоколад?». Складання стовпчикової діаграми дитячих уподобань шоколаду.

Учитель позначає червону цеглинку - це чорний шоколад, синю цеглинку - це білий шоколад, зелену цеглинку - це пористий шоколад. Потім проводить опитування серед учнів класу за допомогою цеглинок. Враховується одна відповідь від учня.

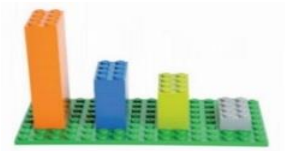

Малюнок 1

- ✓ Скільки учнів у класі? (30)
- ✓ Скільки учнів любить чорний шоколад? (10)
- ✓ Скільки учнів любить білий шоколад? (10)
- ✓ Скільки учнів любить пористий шоколад? (5)
- ✓ Скільки учнів зовсім не любить шоколад? (5)
- ✓ На скільки більше дітей любить чорний шоколад, ніж пористий? (на 5)
- ✓ На скільки менше дітей любить чорний шоколад, ніж пористий? (на 5)

Інформація для учителя:

- ✓ У Японії представили шоколадні конструктори LEGO, що складаються з цукеркових деталей, з яких можна побудувати привабливий замок розміром 2 на 2 метри та вагою 93 кг, а потім насолоджуватися його смаком.

Природнича освітня галузь

Дослідницька лабораторія

Дослідження властивостей шоколаду. Робота у групах.

1. Проведення дослідів. Запис висновків досліджень у таблицю.

Дослід 1 Зовнішні властивості шоколаду

Мета досліду:сформувати уявлення учнів про зовнішні властивості шоколаду (колір, форма).

Матеріали для досліду: зразок шоколаду, лупа кожному учню, серветки.

Опис досліду:

Учні розглядають шоколад зовні. Потім відповідають на запитання учителя і висновки заносять у таблицю.

- ✓ *Розглянь зовні шоколад.*
- ✓ *Який він за кольором, формою?*

Висновок. За кольором шоколад може бути білим, коричневим, чорним. За формою шоколад може бути квадратним, прямокутним, круглим.

Дослід 2 Смакові властивості шоколаду

Мета досліду: сформувати уявлення учнів про смакові властивості шоколаду (смак).

Матеріали для досліду: зразок шоколаду, серветки.

Опис досліду:

Учні коштують шоколад. Потім відповідають на запитання учителя і висновки заносять у таблицю.

- ✓ *Спробуй шоколад на смак.*
- ✓ *Який він за смаком?*

Висновок. За смаком шоколад може бути солодким, гірким.

Дослід 3 Властивість шоколаду на крихкість

Мета досліду: сформувати уявлення учнів про твердість шоколаду (крихкість).

Матеріали для досліду: зразок шоколаду, серветки.

Опис досліду:

Учні ламають шоколад. Потім відповідають на запитання учителя і висновки заносять у таблицю.

- ✓ *Спробуй відламати шматочок шоколаду.*
- ✓ *На скільки шматочків він поламався?*

Висновок. Шоколад можна поламати на шматочки, він крихкий.

Дослід 4 Розчинність шоколаду у воді

Мета досліду: сформувати уявлення учнів про властивості шоколаду розчинятися у воді (у теплій чи у гарячій).

Матеріали для досліду: зразок шоколаду, склянка з гарячою і холодною водою.

Опис досліду:

Учні опускають шоколад спочатку холодну, а потім у гарячу воду. Потім відповідають на запитання учителя і висновки заносять у таблицю.

- ✓ *Опустіть шматочок шоколаду у холодну воду.*
- ✓ *Чи розчиняється шоколад у холодній воді?(Ні)*
- ✓ *Опустіть шматочок шоколаду у гарячу воду.*
- ✓ *Чи розчиняється шоколад у гарячій воді?(Так)*
- ✓ *Чи тоне шоколад у воді чи плаває на її поверхні?*

Висновок. У холодній воді шоколад не розчиняється. У гарячій воді шоколад розчиняється.

Таблиця 3

Шоколад	*Властивості шоколаду*
Колір	*Білий, чорний, коричневий*

Форма	*Прямокутна, квадратна та інші*
Ламкість	+
Розчинність у холодній воді	–
Розчинність у гарячій воді	+

2. Перегляд дослідницького відео для дітей про властивості шоколаду.
Посилання:https://www.youtube.com/watch?v=_UomEzT_uTI
– Про які властивості шоколаду ви ще познайомилися? (Шоколад приймає форму предмета, у яку його наливають).
Висновок. Шоколад приймає форму того предмета, у яку його наливають.

Громадянська та історична освітня галузь

Знайомство з виробниками шоколаду на Україні.

1. Аналіз торгівельних марок, які випускають шоколадну продукцію на Україні. Робота в групах.

Учні поділяються на 4 групи. Учитель кожній групі роздає картки з короткою інформацією про найпоширеніші торгівельні марки шоколаду України. Діти читають і переказують текст. Потім представник кожної групи коротко розповідає цікаву інформацію про кожну з них.

Можна скористатися планом розповіді.

- ✓ *У якому місті знаходиться ця компанія?*
- ✓ *Скільки їй років?*
- ✓ *Які шоколадні вироби виготовляє?*

Таблиця 4

Торгівельна марка	**Коротка розповідь**	**Посилання**
1 група *Малюнок 2*	Компанія «АВК» — це український виробник солодощів. Засновано у 1991 році. Підприємство знаходиться у Дніпрі.	https://uk.wikipedia.org/wiki/АВК_%28кондитерська_компанія%29
2 група *Малюнок 3*	Львівська кондитерська фабрика «Світоч»- це український виробник солодощів. Засновано у 1882 році. Підприємство знаходиться у Львові.	https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Світоч_(фабрика).html
3 група *Малюнок 4*	Конди́терська корпора́ція «Роше́н» — один з найбільших виробників кондитерських виробів в Україні. Головний офіс компанії розташовано у Києві. Засновано у 1996 році.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Рошен

4 група *Малюнок 5*	ПрАТ «Домінік» — це підприємство харчової промисловості, зайняте в галузі виробництва солодощів. Головний офіс компанії розташовано у Полтаві. Засновано у 1922 році.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтавакондитер

Потім учитель разом з учнями на адміністративній карті позначає міста, де виготовляють дані марки шоколаду.

У зошит учні записують:

Дніпро, Київ, Львів, Полтава.

2. Мовна вправа «Власні і загальні назви шоколаду».

Учитель показує обгортку шоколаду, а учні називають місто, де він виробляється. Потім діти відповідають на запитання учителя.

Таблиця 5

Загальні	Власні
шоколад білий	Львів
шоколад чорний	Тростянець
шоколад пористий	Вінниця
шоколад з ізюмом	Полтава

- ✓ З якої літери пишуться власні іменники?

3. Дослідження економічної інформації для покупця на упаковці шоколаду (за вибором учнів).

Матеріали для досліду: обгортка шоколаду, лупа кожному учню.

Опис досліду

Учні беруть лупу і досліджують економічну інформацію на упаковці шоколаду. Потім діти відповідають на запитання учителя і роблять усно висновки.

- ✓ Яка повна назва даного продукту харчування?
- ✓ У якій країні його виготовлено?
- ✓ Яка адреса виробника даної продукції?
- ✓ Яка маса товару?
- ✓ Які умови зберігання даного продукту?
- ✓ Який термін зберігання і дата виготовлення даного товару?
- ✓ Який спосіб приготування даного продукту?

Висновок. Упаковка шоколаду містить багато економічної інформації, необхідної для покупця.

Математична освітня галузь

1. Робота над геометричним матеріалом. Знаходження периметра прямокутника і квадрата.

Учитель показує учням різні за формою шоколад. Діти розповідають, на яку геометричну фігуру він схожий. Потім учні виконують завдання учителя.

Таблиця 6

Квадрат	Прямокутник	Трикутник	Коло
Малюнок 6	*Малюнок 7*	*Малюнок 8*	*Малюнок 9*

- ✓ На які геометричні фігури може схожий шоколад?
- ✓ Знайти периметр шоколаду, який має форму квадрата, прямокутника.

2. Складання з танграму - шоколадного зайчика.

Учитель показує учням шоколадного зайчика. Учням пропонується скласти з танграм зайчика і відповісти на запитання учителя.

- ✓ З яких геометричних фігур ви склали цю тваринку?
- ✓ Скільки використали квадратів, трикутників, прямокутників?

Малюнок 10 *Малюнок 11*

Посилання: https://inkluzia.com.ua/golovolomka-tangram-kolori-veselki/

Посилання:https://vin-zukerka.com.ua/product/shokoladnyj-zajac/

3. Розвязування простих і складених задач про шоколад. Учні записують розв'язання задач у зошит.

Задача 1

У магазині було 25 плиток білого шоколаду, чорного на 20 більше, а пористого на 15 менше. Скільки плиток пористого шоколаду було у магазині?

Задача 2

Одна плитка шоколаду важить 40 г. Яка маса 2 таких плиток?

Задача 3

Одна плитка шоколаду важить 100 г . Яка маса половини шоколадки?

Задача 4

У Олеся 100грн.Скільки шоколадок від може купити, якщо вартість однієї 20грн.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Знайомство з процесом виробництва шоколадних виробів.

1. Вправа «Займи позицію»

На дошці учитель вивішує таблицю. Учні за допомогою наліпок визначаються зі своєю позицією і обґрунтовують її.

Таблиця 7

Переваги вживання шоколаду	**Недоліки вживання шоколаду**
Смачний продукт	Має ризик розвитку цукрового діабету, бо у складі є багато цукру
Містить багато вітамінів і мінералів	Збільшення маси тіла
Покращує розумову діяльність	Псуються зуби

2. Вправа «Чарівна скринька» (визначення основних складників шоколаду).

Учитель описує усно продукт, з якого виготовляють шоколад, а учні відгадують за описом його.

- ✓ Це культурна рослина, поширена в тропічних районах Південної та Центральної Америки. З нього виготовляють напій, який виготовлений заварюванням насіння, перетертого у порошок.**(Какао)**
- ✓ Це солодкий на смак харчовий продукт. **(Цукор)**
- ✓ Це рідина білого кольору, яка використовується в кулінарії або косметиці. **(Молоко)**

Висновок. Шоколад має такі основні складові: какао, цукор, молоко. Для смаку додають ще ваніль, горішки, ізюм.

- ✓ Розкажіть, що є корисного у шоколаді?
- ✓ Розкажіть, що є шкідливого у шоколаді?

У зошит учні записують:

Какао, цукор,молоко

3. Досліджуємо відео «Як виготовляють шоколадну продукцію?»

Учитель перед переглядом задає запитання, а учні відповідають на нього після перегляду відео.

- ✓ Який процес виготовлення шоколадної продукції?

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=9MBrCCCrvDA

4. Робота з пазлами «Назви професій людей, які виготовляють шоколад». Робота в парах.

Учні поділяються на пари. Кожна пара учнів складає пазли та називає професії людей, які виготовляють шоколад. Учитель пояснює специфіку роботи цих людей. Це – кондитер, технолог, пакувальник). Потім діти відповідають на запитання учителя.

- ✓ Люди яких професій приймають участь у виробництві шоколаду? (Технолог, кондитер, пакувальник продукції)
- ✓ Які підприємницькі якості у людей цих професій? (Професіоналізм, працьовитість, старанність)

Інформація для учителя:

- ✓ Кондитер – це професійний кухар, що створює кондитерські вироби, десерти, та інші солодощі.

- ✓ Технолог - це спеціаліст, що контролює продукти харчування по всьому його життєвому циклу, від сировини, до виробництва та пакування та зберігання продукції.
- ✓ Пакувальник – це той, хто комплектує, фасує та спаковує різні товари.

5. Розгадування ребусу. Знайомство з професією шоколатьє.

Малюнок 12

Діти відгадують ребус і дізнаються професію людини, який виготовляють шоколад. Це - шоколатьє.

- ✓ Як називається професія чоловіка, яка виготовляє шоколад? **6.6.Словникова робота:**
- ✓ **Шоколатьє** — це майстер зі створення авторського шоколаду. Шоколатьє займається виготовленням нових смаків шоколаду, розробляє нові рецепти, начинки, дегустує і смакує його.

6. Аналітико-синтетичні вправи зі словом «шоколад»:

- ✓ Зробити звуко - буквений аналіз слова;
- ✓ Скласти речення з цим словом.

7. Технологія «Входження в картину». Знайомство з професією шоколадниці.

Посилання:

https://ru.wikipedia.org/wiki/Шоколадница_(малюнок)

Малюнок 13

- ✓ Роздивіться уважно картину.
- ✓ Кого ви бачите на картині?
- ✓ Як думаєте, хто це?
- ✓ Чому так думаєте?
- ✓ Що тримає в руках жінка?
- ✓ Який одяг на ній?
- ✓ Які запахи можна відчути на картині?
- ✓ Які кольори переважають на картині?
- ✓ Яку б назву ви дали цій картині?
- ✓ Це картина «Шоколадниця» французського художника Жана - Этьєна Ліотара.

Інформація для учителя:

- ✓ У минулих століттях так називали служницю, що розносила гарячий шоколад гостям.
- ✓ У XVIII столітті шоколад смакували зі склянкою води.

У зошит учні записують :

шоколатьє, шоколадниця.

8. Знайомство з багатозначністю слова «шоколадниця».

- ✓ Шоколадниця – та людина, яка виготовляє і розносить шоколад.
- ✓ Шоколадниця — це барне обладнання, яке використовується для приготування гарячого шоколаду.

Малюнок 14

Посилання: https://profood.com.ua/ua/shokoladnitsa-vema-ci2080-5

9. Фізкультхвилинка «Шоколадка»

Посилання:https://www.youtube.com/watch?v=UAUscfUx1Y8

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Цікаво про шоколад. Знайомство з «солодкими» музеями на Україні.

1. Робота по адміністративній карті України. Робота у парах. Визначення назв міст, де існують музеї шоколаду.

Учитель розповідає, що на Україні існують три великих музеї шоколаду. Це музеї у містах – Львів, Одеса, Тростянець. Діти знаходять на карті ці міста. Потім учні відповідають на запитання учителя.

- ✓ У яких областях знаходяться музей шоколаду?

У зошит учні записують:

Львів, Одеса, Тростянець

2. Досліджуємо відео «Музей шоколаду в Львові».

- ✓ Учитель перед переглядом задає запитання, а учні відповідають на нього після перегляду відео. Які цікаві експонати є у музеї шоколаду?
- ✓ Хто проводить екскурсію по музею?

Посилання:https://tsn.ua/video/video-novini/u-lvovi-vidkrili-muzey-shokoladu.html?page=31&items=47943&type=0

3.Робота з календарем. Визначення дня шоколаду.

Діти знаходять дату 11 липня. Позначають її на календарі. Учитель доповнює цю дату цікавою інформацією про це свято.

Інформація для учителя:

- ✓ **Всесвітній день шоколаду** був запроваджений у Франції в 1995 році, оскільки французи є надзвичайними ласунами та гурманами. Також день активно відзначають у Італії, Німеччині, Швейцарії та інших країнах Європи та за її межами.
- ✓ Всесвітній день шоколаду – свято відзначається щорічно 11 липня.
- ✓ **В Україні День шоколаду найбільш яскраво святкують у Львові.**

Технологічна освітня галузь

Практична робота. Виготовлення гарячого шоколаду.

1. Приготування напою. Учитель пропонує з нижче означених інгредієнтів зробити напій – гарячий шоколад. Діти готують напій за рецептом та смакують його.

Інгредієнти:

- ✓ какао-порошок (4 ст. л.);
- ✓ цукор (2-4 ст. л.);
- ✓ вода або молоко (за смаком).

Посилання: https://apostrophe.ua/ua/article/lime/lifestyle/2022-03-24/kak-prigotovit-goryachiy-shokolad-iz-kakao-poroshka-prostoy-retsept/44989

Рефлексія

- ✓ Над якою темою працювали?
- ✓ Що цікавого дізналися про шоколад?

1. Складання сенкану до слова «шоколад»:

✓ *Шоколад*

✓ *Смачний, солодкий.*

✓ *Виготовляють, смакують, їдять.*

✓ *Дорослі і малі люблять шоколад.*

✓ *Смакота.*

2. Метод формувального оцінювання.

– Оціни наскільки ти сьогодні задоволений/на своєю роботою.

0 1 2 3 4 5 6 7 8

***3*. Робота зі щоденником вражень. Вправа «Допиши речення».**

- ✓ Сьогодні я дізнався/дізналась про…
- ✓ сьогодні я навчився/навчилася …
- ✓ Найбільше мене вразило…
- ✓ Мені сподобалося…
- ✓ Хочу більше дізнатися про…

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR-кодом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.АВК (кондитерська компанія). *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/АВК_%28кондитерська_компанія%29 (дата звернення: 26.02.2024).

2. Головоломка *танграм.* INKLUZIA веб-сайт. URL: https://inkluzia.com.ua/golovolomka-tangram-kolori-veselki/ (дата звернення: 26.02.2024).

3. Загадки про шоколад для дітей. *Онлайн-журнал «Корисні поради»* веб-сайт. URL: http://поради.pp.ua/dim/17162-zagadki-pro-shokolad-dlya-dtey.html (дата звернення: 26.02.2024).

4. Кулінарне мистецтво разом із Заліпакою! Створюємо шоколадні сердечка.*Optima Kids***веб-сайт. URL:** https://www.youtube.com/watch?v=_UomEzT_uTI (дата звернення: 26.02.2024).

5. Львівська майстерня шоколаду.*LvivHandmadeChocolat* веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=9MBrCCCrvDA (дата звернення: 26.02.2024).

6. Полтавкондитер. *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтавакондитер (дата звернення: 26.02.2024).

7. Рошен. *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Рошен(дата звернення: 26.02.2024).

8. Світоч (фабрика). *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Світоч_(фабрика).html (дата звернення: 26.02.2024).

9. Шоколад. *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шоколад#Чорний_шоколад (дата звернення: 26.02.2024).

10. Шоколадка. Руханка для дітей. *Малдіви фабрика пісень.*веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=UAUscfUx1Y8 (дата звернення: 26.02.2024).

11. Шоколадний заєць *Вінницька цукерка* веб-сайт. URL: https://vin-zukerka.com.ua/product/shokoladnyj-zajac/ (дата звернення: 26.02.2024).

12. Шоколадниця. *Матеріали з Вікіпедії* веб-сайт. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Шоколадница_(рисунок) (дата звернення: 26.02.2024).

13.Шоколадниця.*PROFOOD*веб-сайт.URL: https://profood.com.ua/ua/shokoladnitsa-vema-ci2080-5 (дата звернення: 26.02.2024).

14. У Львові відкрили музей шоколаду *ТСН. Стрічка відео.*https://tsn.ua/video/video-novini/u-lvovi-vidkrili-muzey-shokoladu.html?page=31&items=47943&type=0 (дата звернення: 26.02.2024).

15. Як приготувати гарячий шоколад із какао-порошку:простий рецепт. *Онлайн-журнал «Thelime»* https://apostrophe.ua/ua/article/lime/lifestyle/2022-03-24/kak-prigotovit-goryachiy-shokolad-iz-kakao-poroshka-prostoy-retsept/44989 (дата звернення: 26.02.2024).

Світлана ВОЙТЕНКО,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «старший учитель»

Інтегрований день
Чупа чупс
4 клас

Тема: У неї кольорова обгортка, а сама вона смачна та солодка

Мета:

- формувати вміння шукати й перевіряти інформацію;
- формувати вміння обирати діяльність, яка несе задоволення та користь;
- активізувати пізнавальну діяльність дітей;
- збагачувати активний словник відповідно до тематики дня;
- розвивати самостійне мислення, уміння досліджувати, уяву, доказове та зв'язне мовлення, пам'ять, увагу, дрібну моторику, критичне мислення, навички вільного спілкування.

Очікувані результати навчання:

- дитина вітається та звертається до інших, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- об'єднується з іншими дітьми у групи, пари для спільної діяльності;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших і дослухаючись до спільних рішень;
- підтримує діалоги з тем, пов'язаних із важливими життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом, висуває власні гіпотези;
- ставить запитання дорослим і однолітам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;
- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- робить висновки зі спостережень і досліджень разом з учителем або самостійно;
- систематизує та узагальнює інформацію;
- знає історію виникнення цукерок.
- знає про користь і шкоду цукерок;
- знає, яку інформацію можна прочитати на обгортці цукерки;
- виконує творчу роботу за алгоритмом;
- презентує свою роботу.

Обладнання:

ґаджети учнів; малюнки із зображенням цукерок; картки з QR кодами; індивідуальні картки з текстами для читання, задачами; картки з інформацією про виготовлення цукерки чупа чупс; пазли – цукерки, Чупа чупси різних розмірів, репродукція картини Євгенії Гапчинської «Дівчинка у шоколаді»,

льодяник на паличці «Чупа-чупс» для квітів, крепований папір білого, фіолетового, червоного і зеленого кольорів, ножиці, олівець, клей-олівець ; презентація.

Перебіг інтегрованого дня

Ранкова зустріч

1. **Вітання. «Привіт, друзі!»**

Діти утворюють коло, взявшись за руки. За вчителем промовляють слова:
Здрастуйте, хлопці.
Привіт, всі дівчата!
Ми всі – небайдужі малята.
Станем всі – одна сім'я:
Будем друзі – ти і я.

— Мені приємно бачити посмішки на ваших обличчях. Вони освітлюють наш клас і починають наш навчальний день з гарних емоцій.

2. **Вправа «Побажання»**

— Діти, пропоную вам сьогодні поділитися своєю фантазією на тему «Якби я був/була цукеркою, то я був/була би...», повернутися до сусіда, потиснути йому руку й подарувати цукерку, яку витягнете з чарівної скриньки.

Першими сідають за парти «шоколадки», другими – «карамельки», третіми – «льодяники», далі «мармеладки».

3. **Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів**

3.1. Зашифроване слово

Скористайтеся ключем до шифру і прочитайте закодоване слово.

	А	Б	В	Г
1	Ц	М	К	І
2	Ч	У	О	Р
3	А	Я	Е	Т

<u>Код:</u> 1а, 2б, 3 в, 3в, 2г, 2в, 2 а, 1 в, 3 а.

Перевірте себе: ц у к е р о ч к а

— Як гадаєте, чому я зашифрувала саме це слово?

3.2. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

— На всіх уроках ми будемо досліджувати цей смаколик. Адже саме сьогодні (18 жовтня кожного року) відзначається Всесвітній день цукерок.

3.3. Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Від кого залежить те, чи справдяться ваші очікування?
- Як ви маєте діяти, щоб заняття пройшло якнайкраще?

4. Заповнення щоденних новин.

- Яка зараз пора року?
- Який місяць, число, день тижня?
- Який день тижня за порядком?
- Що ви можете сказати про стан неба?
- Сьогодні тепло чи холодно?

- Чи були сьогодні опади? Які саме?
- Помічники дня …

Особливе – цукерка.

Мовно-літературна галузь

1. Вправа «Асоціативний кущ».

— Які асоціації виникають, коли чуєте слово **цукерка?**

(Усі асоціації фіксуються вчителем на дошці).

2. Словникова робота.

Слово «цукерка» перекладається з латини як «приготоване зілля». Найперші з'явилися в Єгипті. Оскільки цукор тоді ще не був відомий, замість нього вживали фініки і мед. Латинський термін ***canna mela*** означає «цукровий очерет».

3. Актуалізація знань учнів. Гра «Так -ні».

Учитель зачитує запитання. Якщо відповідь правильна, учні плескають у долоні, якщо ні — тупотять ногами.

- Цукерки з'явилися випадково (Так)
- Їм понад 3 тисячі років (Так)
- У давнину індіанці використовували какао-боби як гроші. (Так.)
- Шоколадні цукерки створювалися як ліки (Так)
- Слово «цукерка» придумали аптекарі (Так)
- Цукерки впливають на мозок (Так. Гормон щастя. Ендорфін)
- Особливо корисними для зубів є карамельки та жувальні цукерки. (Ні.)
- Найкорисніший для дітей білий шоколад. (Ні.)
- Вміст цукру в сучасних цукерках становить близько 70%. (Так.)
- Чи вірите ви, що є огидні цукерки? (Так)

4. Читання з позначками.

Прочитайте текст і зробіть подібні позначки на полях аркуша. На кожний абзац тексту - по 1-2 позначки.

+ я це знаю
- це для мене нове
? – хочу уточнити
! – я думав/думала інакше

 На Сході цукерки виготовляли з мигдалю і фіги, а в Древньому Римі варили горіхи і макові зерна із медом і засипали кунжутом.

 У нас теж було щось на зразок цукерок: у Стародавній Русі їх готували з кленового сиропу, патоки та меду. Потім до Європи з Індії привезли цукор і саме з цього моменту виробництво цукерок стає чимось окремим і тріумфальним.

 Перші цукерки в тому розумінні, у якому ми знаємо їх сьогодні, приготував Плессі Праліне 1671 року. Для маркіза він подав шоколадні цукерки з начинкою з тертих горіхів, які назвав «праліне».

 З вирощуванням та переробленням цукрової тростини вартість цукру почала знижуватися. З’явилися перші льодяникові цукерки з розплавленого цукру з ягідними і фруктовими соками.

 Є і огидні цукерки. Виглядають, звичайно, ці цукерки непогано, та й вони досить смачні. Найбільш незвичайне в них полягає в тому, що всередині кожної цукерки є ... скорпіон. Причому, зовсім не цукровий, а цілком справжній (добре, що хоч не живий).

 Цукерки «Ant Candy» як і цукерки зі скорпіонами, описані вище, це переважно шматки розтопленого цукру з купою мертвих мурах, кинутих у нього. Залишається дізнатися, як їх допустили до продажу.

 Цукерки «Crick-ettes» користуються досить великою популярністю. Це справжні цвіркуни в цукрі, приправлені різними смаками. Просто той факт, що Мойсей і євреї їли сарану в пустелі, це не означає, що хтось повинен це робити сьогодні.

— Яка інформація була для вас новою?
— Яка інформація вас здивувала?
— Яку інформацію захотілося перевірити в інших джерелах?

Мовно-літературна освітня галузь

1. Щоденні 5. Читаю для когось.

Учні почергово читають текст по одному абзацу. Визначають жанр твору

Юлія Хандожинська

ЦУКЕРКИ

(казка)

На вітрині крамниці красувалися шоколадні цукерки. Вони виблискували кольоровими фантиками. Радували око різнобарвними відтінками і вабили своїм запахом покупців.

— Ой, я настільки приваблива, що мене полюбляють усі, і дорослі, і малі, — хизувалася «Ліщина», — а плаття, платтячко яке! Зелененьке у золотий горішок!

— Ой, то твої горіхи усім в зубах застрягають! Теж мені знайшлася цукерка! - єхидно перебила її сусідка.

— Ти — довга і зелена, як качан кукурудзи, нічого особливого! А ось я! Я! Кругленька, як яєчко, а платтячко — біленьке в горошинку! А що вже смачна! Тільки й чути, як діти біжать і кричать: «Хочу «Ко-ко-чоко»! Хочу «Ко-ко-чоко»!» — і зліва, і справа! — нахвалювала себе кругла цукерка — та так, що мало із полиці не звалилася.

— Та ти хвалько! Яйце тут я, а не ти! А ще я — найбажаніше із усіх солодощів, мені тут ніхто не конкурент, — промовив шоколадний «Кіндер-сюрприз».

Суперечка продовжилася, і тут уже всі шоколадні цукерки кричали, одна з перед одної розповідаючи, які ж вони смачні, які популярні і які в них фантики блискучі і різнобарвні.

І тут велика коробка мармеладу, що стояла на видному місці, і якій уже добряче допекли ці суперечки, раптом запропонувала:

— А давайте так: кого сьогодні куплять найпершим, той і є найпопулярнішою цукеркою.

— Згода! Згода! — промовили інші.

Двері крамниці відчинилися, і розпочався робочий день. Перший покупець підійшов до прилавка. Оглянув оком різномаїття цукерочок і промовив:

— Дайте, будь ласка, мені 500 грамів м'ятних цукерок! Он тих, що збоку...

Маленькі льодяники у скромних зелених платтячках несміливо зраділи, стрепенулись, ожили і, мов молодий горох, посипалися в торбинку покупця.

Соромно стало «Ліщині», і «Ко-ко-чоко» вже мовчала. Вони раптом зрозуміли, що некрасиво вихвалятися і сперечатися, і що усі цукерки, незалежно від обгорток, форми і начинки, є смачними. Бо на кожну цукерку є свій покупець.

2. Робота в парах. Вправа «Дуель».

Учні задають один одному запитання за змістом прочитаного.

3. Добір заголовків до тексту.

—Поміркуйте, які ще заголовки можна дібрати до прочитаного тексту

4. Вибіркове читання.

— Опис цукерки «Ліщина»

— Опис цукерки «Ко-ко-чоко»

— Опис льодяників

5. Вправи на удосконалення читацьких навичок.

Вправа «Розвідники».

— Скільки у тексті окличних речень?

— Скільки у тексті абзаців?

Вправа «Фотограф». Учитель проектує на екран початок речення, учні запам'ятовують його, відшукують у тексті, читають повністю

Вправа «Диктор телебачення». Учні читають текст оповідання, періодично відриваючи погляд, щоб подивитися на глядачів.

Вправа «Ілюстратор». Вчитель пропонує намалювати ілюстрацію до твору.

6. Визначення головної думки казки.

Пакування має величезне значення при продажу товару. Ми всі добре знаємо, що важлива не обгортка, а цукерка, але будемо спокушатися на обгортку, адже такою є людська природа.

Мовні вправи.

Завдання 1.

— Дібрати споріднені слова до слова *цукерка*. Записати їх. Розібрати за будовою.

Завдання 2.

Виписати з казки по 5 іменників в однині та множині.
Завдання 3.
Записати перше речення. Визначити головні та другорядні члени речення.
Надписати відмінок іменників.
Завдання 4.
Виписати речення, яке є головною думкою казки.
— Як ви його розумієте?

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Вправа «Склади пазл - впізнай цукерку». Робота у групах.
Завдання. Скласти пазл, прочитати інформацію про неї і розказати дітям

Група 1 Шоколад

Молочний, темний, білий - шоколад залишається безперечним фаворитом серед солодощів у всьому світі. Його історія налічує тисячі років, починаючи з давніх цивілізацій Центральної Америки, які вживали какао у різних формах. Сьогодні шоколад може бути з різними добавками: горіхами, родзинками, фруктами, і навіть спеціями.

Група 2 Льодяники

Ці тверді солодощі завжди асоціюються з дитинством. Вони можуть бути прозорими чи кольоровими, мати простий цукровий смак або комплексні фруктові ноти. Основна їхня особливість - довгий час розсмоктування, що робить їх особливо популярними під час подорожей або просто для того, щоб насолоджуватися смаком.

Група 3 Мармелад

Мармелад має унікальну желейну текстуру завдяки пектину або желатину. Часто він має фруктовий або ягідний смак, але існують й інші варіації. Крім традиційних форм, таких як ведмедики, існує безліч інших дизайнів і форм, що робить мармелад цікавим вибором для подарунка.

Група 4 Карамель

Ці солодощі відомі своєю липкою текстурою та карамельним смаком. Виготовляється шляхом обробки розтопленого цукру з різними добавками, такими як молоко чи вершки. Завдяки своїй текстурі, карамель часто використовується в комбінації з іншими інгредієнтами, такими як горіхи або сіль.

Вчитель ставить запитання дітям:
— З чого виготовляють цукерки?
— Чи ви любите цукерки?
— Які цукерки ви полюбляєте?
— Відгадайте, про яку цукерку йде мова?

Не морозиво з халвою,
не батончик "Карапуз",
а лимоново-бузково-
пречервоний (Чупа чупс)

2. Весела руханка «Чупа чупс».

https://www.youtube.com/watch?v=mfexPpgz4vQ&list=RDmfexPpgz4vQ&start_radio=1&ab_channel=FreshMotion

3. Вправа «Передбачення».

— Як з'явився чупа чупс?

4. Розповідь вчителя.

Чупа Чупс — це всесвітньо відомий бренд цукерок, створений 1958 року іспанським підприємцем Енріке Бернатом. Історія його створення дуже цікава.

У 50-ті роки Енріке прийшов в іспанську кондитерську компанію Granja Asturias S.A., яка на той момент була на порозі закриття. Виявилося, що Бернат не просто хороший кондитер, а й грамотний бізнесмен: з його приходом фірма знову стала успішною. Незабаром він викупив 100% акцій компанії і почав замислюватися над тим, як переформатувати виробництво.

На той час компанія виробляла понад 200 видів солодощів, які користувалися посереднім попитом і ніяк не вирізнялися на ринку. Це були переважно звичайні льодяники на основі яблучного сиропу. Але Енріке хотілося сфокусуватися на виробництві одного ексклюзивного продукту, яким зможе похвалитися тільки він. Що це буде за смаколик, кондитер не знав, тому найняв маркетологів, щоб провести дослідження ринку. Ідея була втілена недарма: під час дослідження з'ясувалося, що основними споживачами цукерок, які виробляла компанія, є діти до 16 років. У процесі дослідження також виявилася цікава проблема. Льодяник розсмоктується повільно, і маленьким дітям часто цікаво подивитися, як він зменшується. Дитина дістає цукерку з рота, через що руки стають липкими й брудними. Ними малюк бруднить одяг і все навколо — очевидно, що батькам це не подобається. Виявилося, що саме через це дорослі часто уникають купівлі льодяників для дітей. Тоді Бернат зрозумів, що потрібно думати, як догодити батькам.

Після роздумів кондитеру спало на думку ось що: аби не бруднити руки, їжу потрібно їсти столовими приборами. Чому б не застосувати це правило й до льодяника? Так народилася ідея круглих цукерок на виделці. Точніше, на маленькій дерев'яній виделочці. Коли стало очевидно, що шанувальників у "Цукерки з виделкою" стає все більше, Бернат вирішив зняти всі види кондитерських виробів (а їх було понад 200!) з виробництва й почати випускати один-єдиний продукт — свій фірмовий льодяник із тримачем. Пізніше виделку замінили на дерев'яну паличку.

Коли цукерку запустили в масове виробництво, Бернат вирішив обрати для неї креативну назву. Спочатку він назвав цукерку Gol (з іспанської так і перекладається — гол). Начебто все логічно: цукерка має круглу форму, як футбольний м'яч, і потрапляє в рот, як у футбольні ворота. Але з часом така

назва здалася непримітною і Бернат звернувся із запитом на неймінг у рекламне агентство. Там запропонували назву Chups (з іспанської chupar — смоктати).

Першим рекламним слоганом стали слова Chupa Chups, що означає “Смокчи Chups”. Перша рекламна кампанія супроводжувалася динамічною піснею Chupa Chupa el Chupa Chups. Вона швидко “застрягла” в головах аудиторії, її підхопили дорослі й діти. І слоган, і пісня виявилися настільки популярними, що люди почали називати цукерку Chupa Chups, а не просто Chups. Тому в 1961 році Бернат вирішив офіційно розширити назву.

За ідеєю нового логотипа власник компанії звернувся до знаменитого сюрреаліста Сальвадора Далі. Ідея Далі виявилася нехитрою, але успішною — червоні літери на тлі жовтої квітки. Кольори були обрані за аналогією до іспанського прапора. Крім того, художник запропонував розмістити логотип не збоку, як це робили зазвичай, а на верхній частині цукерки. По-перше, так логотип можна було легко побачити, а по-друге, він не руйнувався, коли фантик знімали з цукерки. Квітка розтягувалась, і діти могли зберегти красиву обгортку. Нове лого дало цукерці індивідуальність, вона стала незвичайною у всьому.

5. Практична робота.

— Візьміть цукерку. Розгляньте її зовнішній вигляд.
— Порівняйте свою цукерку з цукеркою сусіда.
— Чим схожі? Чим відрізняються?
— Визначте масу цукерки.
— Розгляньте обгортку чупа чупса?
— Впізнайте квітку Сальвадора Далі.
— Яку ще інформацію можна отримати з обгортки? (Назва, маса, країна виробник, склад)

Математична освітня галузь

1. Складіть і розв’яжіть задачу.

1. Маса 1 цукерки чупа чупс – 11грамів. Яка маса упаковки цукерок, якщо їх в упаковці 50 штук?
2. Маса міні чупа чупса 6 грамів. Яка маса ящика цукерок чупа чупс міні, коли їх в упаковці 100 штук, в ящику – 6 упаковок?
3. В банці - 150 штук льодяників чупа чупс по 14 грамів кожен, в ящику - 6 таких банок. Яка маса ящика цукерок?
4. В упаковці 25 льодяників "Chupa Chups Trio XXL" Асорті по 29грамів кожен. Яка маса ящика з цукерками, якщо в ньому 12 упаковок льодяників?

2. Робота в групах.

Діти об’єднуються у групи відповідно до маси цукерки "Chupa Chups", яку отримала група.

Знаходять вартість усіх цукерок, загальну вартість карамелі. (Ціна середня на березень 2024 року)

Ціна "Chupa Chups Trio XXL" Асорті по 29 грамів – 19 грн 50 коп.

Ціна "Chupa Chups" Best Of по 11 грамів – 7 грн 30 коп.

Ціна "Chupa Chups" Асорті по 9 грамів – 4 грн 75 коп.
Ціна "Chupa Chups" Асорті по 6 грамів – 2 грн 42 коп.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Робота в групах. Дослідження «З чого роблять чупа чупс?»

Учитель пропонує дітям скористатися QR кодом, ознайомиися з інформацією та зафіксувати 3 цікавих факти про процес виготовлення цукерок.

Після виконання даного задання спікер групи зачитує цікаві факти.

Чупа Чупс – це популярний льодяник, який виробляється компанією Chupa Chups. Він має велику різноманітність смаків та форм, що зробило його одним з улюблених льодяників у світі. Але з чого саме роблять ці смачні льодяники? Давайте дізнаємося!

Інгредієнти Чупа Чупс виготовляється з декількох основних інгредієнтів: цукру, глюкозного сиропу, вода та ароматизаторів. Цукор та глюкозний сироп використовуються як основа для створення солодкого смаку. Вода необхідна для різноплановості і м'якості льодяника. Ароматизатори додаються для надання різних смакових варіацій.

Виробництво Процес виробництва Чупа Чупс розпочинається зі суміші цукру, глюкозного сиропу та води. Ці інгредієнти перемішуються великими міксерами, щоб утворити однорідну масу. Потім до цієї маси додаються ароматизатори, які додають не тільки смак, але й аромат. Після отримання остаточної суміші, вона нагрівається та формується вже на виробничій лінії. Льодяники отримують свою класичну кулькову форму завдяки особливим формам, в які розливаються розплавлену масу. Після цього, льодяники швидко охолоджуються, щоб затвердіти. Коли льодяники затверділи, вони переміщаються на наступний етап виробництва.

Упаковка Завантажені льодяники Чупа Чупс пакуються у спеціальну упаковку. Зазвичай це індивідуальні пластикові обгортки, що допомагають зберегти свіжість та зменшити ризик контаминації. Упаковані льодяники готові до транспортування та розподілу по всьому світу.

Світовий успіх Чупа Чупс вперше з'явився на світовій арені у 1958 році і з тих пір завоював серця мільйонів людей по всьому світу. Інноваційний підхід до смаків, а також унікальний дизайн, зробили його популярним серед дітей і дорослих. Сьогодні Чупа Чупс продаються в понад 150 країнах і мають велику кількість фанатів.

2. Робота над змістом вірша Н. Гуркіної «Характер».

Прочитайте вірш Наталії Гуркіної. Що ви можете порекомендувати маленькому герою?

Характер

Я не буду їсти м'яса,
Бо воно шкідливе!

Краще руку простягніть
Вверх, на етажерку,

І не хочу молока!
Воно якесь сиве…
Макаронів я не буду,
Можу потовстіти!
І борщу не пропонуйте,
Не потрібно лити!
І мені скоріш віддайте
Ту смачну цукерку!
Буду нею смакувати, –
От ситий сніданок!..
Мамо, Ви є найдобріша
У цей гарний ранок!

3. Пояснення вчителя.

В одній цукерці чупа чупс в середньому 300 ккал при добовій нормі споживання для дітей 1800 ккал./день. Яку частину добової норми складає 1 цукерка чупа чупс? (1800 : 300 = 6)

— Що є основою для створення солодкого смаку цукерки?
— Чи корисний чупа чупс?
— Скільки цукерок можна з'їсти упродовж дня?

4. Входження в картину.

(Спочатку запропонувати дітям підійти ближче до картини, та «пірнути» у неї).

— Що відбувається на картині? (*відповіді дітей*)
(Діти не просто споглядають на картину, а занурюються в цю подію).
— Чому ви так думаєте? (Діти повинні аргументувати свою думку)
—- Як гадаєте, де відбувається подія?
— Чи відчуваєте ви якісь запахи?
— Чи чуєте ви якісь звуки?
— Який настрій у вас створює ця картина і чому?
— Чи хотіли б хотіли бути на місці героїні? Чому?
— Що б ви змінили у цій картині, якщо б опинилися там?

5. Гра «Перетворення».

Дітям пропонується перетворитися в предмет із картини.
Якщо це дівчинка, то чи смакує їй шоколадка. Якщо це цукерка, то чи хочеться їй бути з'їденою. Якщо це крісло, то…

6. Прийом «Прислуховувальний пристрій».

Запропонуйте дітям заплющити очі та уявити, що все, що зображено на картин,і ожило та може розмовляти. За допомогою пристрою діти уявляють про що розмовляють предмети на картині…

7. Гра «Прибери раму».

Пропонуємо дітям уявити, що зникла рама з картини.
- Що треба додати до зображеного на картині?
- Що прибрали б?
- Чому?

Підсумок. Цю картину написала українська художниця Євгенія Гапчинська, яка створює не просто картини, а цілий дитячий, але все ж дорослий світ, з притаманним тільки їй гумором, приємними для очей фарбами, образами, пухкенькими личками. Ця картина має назву «Дівчинка у шоколаді»

8. Вправа «Займи позицію»

Чи корисно вживати цукерки у їжу?

НІ НЕ ВИЗНАЧИВСЯ ТАК

(Надмірне споживання цукру протягом тривалого часу призводить до набору ваги, збільшує ризики ожиріння, провокує проблеми із зубами)

Мистецька освітня галузь

Квіти на льодяниках на паличці «Чупа-чупс»

— Чи можна цукерками порадувати своїх рідних?

Солодкий букет із цукерок — подарунок, який не залишить байдужими ласунів і ласунок.

Матеріал: льодяник на паличці «Чупа-чупс», крепований папір білого, фіолетового, червоного і зеленого кольорів, ножиці, олівець, клей-олівець.

«Тюльпан»

Робимо пелюстки. Вирізаємо прямокутники з крепованого паперу білого та фіолетового кольору. Розмір визначаємо за величиною «Чупа-чупс» як показано на фото.

1. Якщо обгортка у «Чупа-чупс» закручується зверху і стирчить «хвостик», то робимо на «хвостику» надрізи і вирізаємо смужку паперу для пелюсток так, щоб вона закривала ці «хвостики».
2. Обрізаємо закруглено два кути прямокутника.
3. Розтягуємо трохи пальцями середину прямокутників в сторони, виходять пелюстки.
4. Намазуємо клеєм прямий бік пелюсток.
5. Приклеюємо по черзі по колу пелюстки на «Чупа-чупс».
6. Стебло. Вирізаємо вузьку смужку зеленого паперу і обмотуємо паличку від «Чупа-чупс», закріпивши її клеєм.
7. Вирізаємо прямокутник зеленого кольору заввишки з «Чупа-чупс», складаємо навпіл по довшій стороні і зрізаємо кути до лінії згину. Приклеюємо на стебло.
8. Квітка готова.

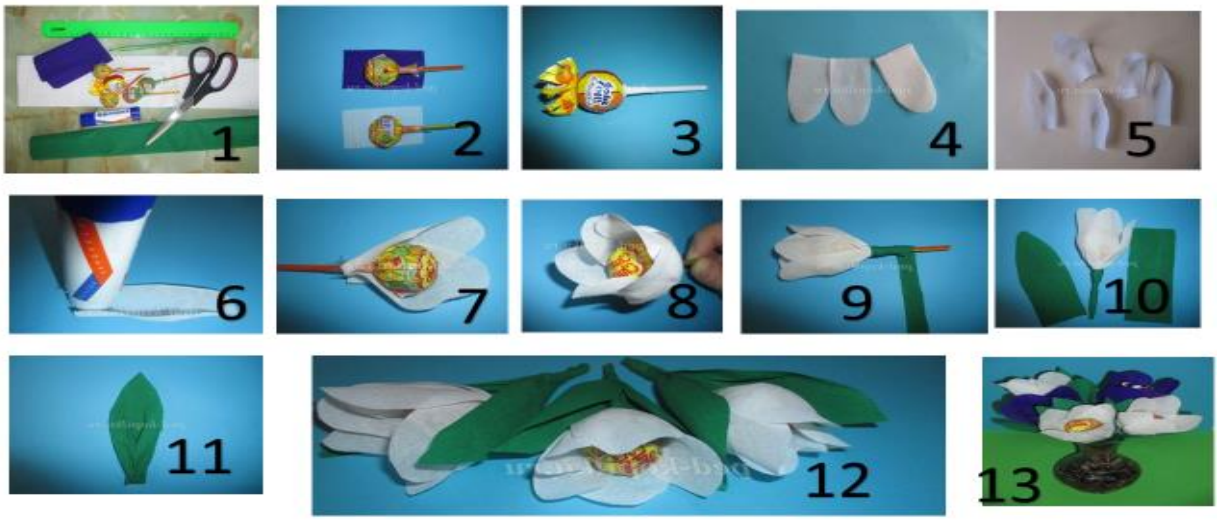

«Ромашка»

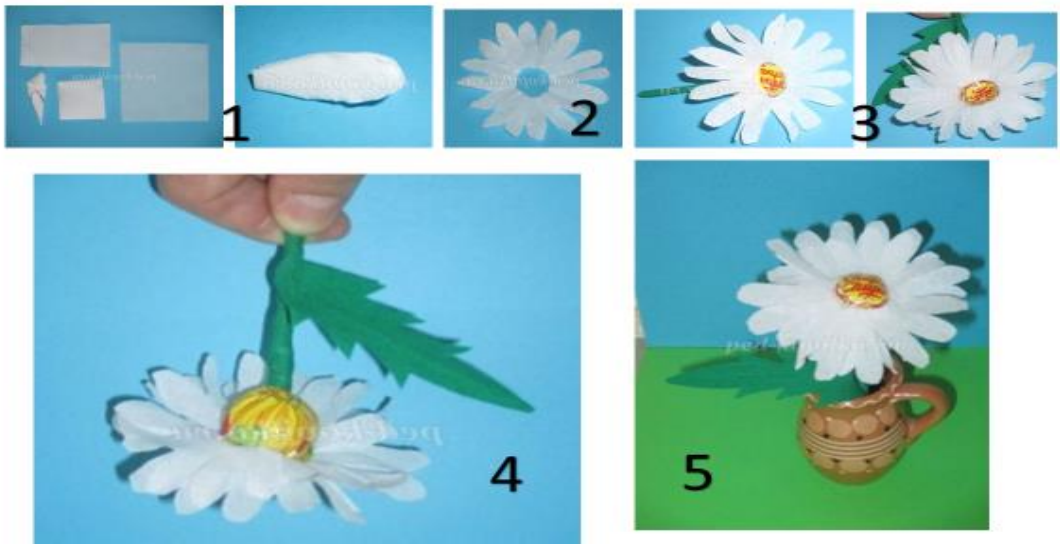

1. Вирізаємо з білого паперу квадрати. Складаємо їх 2 рази навпіл, потім по діагоналі 2 рази і зрізаємо закруглено кути.
2. Розгортаємо, виходить ромашка.
3. Наклеюємо її на «Чупа-чупс» так, щоб була видна вся жовта серединка квітки. Щоб ромашка виглядала пухнастою, наклеюємо зверху ще таку ж.
4. Обклеюємо стебло знайомим способом і приклеюємо листочок.
5. Ромашка готова.

Рефлексія

1. **Створення сенкану.**
   Чупа чупс
   (Який?)
   (Що робить?)
   (Фраза з 4-х слів, що висловлює ставлення до теми, почуття)
   (синонім до слова(теми))
2. **Прийом «Уявімо, що…».**

Вчитель наприкінці уроку каже дітям: «Уявімо, що людство не винайшло чупа чупс. Яким би було наше сьогодення без нього?».
Діти озвучують свої версії відповідей.

3. ***Вправа «Якби я був/була чарівником».***

Попередньо написана на дошці фраза «Якби я був чарівником, то сьогодні б я...» та наступні незакінчені фрази:

- Виправив...
- Зробив...
- Додав...
- Похвалив...

Вчитель пропонує учням за принципом прийому «Мікрофон» по черзі висловитись наприкінці уроку, обравши будь-яку із запропонованих фраз.

4. **Метод формувального оцінювання.**

Оціни наскільки ти сьогодні задоволений/на своєю роботою.

5. ***Робота зі щоденником вражень.***

Напишіть есе на обрану тему:

- Моя улюблена цукерка, яка поліпшує настрій.
- Коли солодка цукерка може стати гіркою?
- Яку цукерку я хотів би (хотіла б) скуштувати?
- Які цукерки з'являться в майбутньому?

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

Список використаних джерел

1. Навчально – методичне забезпечення для НУШ. Розробки уроків за підручником "Я досліджую світ" для 4 класу (О.Волощенко, О.Козак, Г.Остапенко) веб-сайт. URL: https://svitdovkola.org/metodic/ik4/tema2/lessons/12 (дата звернення: 23.03.2024).
2. Букет з цукерок чупа чупс. Майстер клас з покроковим фото. веб-сайт. URL: https://ped-kopilka.com.ua/blogs/proshina-vera/master-klas-sladkie-buketiki-cvety-na-ledencah-chupa-chups.html (дата звернення: 25.03.2024).
3. 7 прийомів рефлексії. «На Урок» для вчителів» веб-сайт. URL: https://naurok.com.ua/post/7-priyomiv-refleksi-v-kinci-uroku (дата звернення: 26.03.2024).
4. Рівне вечірнє. Популярні види цукерок. веб-сайт. URL https://rivnepost.rv.ua/news/populyarni-vidi-tsukerok-u-sviti (дата звернення: 26.03.2024).
5. Мала сторінка. Юлія Хандожинська. «Цукерка» (казка) веб-сайт. URL: https://mala.storinka.org/юлія-хандожинська-цукерки-казка-читати-та-слухати.html (дата звернення: 26.03.2024).
6. Обробка фото IMGonline.com.ua веб-сайт. URL: https://www.imgonline.com.ua/puzzles-from-photo.php (дата звернення: 26.03.2024).
7. З чого роблять чупа чупс. веб-сайт. URL: https://reporter.zp.ua/z-chogo-roblyat-chupa-chups.html (дата звернення: 27.03.2024).

8. Чупа Чупс | Фітнес | Сімейна Руханка | Розминка | Warm Up | Song Workout веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=mfexPpgz4vQ&list=RDmfexPpgz4vQ&start_radio=1&ab_channel=FreshMotion (дата звернення: 27.03.2024).
9. Розповіді про Євгенію Гапчинську https://cultura.city/news/rozpovid-pro-ukrainsku-hudoznicu-evgeniu-gapcinsku-vid-ditacoi-skoli-mistectv-no4
10. Українська поезія та література OnlyArt https://onlyart.org.ua/children/virshi_dlya_ditey/natalya-gurkina-harakter/

Галина БАРИШ,
учитель початкових класів,
учитель вищої кваліфікаційної категорії

Інтегрований день
ЯБЛУКО
3 клас

Тема: Що приховує яблуко?
Мета:

- актуалізувати знання учнів про яблука, їх значення для людини;
- дослідити властивості яблука;
- збагачувати словниковий запас учнів;
- удосконалювати навички свідомого виразного читання художніх творів, уміння аналізувати художній твір, вчитися виражати свої думки і почуття з приводу прочитаного;
- закріпити вміння скручувати смужки в техніці квіллінг;
- активізувати пізнавальну діяльність дітей, розвивати самостійне мислення, уяву, доказове мовлення;
- розвивати зв’язне мовлення дітей, пам'ять, увагу, фантазію, дрібну моторику руки, критичне мислення; естетичні смаки, навички вільного спілкування.

Очікувані результати навчання:

- звертається, вітається дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова;
- об’єднується з іншими дітьми у групу, в пари для спільної діяльності;
- висловлює та аргументує власну думку, поважаючи позицію інших та дослухаюсь до спільних рішень;
- вступає і підтримує діалог на теми, пов’язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями;
- зіставляє почуте з власним досвідом;
- ставить запитання дорослим і однолітам щодо інформації, яка викликає сумнів або є незрозумілою;

- наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами;
- висловлює своє ставлення до усного повідомлення (наприклад, прагнення спростувати або шукати додаткові аргументи на захист);
- проводить дослідження за природним об'єктом / явищем, описує його перебіг;
- застосовує відповідні матеріали, засоби, обладнання, прилади;
- узагальнює результати досліджень;
- перевіряє достовірність інформації природничого змісту;
- розмірковує над результатом власної діяльності та презентує її ;
- читає та записує дроби;
- знає властивості яблука, його користь для організму людини;
- уміє виготовляти яблуко у техніці вікінг.

Обладнання: картки для групової роботи, презентація, люстерка, матеріали для проведення дослідів, репродукція картини К. Білокур «Богданівські яблука», смужки кольорового паперу для квілінгу, конструктор LEGO.

Перебіг інтегрованого дня
Ранкова зустріч.

1. Привітання.

Діти стають у коло і разом з учителем промовляють вітання.

Я всміхаюсь сонечку:
— Здрастуй, золоте!
Я всміхаюсь квіточці:
— Хай вона росте!
Я всміхаюсь дощику:
— Лийся, мов з відра!
Усміхаюсь людям,
Зичу їм добра!

2. Психогімнастика. Гра «Маска».

- Візьміть люстерка, подивіться на своє обличчя, відтворіть свій настрій.
- Я бачу настрій кожного із вас. Але для того, щоб у всі дітей був гарний настрій, потрібно (посміхнутися, торкнутися носика…).
- А тепер покажіть свій настрій.

3. Гра «Побажання».

Учні кидають м'ячик один одному, висловлюючи добрі побажання (Бажаю щастя, бажаю добра…)

4. Гра з м'ячем «Вгадай, де росте?».

Вчитель називає рослину і кидає м'яч учневі, а дитина повинна сказати де ця рослина росте (поле, ліс, сад, луки)

5. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Щоб дізнатися, чому ми сьогодні присвятимо свій навчальний день, відгадайте загадку.

Мов маленький м'ячик,

Висить, а не скаче,
Рум'яне, гладеньке,
На смак солоденьке. (Яблуко)

6. Оголошення проблемного запитання, яке буде досліджуватися.

- Сьогодні ми будемо досліджувати, що приховує яблуко, проведемо цікаві експерименти з яблуком.

7 .Вправа «Очікування».

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?
- Яким, на вашу думку, воно має бути?
- Щоб ви хотіли робити на уроці? (Мислити, шукати відповіді, спостерігати, робити висновки)
- Як для цього треба працювати? (Творчо, дружно, уважно, швидко)
- Отже, сподіваюся, ми разом проведемо цікаве, творче, корисне заняття, на якому кожен з вас відкриє для себе багато нового.

7. Заповнення щоденних новин.

- Дата …
- Місяць…
- Сьогодні…(день тижня).
- Який день тижня за порядком?
- Яка сьогодні погода?
- Опади…

Вчитель назначає помічників дня.

Особливе – яблуко.

Мовно-літературна освітня галузь

1. Метод асоціації «Гронування».

- Діти, які у вас виникають асоціації, коли я називаю слово «Яблуко».

(На дошці записано слово «Яблуко». Діти називають свої асоціації, а вчитель записує на дошці).

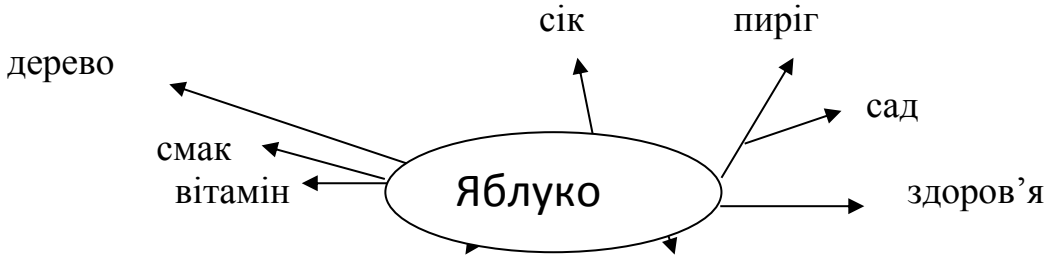

- **Яке значення слова «яблуко»? Звідки воно до нас прийшло?**

Точне етмологічне значення слова не збереглося. Деякі лінгвісти висловлюють здогад, що дане слово означало "білий". спочатку "яблуками" називали плід будь-якого дерева (виключаючи ягоди). Згодом слово закріпилося за одним сортом фруктового дерев.

2. Мовні вправи.

Доберіть порівняння:

Яблука, мов **…** (золотисті планети, маленькі сонечка, жовтогарячі м'ячики, …)

Яблука (які?) … за кольором (рожеві, червонобокі, золотисті, жовтогарячі, білорожеві)
за розміром і формою (круглі, продовгуваті, великі)
за смаком і запахом (медові, солодкі, духмяні, соковиті)

Доберіть дієслова:

Яблука (що роблять?) … (сміються, наливаються, сяють, визирають, пишаються, спіють,світяться, лежать, летять, красуються, милують око)

Поясніть фразеологізми.

- Що таке фразеологізми? (Вислови із переносним значення). Багато їх склали і про яблука. Спробуємо пояснити.

1. Яблуку ніде упасти. (Багато).
2. Яблуко роздору (розбрату) – виникла сварка.
3. Заборонений плід (про яблуко по легенді про Адама і Єву)
4. Попасти в яблучко.(Мітко влучити в ціль або точно щось сказати).

3. Читання з позначками.

Прочитайте текст про яблуню. Біля кожного факту поставте відповідний знак.

+ інформація, відома мені;
– зовсім нове для мене, те, що я почув/почула вперше;
! те, що є надзвичайно цікавим і несподіваним;
? незрозуміла інформація, викликає бажання дізнатися більше.

o Найбільше значення серед фруктових дерев має яблуня, яка нараховує понад 10 000 сортів. Вона посідає перше місце за площею насаджень серед плодових дерев. Це дерева без колючок, що мають плід найчастіше кулястий, на кінцях вдавлений. Середня тривалість життя яблуні становить 40-50 років.

o Яблуня, тримає своє гілля на бурому червоно-чорному стовбурі. Весною вона зацвітає блідо-рожевим пахучим цвітом. Коли він опаде, на гілках з’являються широкі заокруглені зелені листочки.

o Яблуні бувають різних сортів. Одні стигнуть влітку, інші – восени.

o Захворювання яблунь - борошниста роса. Брудно-білий наліт, яблуня жовтіє і швидко засихає, пагони перестають рости, життєві сили дерева згасають, і воно не може плодоносити.

o Яблука — справжня комора поживних та цілющих речовин. Більшість сортів яблук містить вітамін Р, який запобігає гіпертонії, підтримує еластичність і нормальне функціонування кровоносних судин. Люди, які постійно їдять яблука, менше хворіють на запалення верхніх дихальних шляхів. Завдяки речовинам, що містяться у яблуках, нормалізується діяльність травного апарату.

o Понад 100 років відомо й те, що пектини, які є у яблуках, рятують від різного роду отруєнь. У давнину вважали, що яблука, спожиті на вечерю, забезпечували легкий, спокійний сон.

4. Фізкультхвилинка

Яблучка

Ой хороші яблучка
Не відірве яблучка

У саду,
Та високо виросли
На біду!
У зеленім листячку
Миготять,
А упасти з гілочки
Не хотять.

І вітрець,
Хто нагнув нам гілочку,
Молодець!
Нижче, вітре, гілочку
Нахили,
Щоб дістати яблучко
Ми змогли!

5. Написання власного висловлювання.

- Хто із тварин любить яблука?
- Чи подобаються яблука хробачкам?
- Напишіть на яблучку, чому воно так подобається хробачку.

6. Читання/слухання казки В. Сутєєва «Яблуко» з передбаченням.

Учитель зараніше ділить казку на частини. Перед початком читання кожні частини запитує у дітей:

- Як думаєте, що буде далі?

Учні висловлюють свої передбачення. Після прочитаної частини діти говорять, чи справдилися їхні передбачення.

Аудіоказка «Яблуко». В.Сутєєв.

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=qnsF-eaYW2Q

Яблуко

Стояла пізня осінь. З дерев давно облетіло листя, і тільки на верхівці дикої яблуні ще висіло одне-єдине яблуко. У цю осінню пору біг по лісі Заєць і побачив яблуко. Але як його дістати? Яблуко високо висить - НЕ допригнешь!

- Крра-крра!

Дивиться Заєць - на ялинці сидить Ворона і сміється.

- Гей, Ворона! - крикнув Заєць. - Зірви-но мені яблуко!

Ворона перелетіла з ялинки на яблуню і зірвала яблуко. Тільки в дзьобі його не втримала - впало воно вниз.

- Спасибі тобі, Ворона! - сказав Заєць і хотів було яблуко підняти, а воно, як живе, раптом зашипів ... і побігло. Що таке?

- Як думаєте, що було далі?

Злякався Заєць, потім зрозумів: яблуко впало прямо на Їжака, який, згорнувшись клубочком, спав під яблунею. Їжак спросоння схопився і кинувся бігти, а яблуко на колючки начепити.

- Стій, стій! - кричить Заєць. - Куди моє яблуко потягнув?

Зупинився Їжачок і каже:

- Це моє яблуко. Воно впало, а я його зловив.

Заєць підскочив до Їжакові:

- Зараз же віддай моє яблуко! Я його знайшов!

До них Ворона підлетіла.

- Даремно сперечаєтеся, - каже, - це моє яблуко, я його собі зірвала.

Ніхто один з одним погодитися не може, кожен кричить:

- Моє яблуко!

Крик, шум на весь ліс. І вже бійка починається: Ворона Їжака в ніс клюнула, Їжак Зайця голками вколов, а Заєць Ворону ногою копнув ...

- Як думаєте, що було далі?

Ось тут-то Ведмідь і з'явився. Так як гаркне:

- Що таке? Що за шум?

Всі до нього:

- Ти, Михайло Іванович, в лісі найбільший, самий розумний. Суди нас по справедливості. Кому це яблуко присудили, так тому і бути.

І розповіли Медведю все, як було.

Ведмідь подумав, подумав, почухав за вухом і запитав:

- Хто яблуко знайшов?

- Я! - сказав Заєць.

- А хто яблуко зірвав?

- Як р-раз я! - каркнула Ворона.

- Добре. А хто його спіймав?

- Я спіймав! - пискнув Їжак.

- Ось що, - розсудив Ведмідь, - все ви маєте рацію, і тому кожен з вас повинен яблуко отримати ...

- Але тут тільки одне яблуко! - сказали Їжак, Заєць і Ворона.

- Як думаєте, чи вдалося тваринам поділити яблуко?

Як саме?

- Розділіть це яблуко на рівні частини, і нехай кожен візьме собі по шматочку.

І все хором вигукнули:

- Як же ми раніше не здогадалися!

Їжачок взяв яблуко і розділив його на чотири частини. Один шматочок дав Зайцю:

Це тобі, Заєць, - ти перший яблуко побачив.

Другий шматочок Вороні віддав:

Це тобі, Ворона, - ти яблуко зірвала.

Третій шматочок Їжачок собі в рот поклав:

Це мені, тому що я зловив яблуко.

Четвертий шматочок Їжачок Медведю в лапу поклав:

А це тобі, Михайло Іванович ...

Мені-то за що? - здивувався Ведмідь.

А за те, що ти нас усіх помирив і уму-розуму навчив!

І кожен з'їв свій шматочок яблука, і всі були задоволені, тому що Ведмідь розсудив справедливо, нікого не образив.

Математична освітня галузь

- Яку частину яблука отримав кожен із тварин? Запишіть дробами.

1. Утворення та запис дробів за допомогою яблука.

Матеріали: яблука, ніж.

Учитель пропонує дітям поділити яблуко на 6 рівних частин. Розрізає яблуко на 6 частин і ділить яблуко між учнями.

- Якщо я віддам 1 частину яблучка Оленці, скільки вона отримає від цілого яблука? Запишіть дріб. ($\frac{1}{6}$)
- Якщо я віддам Максиму 2 частинки від цілого яблука, скільки він отримає? Запишіть дріб. ($\frac{2}{6}$)
- Якщо я віддам Дмитру 3 частинки від цілого яблука, скільки він отримає? Запишіть дріб. ($\frac{3}{6}$)
- Я хочу пригостити Тетянку чотирма частинками яблука. Яку частину яблука вона отримає? Запишіть дріб. ($\frac{4}{6}$)
- Хто з дітей отримає найбільшу частину яблука? Хто найменшу?

2. Робота в парах.

Завдання. Поміркуйте, які значення мають відповідні зображення фруктів.

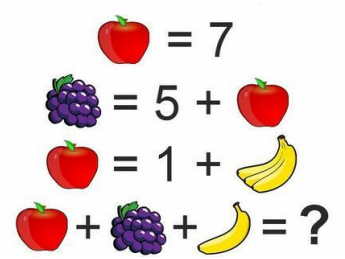

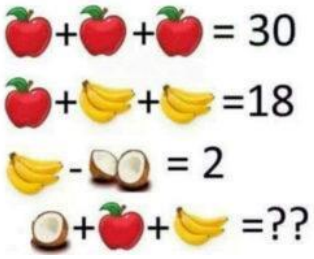

3. Головоломка «Фрукти на вагах».

Продавець фруктів вирішив зважити яблука, гранати і грушу. На першу чашу ваги він поставив яблуко і гранат, а на другу – грушу, і обидві чаші ваги зрівнялися. Потім він зважив три яблука, і ваги показали цифру 21. Потім продавець зважив всі три фрукти разом, і ваги показали 26. Яку цифру показали ваги, коли продавець зважив два граната?

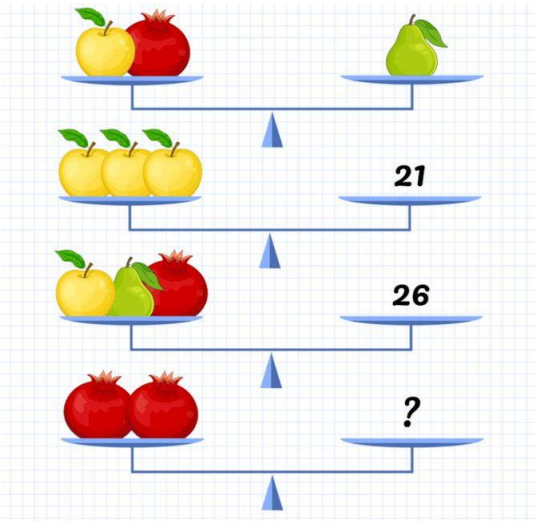

Правильна відповідь: ваги показали цифру 12.

Розберемося по порядку: дивимося на перший рядок. Коли продавець поклав яблуко і гранат на одну чашу ваги, а грушу – на другу, ваги досягли

рівноваги. Це означає, що вага груші дорівнює вазі яблука і граната, разом узятих.

Дивимося на другий рядок. Якщо три яблука важать 21 одиницю, то одне яблуко важить 7 одиниць: 21/3 = 7.

Дивимося на третій рядок. Якщо ми замінимо яблуко і гранат на одну грушу (пам'ятаємо, що вони рівні за вагою), ми дізнаємося, що дві груші важать 26 одиниць. Отже, одна груша важить 13 одиниць.

Тепер ми можемо дізнатися, скільки одиниць важить один гранат. Ми знаємо, що вага груші дорівнює вазі яблука і граната, разом узятих. Якщо груша важить 13 одиниць, а одне яблуко – 7, то один гранат важить 6 одиниць (13 – 7 = 6).

Дивимося на останній рядок. Коли продавець зважив два граната, ваги показали цифру 12, тому що 6 + 6 = 12.

Природнича освітня галузь

1. Дослід з яблуком «Чому розрізане яблуко темніє?»

Мета: Дослідити й зробити висновки про причини потемніння розрізаного яблука.

Завдання для груп:

- кожна група бере з демонстраційного столика розрізане яблуко і на протязі деякого часу спостерігає за зміною кольору м'якоті (яблуко темніє, але швидкість потемніння у різних яблук різна)
- учні висувають різні гіпотези причин потемніння

Узагальнення за допомогою вчителя:

- Ціле яблуко чим захищене?
- Шкіркою.
- При розрізуванні з чим взаємодіє м'якоть?
- З повітрям.
- А що є в повітрі, що може впливати на зміну кольору?

Допомога вчителя:

(вчитель демонструє цвях новий та іржавий)

-Який новий цвях ? (світлий, блискучий)

-А старий? (коричневий, іржавий)

- Що з ним відбулось?
- Він поржавів?
- З чого зроблений цвях?
- Із заліза.
- А тепер подивіться на розрізане яблуко. На що схожий процес потемніння яблука?
- На ржавіння.

Висновок: В яблуці знаходиться залізо, яке під дією повітря (кисню) змінює свій колір. Таким чином яблуко захищається від шкідників.

2. Робота в групах. Дослідження. «Які плоди мають подібні властивості із яблуком?»

Матеріали: банан, картопля, буряк, морква, капуста.

Проведіть дослідження і довідайтеся, які плоди мають подібну властивість. Результати дослідження запишіть у таблиці.

№	Що досліджуємо?	Результати дослідження

3. Колективне дослідження «Як уникнути потемніння яблука?»

Четверо дітей висловили гіпотези про те, як уникнути потемніння яблука, не зіпсувавши його смаку. Дослідимо, який спосіб дасть найкращий результат.

Хід експерименту	Результат
Збризнути зріз яблука соком лимона.	
Розчинити у воді 1 чайну ложку меду і покласти туди яблуко.	
Розчинити 1 таблетку вітаміну С у воді й залити нею яблуко.	
Залити яблуко водою з-під крана.	

- Який спосіб дав найкращий результат?

4. Фізкультхвилинка.

5. Дослід «Чи потоне яблуко у воді?».

Обладнання та матеріали: 2 яблука, ніж, дощечка, миска з водою, зубочистки з прикріпленими паперовими вітрилами.

Хід досліду. Занурити яблуко у миску з водою. Що відбулося? Поріжте яблуко на скибочки. Прикріпіть зубочистки з паперовими вітрилами. Чи попливли кораблики з яблук? Чому?

Результат досліду. Яблука та кораблики з яблучних скибочок пливуть. Це відбувається тому, що в яблуці міститься повітря. Так, чверть їхньої маси – повітря. Скибка теж мітить повітря. Саме тому яблука не тонуть у воді. Так яблука можуть долати значну відстань водоймами. Так існує гіпотеза про поширення цього виду рослин.

Громадянська та історична освітня галузь

1. Інтерактивна вправа «Кубування».

Розглянемо яблуко з різних боків.
Опишіть це…
Порівняйте це…
Встановіть асоціації…
Проаналізуйте…
Знайдіть застосування…
Висловіть своє ставлення..

2. Розповідь вчителя.

Природа створила цей дивовижний фрукт. Кругла форма яблука давала людям уявлення про Землю; золотистий, червоний колір – це краса, здоров’я,

молодість. Солодкий аромат- це насолода. Гладенька шкіра, яка ховає соковитий плід – це таємниці.

Батьківщиною яблук вчені вважають Казахстан. Саме в Казахстані високо в горах росли дикі яблуні. Плоди на них були маленькі та кислі.
А розповсюджували яблука ведмеді, що жили в цій місцевості і дуже любили ласувати лісовими яблуками, при чому обирали для себе найбільші і найсмачніші.

І сьогодні вірять, що найкраща ябуня та, на котру ведмідь поставив свою позначку. Улюблене дерево він дряпає кігтями. Саме такі дерева відшукували дикі кабани, стежачи за ведмедем і підбираючи натрушені ним плоди.

Назва найбільшого міста Казахстану Алмати в перекладі означає «батько яблук». І саме там встановлено пам'ятник яблуку.

3. Гра «Чи вірите ви, що….».

- Діти, а зараз пограємо в гру «Чи вірите ви, що…». У вас на парті лежить таблиця. Я прочитаю запитання, а ви поставте у першому рядку під номером запитання «плюс», якщо згодні з твердженням, і «мінус», якщо не згодні.

Яблука були улюбленим фруктом стародавніх греків і римлян.	Картоплю називають чортовим яблуком, а помідор золотим яблуком.	Завдяки яблуку з'явилася губна помада.	Яблуневі сади займають на землі 5 мільйонів гектарів.

(Діти читають текст)

Яблука були улюбленим фруктом стародавніх греків і римлян, вони символізували любов. Коли в Європі з'явилися

перші помідори, то він удостоївся честі прозватися «золотим яблуком», а картопля – всього лише «чортовим».

Яблуко брало участь у людській історії. Наприклад, йому ми зобов'язані появою губної помади. Відомий кардинал Рішельє дуже любив запах стиглих яблук, і одного разу попросив аптекаря приготувати з них мазь для губ.

За підрахунками учених, сьогодні яблуневі сади займають на землі п'ять мільйонів гектарів.

- Чи є діти чиї припущення не підтвердились? Що нового ви дізнались?

4.Робота в групах з пазлами.

Учні працюють в групах, складаючі з пазлів малюнки, на яких зображені назви професій, пов'язаних з яблуками. Називають професію. Пояснюють, як професія пов'язана з яблуком.

(Кухар, дієтолог, продавець, агроном, садівник, косметолог, селекціонер, столяр).

Здоров'язбережувальна освітня галузь

1. Перегляд відеосюжету «Чим корисні яблука?» (2 хв 23 с)

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=_FxqfBMLOls

- У народі кажуть: «Хто в день яблуко з'їдає, той у лікаря не буває». Уважно подивіться відеосюжет і скажіть, чим корисне яблуко?

- Яблука не тільки смачні, але й дуже корисні. У них утримуються вітаміни, які корисні для нашого організму.

Вітамін С ефективний при інфекційних захворюваннях.

В5 покращує стан нігтів і волосся.

В12 сприяє міцному сну.

РР нормалізує роботу органів травлення.

У допомагає краще працювати серцю.

- А хто з вас любить яблука?

2. Проведення досліду.

Скільки яблучного соку можна дістати з одного яблука?

Дослід із соковитискачем.

Практичним способом дізнаються, що з одного яблука можна виготовити півсклянки яблучного соку.

А що робить із залишками від яблука?

Розповідь вчителя про виробництво канцелярського приладдя зі жмиху від яблук.

3. Інтерактивна вправа «Мозковий штурм».

- Які страви можна приготувати з яблук?

Мистецька освітня галузь

1. Розглядання репродукцій картин.

- Яблука надихали не тільки поетів. Але й художників. Дуже багато художників присвятили свої роботи яблукам.

(Перегляд репродукцій картин)

Павленко Олександр

Магро Петро

Рєпін Ілля

Калінін Віктор

Катерина Білокур

- Серед них талановита українська художниця К.Білокур. Подивіться, з якою любов'ю зображує художниця ці фрукти. Розгляньте картину «Богданівські яблука».
- До якого жанру відноситься? (натюрморт)
- Що таке натюрморт? (Картини, на яких зображують квіти, овочі, фрукти.)
- Слово натюрморт французького походження, означає «натюр» - природа, «морт» - мертва, тобто нежива.

2. Робота за картиною К. Білокур «Богданівські яблука».

Сьогодні у нас є можливість, якими собі уявляла дозрілі яблука відома укр. художниця К. Білокур.

Це проста сільська жінка, яка ніколи не навчалася живопису. Вона не завжди мала гроші на фарби, тому робила їх сама. А малювати вчилася у самої природи.

- Якими зобразила художниця яблука? (соковитими, свіжі, медові, золотаві, красиві, медові)
- Що зображено на задньому плані? (яблуневий цвіт)
- Коли достигають яблука? (восени, або в кінці літа)
- А коли цвітуть? (навесні)
- Як ви гадаєте, чому художниця поєднала цвіт і стиглі плоди?

Так , в народі говорять «Нема цвіту – нема й плоду»

- Якого кольору яблука на картині? (золотаві, медові)
- А який настрій у вас викликає ця картина?
- А на вашу думку, який настрій був у К.Білокур?

3. Метод «Прес».

- Як ви гадаєте, чому саме таку назву дістала ця картина?

* Я вважаю…
* Тому, що…
* Отже…

4. Слухання аудіозапису вірша до картини К. Білокур.

Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=sKP5E6MvsZ0

- Послухайте, чому саме яблука звуть Богданівськими?

Технологічна освітня галузь

1. Робота з конструктором LEGO. Виготовлення і представлення моделей яблука.

2. Практична робота. Виготовлення яблука в техніці квілінгу.

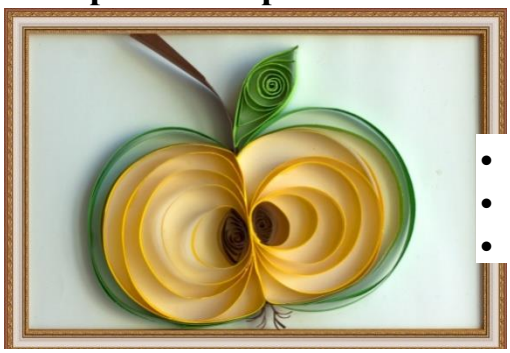

Зразок.
Для роботи знадобиться:

- Старий стрижень від кулькової ручки;
- Нарізані смужки паперу;
- Клей.

Можна приступати до роботи:

1. Кінчик смужки затискається в прорізах стрижня;
2. Прокручуючи правою рукою стрижень, а лівою злегка натягуючи смужку паперу, потрібно скрутити щільний валик. Якщо елемент повинен бути саме таким, то кінець стрічки фіксується клеєм.
3. Для більш складних деталей потрібно розпустити стрічку до необхідного діаметру. Для цього валик затискається між великим і вказівним пальцями, вони трохи розсовуються, даючи папері простір для ослаблення витків.
4. Зовнішній кінець смужки приклеюється до валику.
5. Залишається тільки надати заготівці необхідну форму.

3. Виставка творчих робіт дітей.

Рефлексія

1. Складання сенкану із словом «яблуко».

Яблуко
Солодке, смачне
Росте, пахне, червоніє
Кругле яблуко упало з яблуні.
Фрукт

- З яким настроєм закінчуєте заняття?

2. Робота із щоденником вражень. Вправа «Діамант».

Учні записують у щоденник вражень те, що на їх думку, було найбільш цікавим і корисним, - за допомогою слів: «Справжній діамант сьогодні – це…».

Презентацію до розробки інтегрованого дня можна завантажити за QR кодом.

Використані джерела та інтернет ресурси

1. Вікіпедія. Головна сторінка. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/
2. Освітній портал «На урок». URL: https://super.urok-ua.com/integrovaniy-urok-ukr-mova-chitannya-prirodoznavstvo-osnovi-zdorov-ya-napisannya-ese-voseni-pahne-yablukami/#
3.Освітній портал «На урок». URL: https://naurok.com.ua/urok-taki-smachni-ta-korisni-yabluka-318423.html
4.Освітній портал «На урок». URL: https://naurok.com.ua/stem---proekt-yabluko---simvol-piznannya-23583.html
5. Матеріали сайту MAMABOOK. URL: https://mamabook.com.ua/dityachi-zagadki-pro-yabluko-ukrayinskoy.u-movoyu/#google_vignette
6. Матеріали сайту JOY-PUP. URL:https://joy-pup.com/ua/puzzle-ua/matematichni-golovolomki-dlja-rozvitk/